

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája kézbe adja a „Magyarországi Evangélikus Egyház Törvényei”-nek jelenleg hatályos gyűjteményét. Az Országos Iroda ezzel segíteni szeretné egyházunk gyűlekezeteit, intézményeit, hogy eligazodjanak a hatályos törvények között.

Egyházunk 1997-ben kiadott törvénykönyve az elmúlt évek során folyamatos változáson ment át. Az új törvényeket, valamint a változtatásokat az Evangélikus Közlöny aktuális számaiban tettük közzé. A zsinat illetékes bizottsága továbbra is dolgozik a törvénykönyv felülvizsgálatán. Számos módosítási

terv van az asztalon, és új törvények megalkotására is szükség van még. Az eddigi jelentős számú változtatás szinte lehetetlené teszi az eligazodást, így mindaddig, amíg a törvénykönyv – a később esedékes változtatásokat is követően – végleges, mindig frissíthető formában kiadásra kerül, legyen használatra a kezünkben az aktuális változat, a 2003. júniusi állapot szerint, hogy egész egyházunk, gyülekezeteink és intézményeink törvényesen, jó rendben működhessenek.

Hafenscher Károly
lelkész, országos irodaigazgató

2000. ÉVI XIV. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEINEK EGYSÉGES SZERKEZETBEN TÖRTÉNŐ MEGJELENTETÉSÉRŐL¹

1.§² A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata az egyházi törvényeink egységes szerkezetben történő megjelentetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1/2000. (V.26.) számú határozatában felállított munkacsoport által elkészített formában, egységes szerkezetben elfogadja a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeinek hatályos szövegét, melyet e törvény melléklete tartalmaz.

2.§ Az egységes szerkezetben megjelentetett törvények számozása az eredeti marad.

3.§ E törvény 2001. január 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 18.

Thurnay Béla s.k.
nemlelkészi elnök

Laborczi Géza s.k.
lelkészi elnök

Zsúgyel János s.k.
jegyző

¹ Megjelent az Evangélikus Közlöny 2. évfolyam 5. számában.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 55.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

ZSINATI HITVALLÁS

Evangélikusok vagyunk

A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztus egyházának részegyháza, az evangélikusság világméretű családjának tagja, hálát ad Urának, hogy mindeddig megőrizte és abban a biztos reménységben és örömben él, hogy a jövőben is megtartja. A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata (1991-től) mind a folyamatosságot, mind a megújulást fontosnak tartja, amikor újra fogalmazza szolgálatának rendjét zsinati munkája során. Őseink a reformáció idején is hangsúlyozták az első 15 évszázad örökségét, noha élesen bírálták is az egyházban tapasztalt visszaéléseket. A múlt kincseinek őrzése és a javítás egyaránt jelentős volt. Ez ma is példaértékű. Hitünk, hogy a Szentlélek megőrzi és megújítja az egyházat.

Hitünket elsősorban az „egyedül Krisztus” (solus Christus) megvallása határozza meg. Mi is valljuk: „nincs üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” (ApCsel 4,12). Ez hitünk középpontjának tekinthető ma is gyülekezeteinkben. Valljuk a reformáció három másik alapvető hitvallását is: „egyedül a Szentírás” (sola Scriptura), „egyedül kegyelemből” (sola gratia), „egyedül hit által” (sola fide). Ezek az alapvető hitvallások ma is összekötnek minket a protestantizmus nagy családjával. Az első évezredbeli ökumenikus hitvallások pedig összekötnek a történelmi keresztyénség három nagy ágával: az orthodóxiával, a római katolicizmussal és az anglikánizmussal.

Ma is mértékadó számunkra az Ágostai Hitvallás és Védőirata, élő kincsünk a Kis- és Nagykáté, és a Konkordia könyv minden irata. Ezek a hitvallásaink segítenek Jézus Krisztushoz igazodni, ugyanakkor arra indítanak, hogy mi is kövessük őt és kortársainknak megvalljuk: Jézus Krisztus Úr! Gondozzuk az evangéliumi keresztyének kegyességének életformáit, a személyes és közösségi bibliaolvasást, az imádságot és gyakoroljuk a személyes elkötelezettségű hívő életet.

Küldetésünk

Hisszük, hogy Jézus Krisztus követésében Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – hallgatja és hirdeti az evangéliumot Isten törvényével együtt abban a bizonyosságban, hogy Isten ígéje élő és ható és a Szentlélek munkáján keresztül képes hitet és új életet teremteni ma is.

Hisszük és tapasztaljuk, hogy Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – él és szolgál az evangéliumot hordozó szentségekkel, tanul és nevelődik, tanít és nevel. Valljuk, hogy a missziói parancsban a keresztesítés és tanítás együtt jár (Mt 28). A tanításhoz tartozik a nevelés feladata is: az emberformálás.

Egyházunk nem e világhoz igazodik, de keresi azt, ami

Isten kinyilatkoztatott akarata számunkra e világban (Róm 12,2). Ezért kell figyelembe vennünk környezetünket, korunkat, a helyi és időbeli tényezőket. Tudatosan vállaljuk, amiért Jézus imádkozott: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15).

Hitünk alapján végezzük a szeretet cselekedeteit Jézus kicsinyei között: az árvák, özvegyek, betegek, elesettek között, de Urunkat szolgáljuk minden rossz megelőzésében is. Luther Mártonnal valljuk: „A hit nem kérdezi, kell-e cselekednie a jót, de még meg sem kérdeztük, ő már meg is cselekedte”. Tisztában vagyunk korlátainkkal, erőtlenségeinkkel, de jelt akarunk adni Krisztusról, akinek szolgálatában állunk, aki erősebb minden bűnnél, bajnál, betegségnél, sőt még a halálnál is, és aki új eget és új földet ígér. Az ő erejével merünk és tudunk szembeszállni a romlás erőivel. Az emberek nyomorúsága, elenessége éppenúgy állandó feladatot jelent számunkra, mint a jólét kísértései, hiszen arra a szolgálatra hívunk, hogy az embereket mindkétféle kísértéstől megőrizni igyekezzünk.

Felelősségünk – Közösségvállalásunk

Isten előtti felelősségünk kötelez arra, hogy testvérként tekintsünk minden emberre.

Egyházunk tagjainak jelentős része él szórványban más felekezeti testvérek között. Szeretettel, megbecsüléssel fordulunk szórványban élő híveinkhez és kérjük, őrizték meg hitüket, evangélikus örökségüket.

Elfogadó és adakozó egyháznak tudjuk magunkat a világ keresztyénségében. Szívesen tanulunk másoktól és bizonyosak vagyunk abban, hogy mi is tudunk adni lelki értékeket testvéregyházaknak.

Közösségben vagyunk az Egyházak Világtanácsa tag-egyházaival, velük együtt valljuk: Jézus Krisztus Úr, Megváltó és velük együtt hiszünk a Szentháromság Istenben.

Közösségben vagyunk a Lutheránus Világszövetség tagegyházaival az ősi reformátori hitbeli kincsek alapján és századunkban megtapasztalt kölcsönös, építő kapcsolataink révén.

Felelősséget érzünk az Európai Egyházak Konferenciája tagegyházaival szemben, jelentősnek tekintjük ezt a felekezeti szervezettel mind az új Európa, mind az új világrend kialakulásának folyamatában.

Szeretettel figyelünk hazai testvéregyházaink életére és munkájára: a református egyházra, amellyel Magyarországon a reformáció kezdeteitől sorsközösség, helyenként szószék- és úrvacsora-közösség köt össze, a római katolikus egyházra, amellyel a 2. Vatikáni Zsinat óta a régebbinél jobb kapcsolatok kötnek össze, a gazdag liturgiájú orthodox egyházra és a kisebb protestáns közösségekre is. A magunk részéről jó kapcsolatokra törekszünk a magyarországi keresztyénség minden ágával. Ez a test-

véri közösség erősítheti mai missziói szolgálatunkat, közös Urunkról szóló bizonyágtételünket.

Testvéri szeretettel vagyunk a zsidó hitközösség iránt is, a közös Szentírás (Ószövetség) és a közös múltbeli gyökereink alapján.

Párbeszédre készen fordulunk a hazánkban új jelenségnek számító más vallások képviselői felé (buddhisták, hinduisták stb.), tudva, hogy nekik is tartozunk az evangéliummal.

Több nemzetiségű egyház vagyunk, ezért különös felelősséget érzünk a magyarországi nemzetiségek és a környező országok népei iránt. Vannak gyülekezeteink, ahol rendszeresen tartunk szlovák, illetve német istentiszteleteket, szertartásokat, lelkigondozást. Nem feledkezünk meg a határainkon túl élő magyar testvéreinkről és felismertük az egyházak hídépítő szerepét a századvég bonyolult helyzetében. Iránymutatónak tartjuk az apostoli figyelmeztetést: „Legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek a bennetek élő reménységéről, de tegyetek ezt szelíden és tisztelettudóan.” (1Pt 3,15–16).

Egyházi törvényeink értelme

A jelenlegi Zsinatunk által hozott egyházi törvényeink életünk és szolgálatunk jó rendje érdekében szükségese, hogy tisztán és igazán hirdethessük az evangéliumot, Krisztus rendelése szerint éljünk a szentségekkel, hatékony legyen szeretetszolgálatunk, botránkozás és rendetlenség mindezt meg ne erőtlentse.

Evangélikus testvéregházainkkal egyek vagyunk abban, hogy a rend és a törvény nem öncél, hanem mindig csupán eszköz ahhoz, hogy Jézus Krisztus szabadító és megújító munkája folyjék az egyház által e világban.

Örömünknek adunk kifejezést, amiért az 1990. évi IV. törvény és a Magyar Köztársaság Alkotmánya új helyzetet teremtett országunkban az állam és egyház valódi szétválasztása tekintetében és ezáltal újra visszanyertük autonómiánkat.

Az államtól való szétválásunk nem jelenti azt, hogy egyházunk többé már nem tudja magát a társadalom szerzes részének. Itt akarunk élni és értékeinkkel szolgálni.

Egyházi törvényeinknek nem tulajdonítunk tévedhetetlen jelleget, de azt valljuk, hogy az egyházi élet és szolgálat számára jó rendet biztosíthatnak. Az egyházi törvények biztosítéka az egyház autonómiája, amelyet évszázados demokratikus gyakorlat, valamint a szabadságjogok kiteljesítése tesz lehetővé. Egyházunk egyház kíván maradni a jövőben is.

Egyházunk a hitélet körébe tartozó munkálkodás mellett kulturális, nevelési-oktatási, szociális-egészségügyi tevékenységével, valamint a nemzeti tudat ápolásával jelentős szerepet kíván betölteni az ország életében. Ezért tudatosan és önként szánjuk el magunkat az érvényes egyházi törvények megtartására mindaddig, amíg egy új Zsinat azokat meg nem változtatja. A jórend szükségességéről meggyőződve magunkra nézve elismerjük egyházi törvényeink kötelező erejét és azokat minden kényszer nélkül önként teljesítjük.

Mindezt a Szentírás intése alapján valljuk: „Éljetek méltón ahhoz az elhíváshoz, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is; egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindeneknek, ő van mindenek felett, és mindenek által és mindenekben.” (Ef 4,1–6).

**1997. ÉVI I. TÖRVÉNY
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS
EGYHÁZRÓL¹**

1.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház az egy, szent, egyetemes, apostoli, keresztyén anyaszentegyház része, a Magyarországon élő evangélikusok jogilag szervezett közössége. Tanítása a Szentírás, az egyetemes hitvallásokon (az Apostoli, a Niceai és az Athanasiusi Hitvallásokon) és a reformáció lutheri irányzatának hitvallásain (különösen az Ágostai Hitvalláson és a Kiskátén) alapul.

2.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház a hitvallás azonossága alapján szószék- és oltárközösségben van más országok evangélikus egyházaival, a Lutheránus Világszövetség tagegyházaival.

3.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Magyarországi Református Egyházzal szoros kapcsolat köti, mely az évszázados történelmi hagyományokon és a Leuenbergi Konkordia együttes elfogadásán alapul.

4.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Jézus Krisztusba vetett hitbeli közösség révén testvéri kapcsolat köti össze a többi keresztyén egyházzal. Ökumenikus kapcsolatokat tart fenn a magyarországi és külföldi egyházakkal, valamint egyházi szervezetekkel, elsősorban a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsával, az Egyházak Világtanácsa és az Európai Egyházak Konferenciája tagegyházaival.

5.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztustól rendelt küldetésének tekinti, hogy Isten igéjét tisztán és igazán hirdesse minden embernek, a szentségeket Krisztus rendelése szerint szolgáltassa ki, és hitének gyümölcsként a szeretetet Jézus Krisztus tanítása és példája szerint gyakorolja. Ennek megvalósításáért minden egyháztag és egyházi tisztségviselő felelősséggel tartozik.

6.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tekinti a szolgálat szervezését, a szervezett missziói és diakóniai munkát, az evangélikus szellemben való nevelést, az egyházi szolgálatra való felkészítést és tiszteletben tartja a teológia művelésének szabadságát.

7.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház felajánlja segítségét a más országban, illetve egyházban élő magyar ajkú evangélikus gyülekezetek szolgálatához.

8.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközösségekből épül fel. Az egyházközösségek egyházmegyét, az egyházmegyék egyházkerületet, az egyházkerületek pedig országos egyházat alkotnak.

9.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat önkormányzati jog illeti meg, amelyet az évszázados joggyakorlat és az állami törvények is megerősítenek. A Magyarországi Evangélikus Egyház önálló jogi személy, az egyházat érintő ügyekben – a törvény keretei között – önállóan intézkedik.

10.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház minden önkormányzattal rendelkező szervezeti egysége közgyűlési határozata alapján jogi személy lehet, és ezek további önálló jogi személyként működő szervezeteket és intézményeket hozhatnak létre. Mindez azonban nem bontja meg a Magyarországi Evangélikus Egyház egységét.

11.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház – a törvényesség érvényesülése érdekében, a törvényben rögzített módon – a törvényhozást, az egyházkormányzást, a bíraskodást egymástól elválasztja.

12.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényhozásiában, kormányzásában és bíraskodásában az egyházi szervek összetételénél a paritás elve, vagyis a lelkészi és nemlelkészi elem azonos mértékű befolyása érvényesül. Az egyházi élet minden területén a nők és a férfiak azonos jogokat élveznek.

13.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház tagja az a magyar állampolgár és az a Magyarországon élő személy, aki keresztségben részesült, az evangélikus egyháznak a Szentírás alapuló hitvallásos tanítását elfogadja, vallja és képességei szerint megtartja.

14.§ Az egyháztagság rendszeren egyházközösségi tagságban valósul meg. Az egyházközösség tagja az az egyháztag, aki annak gyülekezeti életében és fenntartásában lelki, szellemi és anyagi erejéhez képest részt vesz és általában az egyházközösség területén lakik. Az egyházközösség tagjairól nyilvántartást vezet.

15. §² Az egyháztagság elhalálózással, illetve az egyházból való kilépéssel szűnik meg.

16.§ Minden egyházközösségi tag, aki az egyházi törvényekben megfogalmazott feltételeknek megfelel, jogosult a Magyarországi Evangélikus Egyház közéletében és kormányzásában részt venni. Az egyházjogi hatalom az összes jogosult egyháztag közakarátán alapul. Az egyházi törvényekben megfogalmazott feltételek fennállása esetén minden egyházközösségi tag egyházi tisztségre választó és választható.

17.§ Egyházi tisztségre az olyan feddhetetlen életű, egy-

¹ Hatályos: 1995. december 1-től. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

házához hűséges egyházközségi tag választható, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház jogszabályaiban meghatározott feltételeknek megfelel. Az egyházi tisztségviselők felelősséggel tartoznak a rájuk bízott feladat elvégzéséért és az anyagi javakért. Az egyházi tisztségekre történt választás meghatározott időtartamra szól. Egyházi

tisztségről érvényesen lemondani csak írásban vagy törvényben meghatározott más módon lehet.¹

18.§² Minden egyházi tisztségviselő és testület csak saját illetékességi területén, a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben jogosult hivatalosan nyilatkozni, egyéb ügyekről csak saját nevében nyilváníthat véleményt.

¹ Az utolsó mondatot módosította a 2003. évi II. törvény 1.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 2.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

**1997. ÉVI II. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZ
SZERVEZETÉRŐL¹**

**ELSŐ RÉSZ:
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT²**

I. Cím

Az egyházi szolgálat és az egyház munkásai

1.§ Az egyház elsődleges szolgálata az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása annak érdekében, hogy a Jézus Krisztusban való megigazító hitre eljussunk. Az evangélium az egyház létének forrása és értelme, hirdetése az egyház missziói küldetése, és minden egyéb szolgálatának alapja.

2.§ A Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel minden Krisztusban hívő ember egyetemes feladata. Az egyház minden tagja részese ennek a szolgálatnak hitének és lelki adományának mértéke szerint.

3.§ Az egyház hivatalos szolgálatát, a nyilvános tanítást és a szentségek kiszolgáltatását az egyház jó rendje érdekében az azzal megbízott egyházi munkások végzik. Minden egyházi szolgálatban álló munkás a feladat- és hatáskörében felelős azért, hogy az egyház sajátos küldetését betöltse.

II. Cím

A lelkészi szolgálat

**I. FEJEZET: A LELKÉSZI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEK**

4.§ (1) Az evangélium hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására Jézus Krisztus külön szolgálatot rendelt. Az egyház rendjének megfelelően ezt a szolgálatot az arra szabályszerűen elhívott lelkész végzi.

(2) A lelkészek szolgálati jellege és a kegyelmi eszközökkel való szolgálatuk – a lelkészi alkalmazás helyétől és az egyházigazgatási hatáskörtől függetlenül – azonos.

5.§ (1) Az egyházi alkalmazásban lévő lelkész sajátos joga és kötelessége

- a) Isten ígéjének, törvényének és evangéliumának hirdetése,
- b) a szentségek kiszolgáltatása,
- c) a bűnökből való feloldozás,
- d) a házasság egyházi megáldása,
- e) az egyházi temetések végzése,

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Az 1-23.§ hatályos: 1995. október 1-től.

f) a hívek pásztorolása.

(2) Minden egyházi alkalmazásban lévő lelkész és lelkészi szolgálattal megbízott személy kötelessége a lelkészi szolgálat hűségének végzése, a fentiekben túl különösen is

- a) a lelkigondozás szolgálata,
- b) a fiatalok és idősek tanítása,
- c) a szeretetszolgálat szervezése,
- d) az egyház építése,
- e) önmaga továbbképzése.

6.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkésze felelős egyháza biblikus és hitvallásos tanításának érvényesüléséért.

7.§³ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház férfiakat és nőket egyaránt képez, felavat, illetve kiküld a lelkészi szolgálatra. A lelkésznek szolgálatának sajátos kérdéseit országos szabályrendelet rögzíti.⁴

(2) A lelkészi szolgálat általában

- a) egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, országos egyház;
- b) egyházi közoktatási, illetve szeretetintézmény;
- c) az Evangélikus Hittudományi Egyetem;
- d) hazai és nemzetközi egyházi egyesület, szervezet;
- e) ökumenikus szervezet

alkalmazásában történik.

(3) A különleges (a (2) bekezdésben felsoroltaktól eltérő) beosztású lelkészi szolgálat ellátását az országos elnökség előterjesztése alapján az országos presbitérium engedélyezi, amennyiben törvény erről másképp nem rendelkezik.

(4) Bármely alkalmazásban végzett lelkészi szolgálat tanítási tisztasága és a lelkész etikai magatartása fölött a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök gyakorol felügyeletet.

**II. FEJEZET: A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
LELKÉSZEI**

8.§⁵ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze az, aki

- a) az előírt teológiai tanulmányoknak eleget tett és erről egyetemi, illetve ezzel ekvivalens oklevelet szerzett,
- b) érvényes lelkészi oklevéllel rendelkezik,
- c) lelkésszé avatásában a lelkészi szolgálatra megbízást és felhatalmazást kapott,
- d) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szerepel.

(2) A lelkészi oklevél feltételként való megjelenése elő-

³ Módosította a 2000. évi X. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 3.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2003. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

ször az 1996. évben Budapesten a Hittudományi Egyetemre felvett hallgatóknál lép hatályba.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze továbbá az is, aki az Evangélikus Teológiai Akadémia levelező teológiai vagy hitoktatói tanfolyamát elvégezte, és akit e törvény hatálybalépése előtt lelkésszé avattak, valamint gyülekezeti szolgálatba kiküldtek.

(4) A (3) bekezdésben szereplők 2005. december 31-ig az illetékes Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottság előtt vizsgát tesznek. Eredményes vizsga hiányában más egyházi beosztásba nem választhatók.

(5) Püspöki, püspökhelyettesi, esperesi, espereshelyettesi és igazgató lelkészi tisztségek betöltéséhez – a törvényben rögzített egyéb feltételek mellett – e § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott oklevél szükséges.

9.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészjelöltje az, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem hatodéves hallgatójaként egy év gyakorlati képzésben részesül.¹ Egyházi szolgálatba a lelkészjelöltet az egyházközsége szerint illetékes püspök állítja.

10.§² A lelkésszé avatás (ordináció) feltétele az evangélikus hittudományi egyetemi diploma megszerzése. A lelkészjelölt az egyetemi diplomát az öt éves elméleti képzés után megállott szigorlatokkal és a hatodik év gyakorlati képzése után az Országos Lelkészképesítő Bizottság előtt tett eredményes vizsgával szerezheti meg. Ennek során a bizottság a lelkészi szolgálatra való alkalmasságot is megvizsgálja. Amennyiben a bizottság a jelöltet a lelkészi szolgálatra alkalmasnak találja, a lelkészjelölt lelkésszé avatható. A lelkészjelölt az avatás alkalmával nyeri el a lelkészi címet és a lelkészi oklevelet. Ezt követően a kibocsátó egyházkerület püspökének rendelkezése szerint áll szolgálatba két évig, amelyből legalább az első évet gyülekezeti szolgálatban tölti el.

10/A.§³ (1) Az előírt két év segédlelkészi időt alkalmassági vizsgálat követi. Az ezt végző testület tagjai

- a) az illetékes püspök,
- b) a szolgálati hely szerint illetékes esperes(ek),
- c) a közvetlen felügyeletet ellátó lelkész(ek),
- d) az illetékes egyházközségi felügyelő(k), illetőleg egyházi fenntartású intézményben végzett szolgálat esetén annak vezetője.

(2) A bizottság megvizsgálja, hogy a segédlelkész szolgálatában hogyan valósulnak meg a hitvallásosság szempontjai, hogyan tudja alkalmazni az egyházkormányzati és az egyházi ismereteit. A vizsgálat szempontrendszerét országos szabályrendelet rögzíti.

¹ Az első mondatot módosította a 2003. évi I. törvény 2.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² Módosította a 2003. évi I. törvény 3.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Beiktatta a 2003. évi I. törvény 4.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

(3) Az önálló lelkészi szolgálatra alkalmasnak talált jelölt nevét, választhatóságát a testület az egyház hivatalos lapjában kihirdeti. Így a jelölt pályázhat, illetve választható.

(4) Amennyiben a testület az önálló lelkészi szolgálatra alkalmatlannak találja a jelöltet, ezt a döntését vele írásban közli. A jelölt legközelebb további egy év segédlelkészi szolgálat után jelentkezhet ismét alkalmassági vizsgálatra. Harmadik alkalmatlan minősítés után újabb vizsgálatnak helye nincs és a jelölt segédlelkészi szolgálatban marad.

11.§ Az az okleveles lelkész, akit még nem választottak meg önálló lelkészi állásra, vagy valamilyen oknál fogva önálló lelkészi állás nélkül maradt, az egyházközsége szerint illetékes püspöknek a rendelkezése alatt áll, ő határozza meg szolgálati beosztását.

12.§ A lelkészi jelleg nem szűnik meg a nyugdíjbavonulással. A lelkészek nyugdíjkorhatára 65 év. Amennyiben egészségügyi okból a fent megjelölt életkort megelőzően kérik a nyugállományba helyezésüket, szolgálati idejük alatt befizetett egyházi nyugdíjjáruléuk arányában jogosultak egyházi nyugdíj-kiegészítésre az állami nyugdíj mellett.

13.§ Az a lelkész, aki az egyházi szolgálatból kilépett, vagy akit az egyházi bíróság hivatalvesztésre ítélt, lelkészi jellegét elveszti, lelkészi szolgálatot nem végezhet, liturgikus öltözetet nem viselhet és a lelkészi címet nem használhatja.

14.§⁴ Amennyiben a lelkészi oklevél birtokosa megszakítás nélkül öt éven keresztül nem állt egyházi alkalmazásban, az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottság vizsgálata szükséges ahhoz, hogy lelkészként újra szolgálatba álljon.

15.§ Külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatba csak akkor léphet, ha teológiai tanulmányainak végbizonysítványát az Evangélikus Hittudományi Egyetem honosította. A lakóhelye szerint illetékes püspök dönt szolgálatba állításáról. A külföldi egyetemen (teológiai főiskolán) végbizonysítványt szerzett, fel nem avatott személy ugyancsak köteles végbizonysítványát honosíttatni, mielőtt az illetékes püspök dönt lelkészjelöltként történő egyházi alkalmazásáról.

16.§ Más keresztyén felekezetekben szerzett lelkészi oklevél birtokosa a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi alkalmazásba csak úgy léphet, ha a lelkészekre vonatkozó jogszabályokban rögzített feltételeken túl az egyházközsége szerint illetékes püspök engedélyével az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanári kara által

⁴ Módosította a 2003. évi I. törvény 5.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

megállapított tantárgyakból vizsgát tett, és az Országos Lelkészképesítő Bizottság az alkalmasságáról meggyőződött.¹ Az avatásra a Lelkészképesítő Bizottság tesz javaslatot az illetékes püspöknek.

17.§ A lelkészeknek az alkalmazási helyükből és egyházigazgatási hatáskörükből adódó képviselői és kormányzási teendőiről a Magyarországi Evangélikus Egyház Törvényei a vonatkozó törvénycikkekben rendelkezik. Minden lelkész választható azokra a tisztségekre, amelyeket az egyház törvényei szerint lelkészeknek kell betölteni, ha a törvényben rögzített egyéb feltételeknek is megfelel.²

III. FEJEZET: A LELKÉSZEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

18.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészétől elvárja, hogy

- a) belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- b) lelkészi hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- c) családját példaadóan, evangélikus hitben pásztrolja.

19.§ A lelkész köteles magatartásával, viselkedésével és külső megjelenésével is hivatalának megfelelni.

20.§ A lelkészi szolgálatban álló személy köteles a lelkipásztori titkot megőrizni, az egyház törvényes rendjét megtartani és védelmezni. A lelkész lelkiismeretesen és híven köteles magát minden tevékenységében lelkészi esküjéhez tartani.

21.§ (1) A lelkész jogosult

- a) rendes évi szabadságra,
- b) betegszabadságra,
- c) gyermeknevelési szabadságra,
- d) tartós szabadságra.

(2) A tartós szabadság egészségügyi, tanulmányi vagy egyéb méltányos okból kérhető, amely alatt a lelkész fizetésre nem jogosult. Az illetékes püspök joga a tényleges szolgálat alóli felmentés, melynek anyagi vonzatát külön megállapításban kell rendezni. A tartós szabadságon lévő lelkész évente köteles kérelmét megújítani.

22.§³ (1) Egyházi szolgálatban álló lelkészek nem vállalhatnak olyan elfoglaltságot, amely szolgálatuk ellátását veszélyezteti.

¹ Az első mondatot módosította a 2003. évi I. törvény 6.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² A második mondatot módosította a 2001. évi I. törvény 2.§-a. Hatályos: 2001. szeptember 1-től.

³ Hatályos: 1995. január 1-től.

(2) Tartós és teljes embert kívánó elfoglaltság vállalásakor a szolgálati viszony és az azzal járó addigi jogok és javadalmak – a szolgálat folyamatossága érdekében – megszűnnek.

23.§ A lelkész olyan személlyel köthet házasságot, aki családi és magánéletében, valamint hivatásában egyaránt vállalja házastársa evangélikus egyházi szolgálatát. A lelkész házasságkötési szándékát köteles a házasság megkötése előtt három hónappal az esperesen keresztül a püspöknek bejelenteni, és a házasságkötéshez engedélyt kérni. Az egyházi szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt is csak a püspök előzetes engedélyével köthet házasságot.

24.§ A lelkész az egyházban rendszeresített liturgikus öltözetet istentiszteleteken és az egyéb liturgikus alkalmakon viseli.

IV. FEJEZET: A LELKÉSZEK EGYHÁZI KÖZÉRDEKBŐL TÖRTÉNŐ ÁTHELVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI

25.§⁴ (1) Egyházközségi szolgálatban álló lelkész egyházi közérdekből történő áthelyezését az esperesi hivatalon keresztül az egyházkerületi elnökségnél lehet kérni, fegyelmi vétségre utaló panasz nélkül is abban az esetben, ha a lelkész alkalmatlannak bizonyul abban az egyházközségben való szolgálatra és ezért egyházi, gyülekezeti közérdek az áthelyezése.

(2) Az áthelyezési eljárást az egyházmegyei elnökségének haladék nélkül kezdeményeznie kell, ha a lelkész és az egyházközség közötti viszony annyira megromlott, hogy békés és eredményes együttműködésük nem várható.

(3) Az áthelyezés iránt az eljárás megindítását az illetékes egyházközségi presbitérium, az egyházmegyei elnökség, az egyházkerületi elnökség, az országos elnökség vagy maga a lelkész kérheti. Gyülekezeti lelkész, másodlelkész és hitoktató lelkész esetében az egyházközségi presbitérium vagy az egyházmegyei elnökség illetékes. Az egyházközségi presbitérium az eljárást az egyházmegyei elnökségnél kezdeményezheti, ha a presbitérium több mint fele a kérvényt aláírta.

(4) Az egyházkerületi elnökség, ha az eljárás megindítása iránti kérelemnek helyt ad, helyszíni vizsgálatot rendel el. A vizsgálatot az egyházmegyei elnökség és egyházi tisztséget viselő más alkalmas személy vagy háromtagú bizottság végzi. A vizsgálat során meg kell hallgatni az érintett lelkészt, az illetékes presbitérium által delegált tagokat. Azt az LMK-t, melynek az eljárás alatt álló lelkész tagja, titkos szavazással kérdezi meg az áthelyezésről a vizsgálatot vezető bizottság. A vizsgálatról részletes jegyzőkönyvet kell készíteni, amit a meghallgatók és

⁴ Beiktatta az 1999. évi V. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. januártól.

meghallgatottak írnak alá. A vizsgálatot 30 napon belül meg kell kezdeni és 90 napon belül be kell fejezni.

(5) Ha a helyszíni vizsgálat úgy találja, hogy van remény a további békés és eredményes együttműködésre, az esperes egyházközségi presbiteri ülést hív össze, amelyen mindkét felet inti a békés viszony helyreállítására.

(6) Amennyiben a helyszíni vizsgálat elmarasztaló eredménnyel végződik, úgy az esperes kéri az illetékes püspököt az ügy továbbvitelére. A püspök zárt ülésen tanácskozik az egyházkerületi felügyelővel, az illetékes egyházmegyei elnökséggel vagy a bizottság vezetőjével, az illetékes egyházközségi felügyelővel és az egyik szomszédos egyházközség lelkészével. Az ülés egyszerű szótöbbséggel dönt. Az ülésről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(7) Az egyházi közérdekből történő áthelyezés megváltoztatását 15 napon belül az országos elnökségből, a kerületben szolgálatára nézve legidősebb esperesből, az országos és illetékes egyházkerületi ügyészből álló testülettől lehet kérni. Ennek a testületnek a határozata ellen az illetékes egyházmegyei bíróság előtt keresetet lehet benyújtani 30 napon belül, de a fellebbezésnek halasztó hatálya nincsen. Munkaviszonya azonban az egyházi közérdeket kijelentő határozat napjától az adott egyházközségben megszűnik.

(8) Az eljárás és az áthelyezés költségeit az egyházkerületi elnökség határozata szerint

- a) az egyházközség fizeti, ha főképp az egyházközség idézte elő, hogy a gyülekezeti lelkész áthelyezése közérdekké vált,
- b) a lelkész fizeti, ha elsősorban a lelkész idézte elő a helyzetet,
- c) fele-fele arányban fizeti a lelkész és a gyülekezet, ha az ok nem egyértelmű.

(9) A vizsgálat és tanácskozás eredményeként a püspök lelkész-áthelyező határozatának rendelkeznie kell

- a) az áthelyezés időpontjáról,
- b) a lelkész új szolgálati helyéről,
- c) arról, hogy eddigi javadalmát meddig és milyen mértékben élvezheti.

(10) Amennyiben az egyházi, gyülekezeti közérdekből történt áthelyezést a lelkész nem fogadja el – és a (7) bekezdésben említett testület és az illetékes egyházi bíróság sem változtatta meg –, úgy a lelkész alkalmazásból kilépettnek, az állása pedig megüresedettnek tekintendő.

(11) E törvényt a gyülekezeti másodlelkészre, hitoktatóra, valamint az egyházkerületi és országos alkalmazásban lévő lelkészre is értelemszerűen alkalmazni kell.

(12) Egyházmegyei, egyházkerületi vagy országos egyházi szolgálatban álló lelkész esetében az illetékes elnökség kezdeményezheti az egyházi közérdekből történő áthelyezést. Elfogultság bejelentése esetén másik egyházmege vagy egyházkerület illetékes elnöksége folytatja le az eljárást.

III. Cím

A nemlelkészi egyházi szolgálat

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

26.§ Az egyház tagjainak hitéből következik, hogy tanúskodnak Isten törvényéről és evangéliumáról, egymást építik a gyülekezetben és gyakorolják a segítő szeretetet. Nyilvános egyházi szolgálatot az egyház nemlelkész tagjai megbízott egyházi munkásként végezhetnek.

27.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházban egyházi munkás az, aki

- a) valamelyik egyházközség nyilvántartott tagja,
- b) a szolgálat ellátásához szükséges felkészítésben részesült,
- c) meghatározott szolgálatra megbízást kapott.

28.§ Az egyházi munkás megbízatása az alábbi szolgálati területekre terjedhet ki:

- a) igehirdetés,
- b) tanítás (hitoktatás),
- c) lelkigondozás,
- d) diakóniai munka,
- e) szervezőmunka.

29.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházi munkásától elvárja, hogy

- a) belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- b) hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- c) vegyen részt a szolgálatához szükséges felkészítésben, tartós megbízatás esetén továbbképzésben is,
- d) szolgálatát a megbízóval összhangban végezze,
- e) munkájáról megbízójának rendszeresen beszámoljon.

30.§ Az egyházi munkás a munkájáért személyében felelős. Amennyiben szolgálatára méltatlanná vagy alkalmatlanná válik, megbízójának joga és kötelessége, hogy a megbízást visszavonja.

31.§ Az egyházi munkás feladatát önkéntes módon vagy munkaviszonyban végezheti. Megilleti a szolgálatával kapcsolatos, szükségszerűen felmerülő költségeinek megtérítése.

32.§ Az egyházi munkásnak az őt érintő rendelkezésekről megbízójától tájékoztatást kell kapnia.

II. FEJEZET: NEMLELKÉSZI EGYHÁZI MUNKÁSOK MEGBÍZATÁSA

33.§ Az egyházi munkás alkalmi vagy rendszeres szolgálatra kaphat megbízást. A rendszeres szolgálatra történő

megbízás lehet határozott idejű vagy határozatlan idejű, tartós (továbbiakban: tartós) megbízás.

34.§ Nemlelkészi egyházi munkásai lehetnek valamennyi egyházkormányzati szintnek és intézménynek.

35.§ Az egyházi munkás alkalmi megbízást a megfelelő egyházkormányzati szint illetékes tisztségviselőjétől, határozott idejű megbízást presbitériumától, tartós megbízást közgyűlésétől kap. A rendszeres megbízásról megbízólevelet kell kiállítani, tartós megbízás esetén szolgálatba állítása és eskütétele istentiszteleten és közgyűlésen történik.

36.§ Az egyházi munkás az egyházi intézményekben alkalmi megbízást a szakmailag illetékes vezetőtől, határozott idejű vagy tartós megbízást az intézmény igazgatótanácsától kap. Tartós megbízás esetén szolgálatba állítása és eskütétele az intézményben tartott istentiszteleten történik.

37.§ Az egyházi munkás tartós megbízás esetén esküt tesz, melyben elkötelezi magát, hogy

- a) a közösséget építi,
- b) az egyház rendjét megtartja,
- c) a szolgálati titkot megőrzi,
- d) a rábízott szolgálatot hűségesen végzi.

38.§ Az egyházi munkás megbízójától írásbeli bejelentés alapján kérheti felmentését a szolgálatból.

39.§ Az egyházi munkás szolgálatával és megbízásával kapcsolatos vitás tanítási kérdésekben a felettes egyházkormányzati szint lelkészi vezetője, minden egyéb kérdésben az adott egyházkormányzati szint presbitériuma dönt.

III. FEJEZET: A LEKÉSZI MUNKATÁRS

40.§ A lelkészi munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán eredményes záróvizsgát tett, és akit a püspök a jelen törvény hatálybalépése előtt erre a szolgálatra ünnepélyesen kibocsátott.

IV. FEJEZET: A GYÜLEKEZETI MUNKATÁRS

41.§ A gyülekezeti munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán vagy levelező teológiai tanfolyamán eredményes záróvizsgát tett, és akit az illetékes püspök hozzájárulásával az egyházközség közgyűlése a szolgálattal megbíz.

42.§ A gyülekezeti munkatársat istentiszteleten a gyülekezeti lelkész állítja szolgálatba.

43.§ A gyülekezeti munkatárs nemcsak egyházközségi, hanem más egyházi szolgálatra is alkalmazható.

IV. Cím

Felkészítés az egyházi szolgálatra¹

44.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközségi tagja végezhet hivatalos egyházi szolgálatot, ha arra felkészítették és megbízást kapott. Ezért az egyház feladatának tekinti, hogy az alkalmasnak minősített és a szolgálatot vállaló tagjait felkészítse és meghatározott egyházi szolgálattal megbízza.

45.§ Az egyházi szolgálatra való felkészítés céljából a Magyarországi Evangélikus Egyház a különböző egyházi szolgálatokhoz szükséges mértékben és színvonalon oktatja egyházunknak a Szentírásról és a hitvallási iratokon alapuló tanítását, a hitvallásokat, az egyház történetét és életét, feladatait, valamint az egyházi szolgálathoz szükséges ismereteket.

46.§ (1) Az egyházi szolgálatra való felkészítés során a Magyarországi Evangélikus Egyház illetékes intézményében az egyházközségek szolgálatra vállalkozó tagjai a különböző szolgálatokra való képesítést és a szükséges vizsgák alapján a képesítést igazoló oklevelet, a tanfolyamokat elvégzettek pedig bizonyítványt kapnak.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház olyan képzésekre törekszik, amelyek állami akkreditációt (elismerést) nyernek, de végezhet államilag nem akkreditált képzést is.

(3) Az államilag akkreditált egyházi intézmények által kiállított oklevelek általános érvényűek. A nem akkreditált intézmények oklevelei, valamint a tanfolyamok bizonyítványai egyházi belső szolgálatra érvényesek.

(4) Az olyan szolgálatok ellátásához, amelyekhez speciális (pedagógusi, ápolói, szociális gondozói stb.) szakismeret szükséges, tekintetbe kell venni a megfelelő állami intézményekben szerzett képesítést igazoló oklevelet.

(5) Az egyes állások betöltéséhez, illetve a szolgálatokra való megbízáshoz szükséges képesítést munkakörönként kell megállapítani.

47.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjait, egyházi munkásait a következő szolgálatokra készíti fel:

- a) lelkészi szolgálatra,
- b) hittantanári, hitoktatói szolgálatra,
- c) kántori szolgálatra,
- d) evangélizációs és missziói szolgálatra,
- e) diakóniai szolgálatra,
- f) egyházi ifjúsági- és gyermekmunka területén végzendő szolgálatra,
- g) egyéb egyházi szolgálatra.

¹ Hatályos: 1995. október 1-től.

48.§ (1) Az egyházi szolgálatra való felkészítés az erre a célra fenntartott egyházi – megfelelő megállapodás esetén állami – intézményekben vagy szervezett tanfolyamokon és konferenciákon történik.

(2) Az egyházi szolgálatra felkészítés egyházi intézményei:

- a)¹ az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon,
- b)²
- c) egyéb egyházi felsőoktatási intézmények,
- d) Kántorképző Intézet,
- e) missziói intézetek és otthonok,
- f) diakóniai munkásképző intézetek, anyaházak.

49.§³ A lelkési szolgálatra való felkészítés intézménye az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon. Az Evangélikus Hittudományi Egyetemről az 1997. évi VIII. törvény I. címe rendelkezik.

50.§ A hittantanári és hitoktatói szolgálatra történő felkészítés az Evangélikus Hittudományi Egyetemen és azokban az államilag akkreditált tanár- és tanítóképző felsőoktatási intézményekben folyik, amelyek az Evangélikus Hittudományi Egyetemmel erre nézve megállapodást kötnek. Ezt az 1997. évi VIII. törvény I. címe és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

51.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház felelősséget érez a felsőoktatás ügyéért, ezért evangélikus felsőoktatási intézményeket alapíthat és tarthat fenn, illetve együttműködhet más szervek által fenntartott felsőoktatási intézményekkel.

(2) Egyházi felsőoktatási intézmény abban az esetben alapítható és működtethető, ha az állami felsőoktatási törvényben előírt személyi, tárgyi és pénzügyi feltételekkel rendelkezik.

(3) A nem a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott felsőoktatási intézményekkel való együttműködés célja, hogy az egyházi nevelésben, oktatásban, diakóniai munkában résztvevő egyházi munkásokat képezzenek ki.

(4) Ilyen jellegű együttműködést a Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése vagy az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyetemi Tanácsa határozhat el.

52.§⁴ (1) A kántorképzés a Kántorképző Intézetben, vagy más – az Országos Egyházzenei Bizottság által elismert –

¹ Módosította a 2000. évi V. törvény 1.§ (1) bekezdése és a 2002. évi III. törvény 4.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Hatályon kívül helyezte a 2000. évi V. törvény 1.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2000. évi V. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 5.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

intézményben vagy tanfolyamon történik. A Kántorképző Intézet a kántori és egyházzenei szolgálatok ellátására készít fel és képesít. Az Országos Egyházzenei Bizottság minősíti és látja el kántori oklevéllel azokat, akik a kántori tanfolyamokat elvégezték. A más intézményben vagy tanfolyamon végzetek képesítésének elismeréséről az Országos Egyházzenei Bizottság dönt.

(2) A Kántorképző Intézet vezetője az intézet igazgatója, akit az Országos Egyházzenei Bizottság javaslatára az országos közgyűlés választ.

(3) A Kántorképző Intézet Szervezeti és Működési Szabályzatát az Országos Egyházzenei Bizottság javaslata alapján az országos presbitérium hagyja jóvá.

53.§ Az egyházban folyó evangélizációs és missziói munka szolgálóinak képzése, továbbképzése tanfolyamokon történik. A különleges (iszákosmentő, külmissziói stb.) feladatokhoz szükséges oktatói személyzet biztosítása az Országos Evangélizációs és Missziói Bizottság feladata.

54.§ Az egyházi szeretetintézményekben és az egyházközösségekben folyó szeretetszolgálat hivatalos végzésére a felkészítés diakóniai munkásképző intézetekben folytatható.

55.§ Az egyházban folyó ifjúsági és gyermekmunka területén végzett szolgálatra a felkészítés tanfolyamokon és konferenciákon történik.

56.§ A vizsgakötelezettséggel is járó, az egyházi szolgálatra felkészítő tanfolyamokat és konferenciákat szervezhetik

- a) az önálló önkormányzati testülettel rendelkező egyházközösségek, egyházmegyék, egyházkerületek, országos egyház,
- b) az erre szakosodott intézmények,
- c) az egyház egyesületei.

57.§ (1) A tanfolyamokon és konferenciákon oktatói megbízást kaphatnak

- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói,
- b) a megfelelő képesítéssel rendelkező lelkészek,
- c) az erre a célra kiképzett és megbízott egyháztagok,
- d) a megfelelő képesítéssel rendelkező szakértők.

(2) A megbízást a tanfolyamokon és konferenciákon való előadásra a tanfolyam vagy konferencia rendezői adhatják.

58.§ Az egyházi szolgálatra való felkészítésnek a törvényben nem szabályozott koordinálását, vezetését és működésének rendjét az illetékes intézmények, egyházi önkormányzati testületek szabályozzák.

59.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tartja és végzi valamennyi szolgálatban álló egyházi munkás és tisztségviselő továbbképzését.

MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYHÁZ SZERVEZETE

I. Cím Az egyházköztség¹

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

60.§ Az egyházköztség meghatározott területen működő, a saját vagy más területről bejegyzett egyháztagnak az ige hirdetésére, a szentségekkel való élésre és vallásuk gyakorlására szervezett gyülekezeti közössége. Az egyházköztség jogi személy.

61.§ Az egyházköztség területi határait az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg. Magyarország minden lakóterülete területi, közlekedési vagy nemzetiségi szempontok alapján valamelyik egyházköztség része. Az egyházköztség székhelye az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott és a hivatalos országos egyházi névtárban nyilvántartott működési és adminisztratív központ.

62.§ Az egyházköztségnek saját lelkésze (lelkészi állás-helye), felügyelője, presbitériuma, önálló gazdálkodása van, és istentiszteleti hellyel rendelkezik.

63.§ Az egyházköztséget önkormányzat illeti meg. Belső ügyeit önmaga intézi, tisztségviselőit maga választja, egyházköztségi szabályrendeleteket alkothat, intézményeket hozhat létre, és egyesületek létrejöttét kezdeményezheti. Az egyházköztség kötelessége, hogy saját területén az egyházi szolgálat feltételeit biztosítsa, ennek érdekében köteles megalakítani önkormányzati szerveit, megválasztani tisztségviselőit, gondoskodni a szükséges anyagi eszközökről és a lelkészi hivatal működéséről.

64.§ Az egyházköztségnek, mint a Magyarországi Evangélikus Egyház részének joga, hogy részt vegyen annak törvényhozásában, kormányzásában és igazságszolgáltatásában. Ezt a jogát a törvényben meghatározott tagjai és küldöttei révén gyakorolja úgy, hogy közvetlen vagy közvetett képvisellel jelen van az egyházmegyei, egyházkerületi és országos igazgatási és bíraskodási szinteken, azok választási és döntési folyamataiban, és az egyház törvényeinek megalkotására hivatott Zsinat munkájában. Fentiek teljesülése érdekében joga a Magyarországi Evangélikus Egyház életének egészét és részterületeit ismerni, beleszólni kérdéseibe és döntéseibe, illetőleg kötelessége arányos mértékben részt vállalni az egyház egészének feladataiból, gondjaiból és terheiből. A jogok és kötelességek mértékénél a szervezett lelkészi állások számát, az egyházköztségi tagok létszámát, valamint a közterhek viselésének mértékét kell lehetőség szerint figyelembe venni.

65.§ Az egyházköztség kötelessége, hogy saját belső életét a hatályos egyházi törvények keretei között szabályozza.

66.§ Az egyházközségek joga a székhely és az evangélikus egyházköztség megjelölésen túl – az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását követően – választott név használata.

67.§ Az anyakönyvek, az egyházköztségi nyilvántartások vezetése, az irattár és levéltár kezelése, az értéktárgyak őrzése, az adminisztrációs ügyek intézése a lelkészi hivatal feladata. A lelkészi hivatal ügyrendjét egyházköztségi szabályrendelet szabályozza.² A hivatal előírással működéséért az egyházköztség elnöksége a felelős.

68.§ Az újonnan alakult egyházköztség a szerveződés időszakában gyakorolhatja az egyházköztségi jogokat akkor is, ha az egyházköztséget meghatározó követelmények mindegyikét még nem teljesíti, amennyiben azt az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyja.

69.§ Amennyiben az egyházköztség az önállóság feltételeinek nem tud eleget tenni, az egyházmegyei közgyűlés által kijelölt egyházköztség vagy egyházköztségek részévé válik. A döntést az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZKÖZTSÉG RÉSZEI

Általános rendelkezések

70.§ Az egyházköztség részekre (egyházakra) tagolódhat, de az egyházköztségi jogok és kötelességek tekintetében egyetlen egységként szerepel.

71.§ A szervezettség mértéke szerint az egyes részek lehetnek: anyaegyház, társegyház, leányegyház, fiókegyház és szórvány.

72.§ Amennyiben az egyházköztség része a meghatározó feltételeknek nem tud eleget tenni, az egyházköztség közgyűlése dönt jellegének megváltoztatásáról, amelyet az egyházmegyei közgyűlés hagy jóvá.

Anyaegyház

73.§ Anyaegyház az egyházköztség azon része, ahol az egyházköztség székhelye van, és amelyhez legalább egy leány- vagy fiókegyház, illetve szórvány tartozik.

74.§ Az anyaegyház kötelessége, hogy az egyházköztséghez tartozó leány- és fiókegyházakat, illetve a szórványokat gondozza és segítse.

¹ Hatályos: 1995. október 1-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 6.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

Társegyház

75.§ A társegyházak a társult egyházköztség társulási egyezményrel létrehozott részei, melyek egymással egyenrangúak.

76.§ A társegyházak közösen tartanak fenn lelkészi állást, de külön felügyelőjük, presbitériumuk és tisztségviselőik vannak, saját istentiszteleti hellyel és önálló gazdálkodással rendelkeznek. Belső ügyeik intézésére önállóan jogosultak, kivéve a társulási egyezményben rögzített kérdéseket.

Leányegyház (filia)

77.§ Leányegyház az egyházköztség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze és felügyelője, de presbitériummal (élén gondnokkal), önálló gazdálkodással és saját istentiszteleti hellyel rendelkezik. Az anyaegyház gondozása alatt áll, gazdálkodását az anyaegyház számvevőszéke is ellenőrzi.

Fiókegyház

78.§ Fiókegyház az egyházköztség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze, felügyelője, presbitériuma és gazdálkodása, általában saját istentiszteleti hellyel sem rendelkezik, de a helyi ügyek intézésére és szervezésére gondnokot választ, és az anyaegyház presbitériumába tagot delegál. Az anyaegyház gondozása alatt áll.

79.§ A fiókegyház a megfelelő feltételek teljesítésével, saját elhatározásából leányegyházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

Szórvány

80.§ Szórvány az egyházköztség azon része, ahol helyi egyházközsegi szervezet és gazdálkodás nélkül egyházközsegi tagok élnek.

81.§ A szórvány a megfelelő feltétel teljesítésével, saját elhatározásából fiókegyházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

III. FEJEZET: KÜLÖN SZABÁLYOZÁST IGÉNYLŐ EGYHÁZKÖZSÉGEK

Újonnan alakult egyházköztség

82.§ Újonnan alakult egyházköztség az az egyházköztség, amelyik társ-, illetve leányegyház önállósodásával, korábban több egyházközséghez tartozó részek egyesítésével, nagy lélekszámú egyházközség részekre válásával vagy

korábbi egyházközségek társulásával, illetve összevonásával újonnan jön létre.

83.§ Az egyházközség alakulásához az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása szükséges. Egyházi érdekből az egyházkerületi közgyűlés az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával új egyházközség megalakítását rendelheti el.

84.§ Az egyházközség megalakulásakor meg kell határozni azt az időpontot, ameddig az egyházközséget meghatározó feltételeket biztosítani kell. Amennyiben ez nem történik meg, az alakulás előtti helyzet áll vissza, illetve az egyházmegyei közgyűlés dönt jogállásáról.

Társult egyházközség

85.§ Társult egyházközség az az egyházközség, amelyben a lelkészi szolgálat célszerűbb beosztása, gazdasági vagy egyéb szempontok miatt korábbi egyházközségek vagy újonnan alakult egyházközség társegyházai, illetve egy egyházközség társult viszonyra lépett részei közösen tartanak fenn lelkészi állást, és ezt a társulást nevükben is hordozzák.

86.§¹ A társulást az abban érintett közgyűlések határozzák el, és társulási egyezményben rögzítik. Ezekon a közgyűléseken az esperes és az egyházmegyei felügyelő, illetve azok helyettesei elnökölnek. A társulást az egyházmegyei és az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

87.§ A társult egyházközségek részei közös lelkészi állást tartanak fenn. A társulásban résztvevők a társegyházak számára külön választanak saját hatáskörű felügyelőt és tisztségviselőket. A felügyelők közül az egyik egyúttal a társult egyházközség közös felügyelője, míg a másik (illetve a többi) másodfelügyelő.

88.§ Az egyházközsegi közgyűlések – a társulás kimondásakor – társulási egyezményben meghatározzák a társult egyházközség

- a) székhelyét,
- b) lelkészének díjlevelét,
- c) anyagi fenntartásához szükséges hozzájárulás mértékét,
- d)² közgyűlése és presbitériuma összehívása módját és minimális gyakoriságát,
- e) presbitériumába a társegyházak által küldött tagok számát, valamint a presbitérium hatáskörébe tartozó kérdéseket,

¹ Módosította a 2003. évi II. törvény 2.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² A d-f) pontokat módosította a 2002. évi III. törvény 7.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

- f) a felügyelőjének és másodfelügyelőjének (illetve másodfelügyelőinek) hatáskörét,
- g) elnökségének hatáskörét.

89.§ A társegyházak a társulást bármikor megszüntethetik ugyanazon a módon, ahogyan a társulás létrejött.

Szórványegyházközség

90.§ Szórványegyházközség az az egyházközség, amelyben az egyházközségi tagok számának több mint hatvan százaléka szórványokban él.

91.§ A szórványegyházközség jogosult azokra a támogatásokra, melyeket a szórványokkal rendelkező egyházközségek segítésére hoznak létre.

II. Cím **Az egyházmegye**

92.§ Az egyházmegye meghatározott területen levő egyházközségek egyházigazgatási szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere. Az egyházmegye kérheti önálló jogi személlyé nyilvánítását.

93.§ (1) Az egyházmegye

- a) összefogja a területén lévő egyházközségeket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- b) összehangolja az egyházközségekben végzett egyházi szolgálatokat,
- c) felügyeli az egyházmegyében az egyházi szolgálat zavartalanosságát.

(2) Működése érdekében megválasztja önkormányzati szerveit és tisztségviselőit, és meghozza azokat a szolgálati, gazdasági, szervezeti és szervezési döntéseket, amelyek az egyházmegyét és egyházközségeit – azok belső önkormányzatának és jogi önállóságának sérelme nélkül – érintik.

94.§ Az egyházmegye adminisztrációs központja az esperesi hivatal. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.¹

95.§² Az egyházközségek elnevezését és az egyházmegyei hovatartozását az Országos Egyházi Iroda tartja nyilván, s azt, illetve annak változásait az egyház hivatalos lapjában közzéteszi. Egyházközségeknek egyik egyházmegyéből

ből másikkal való csatolásról az érintett egyházmegyei közgyűlések véleményével ellátott előterjesztés alapján az egyházkerületi közgyűlés dönt. Vitás esetben, vagy ha különböző egyházkerületekhez tartozó egyházmegyékről van szó, az országos közgyűlés dönt.

III. Cím **Az egyházkerület**

96.§ Az egyházkerület meghatározott területen levő egyházmegyék egyházigazgatási önkormányzattal rendelkező szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere.

97.§ Az egyházkerület

- a) összefogja a területén lévő egyházmegyéket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- b) összehangolja és felügyeli az egyházi szolgálatot, biztosítja annak folyamatosságát,
- c) intézményeket hoz létre és működtet,
- d) egyházigazgatási ügyekben elbírálja az egyházmegyei határozatok elleni fellebbezéseket.

98.§ Az egyházkerület adminisztrációs központja a püspöki hivatal. A püspöki hivatal a püspök és az egyházkerületi felügyelő rendelkezésére áll, vezetője a püspöki titkár, működéséért a püspök felelős. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházkerületi szabályrendelet határozza meg.

99.§³ Az egyházkerületek és a hozzájuk tartozó egyházmegyék felsorolását e törvény melléklete tartalmazza. Egyházmegyéknél egyik egyházkerületből a másikba való csatolását az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések véleményével ellátott előterjesztés alapján a Zsinat határozhatja el.

IV. Cím **Az országos egyház**

100.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház az egyház egészét érintő döntések meghozatalára országos önkormányzati testületeket, az ügyek intézésére Országos Egyházi Irodát hoz létre.

101.§ Az országos egyház illetékes szervei igazgatási ügyekben legfelső fokon, jogerősen határoznak.

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 8.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 9.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.
Módosította a 2002. évi III. törvény 10.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 3.§-a, valamint áthelyezte a 2002. évi III. törvény 10.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

MELLÉKLET¹A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
EGYHÁZKERÜLETEI 2000. OKTÓBER 16-TÓL²

A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházkerületei
2000. október 16. napjától:

Északi egyházkerület, amelyhez a Borsod-Hevesi, a Bu-

dai, az Észak-Pest megyei, a Dél-Pest megyei, a Hajdú-
Szabolcsi és a Nógrádi egyházmegye tartozik;

Déli egyházkerület, amelyhez a Bács-Kiskun, a Kelet-
Békési, a Nyugat-Békési, a Pesti és a Tolna-Baranyai egy-
házmegye tartozik;

Nyugati (Dunántúli) egyházkerület, amelyhez a Fejér-
Komáromi, a Győr-Soproni, a Somogy-Zalai, a Vasi és a
Veszprémi egyházmegye tartozik.

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 3.§-a, valamint áthelyezte a
2002. évi III. törvény (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2000. évi XII. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. decem-
ber 1-től.

**1997. ÉVI III. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN VÉGZETT EGYHÁZI
SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZKÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATÁRÓL¹**

I. Cím

Lelkészi szolgálat az egyházközségben²

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ Az egyházi szolgálat ellátása érdekében minden egyházközség az egyházközségi tagok számától és az ellátandó feladatoktól függően egy vagy több lelkeszi állást tart fenn.

2.§ Az egyházközség lelkeszei: a gyülekezeti lelkesz, a hitoktató lelkesz, a gyülekezeti másodlelkesz, a segédlelkesz, illetve a helyettes lelkesz.

3.§ Az egyházközség lelkesze köteles – az 1997. évi II. törvény 5.§-ban felsorolt köteleességeken túl –

- a) gondoskodni az istentiszteleti és egyéb gyülekezeti alkalmak ellátásáról,
- b) végezni és irányítani a hitoktatást, a konfirmációt, az ifjúsági munkát,
- c) szervezni a szeretetszolgálatot,
- d) végezni a lelkeszi hivatali munkát, illetve felügyelni a lelkeszi hivatalban dolgozókra,
- e) vállalni és megszervezni az egyházmegyei, egyházkerületi és országos egyházi élet alkalmain és feladataiban való részvételt,
- f) vállalni és megszervezni a gyülekezeti élet érdekében minden munkát.

4.§ (1) A gyülekezeti lelkesz alkalmazása az egyházközségi közgyűlés által választás útján történik.

(2)³ Gyülekezeti lelkeszként csak az alkalmazható, akinek érvényes lelkeszi oklevele van, és az e törvényben szabályozott alkalmassági vizsgálaton megfelelt, illetve ezzel egyenértékű vizsgát tett.

5.§ (1) Az egyházközség lelkesze, aki élethivatásként kötelezte el magát az egyházi szolgálatra, munkájával és teljes erejével köteles azt végezni. Ezért olyan egyéb elfoglaltságot nem vállalhat, amely veszélyezteti lelkeszi szolgálatának ellátását, illetve hivatalához méltatlan. Tartós egyéb elfoglaltság esetén, annak tartamára főállásként vállalt egyházi szolgálatát, valamint járandóságát fel kell függeszteni, de az egyházközséggel kötött külön megegyezés alapján egyes egyházi szolgálatokat elláthat. A lelkesz

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Hatályos: 1995. október 1-től.

³ Módosította a 2003. évi I. törvény 7.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

a vállalt másodállást, illetve jelentős lekötöttséggel járó elfoglaltságát köteles a presbitériumnak bejelenteni, és ahhoz az illetékes püspök jóváhagyását megszerezni.

(2) Ha a lelkesz szülői hivatása miatt lelkeszi köteleességeinek nem tud maradéktalanul eleget tenni, akkor meghatározott időre az egyházközséggel munkájára nézve külön megegyezést köt, amit az eszeresen keresztül bejelent az illetékes püspöknek.

6.§ A lelkesz vagy családtagjai az egyházközség pénzvagyonát nem kezelhetik, a lelkesz azonban a felügyelővel együtt az egyházközség minden vagyoni értékének felelős gazdája.

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZKÖZSÉG LEKESZEI

7.§ A gyülekezeti (parókus) lelkesz az egyházközség felelős lelkesze. Felelős az egyházközségben folyó minden tevékenységért, az egyházközségben működő többi lelkeszt egyházi tevékenységében irányítja, és közvetlen felügyeletet gyakorol felettük. Az egyházközség területén a gyülekezeti lelkesz engedélye nélkül – a hivatalosan eljáró eszeresen és püspökön kívül – senki egyházi szolgálatot nem végezhet, kivéve haldoklónál és szükségkeresztelésnél.

8.§ A gyülekezeti lelkesz felelős az igehirdetői és gyülekezeti lelkeszi munka szervezéséért, tartalmáért és folyamatos végzéséért. E felelősségben vele az egyházközségben szolgáló többi lelkesz is osztozik.

9.§ A gyülekezeti lelkesz, mint a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkesze felelős azért, hogy egyháza biblikus és hitvallásos tanítása érvényesüljön munkájában és gyülekezetében. Felelős azért, hogy a gyülekezetben tévtanítások ne terjedjenek, öröködi a gyülekezet egységén. E felelősségben osztoznak vele az egyházközségben szolgáló lelkeszekén túl az egyházközség tisztségviselői és a presbitérium tagjai is.

10.§ Azokban az egyházközségekben, ahol két vagy több gyülekezeti lelkesz szolgál, a gyülekezeti lelkeszek közül az egyik igazgató lelkesz. Amennyiben erről egyházközségi szabályrendelet másként nem rendelkezik, az igazgató lelkeszt a presbitérium választja, és a megbízás három évi időtartamra szól. Az igazgató lelkesz e tisztségre újraválasztható. Amennyiben nincs megválasztott igazgató lelkesz, akkor a megválasztásig az adott egyházközségben végzett szolgálatára nézve legidősebb lelkesz látja el az igazgató lelkeszi feladatokat.⁴ Az igazgató lelkesz az egyházközségi felügyelő mellett a közgyűlések és presbi-

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 11.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

teri ülések elnöke és beosztja a lelkészi szolgálatokat a gyülekezetben.

11.§ A gyülekezeti lelkész (több lelkész esetén az igazgató lelkész) a lelkészi hivatal felelős vezetője.

12.§ A gyülekezeti lelkész az egyházközség felügyelőjével együtt felelős az egyházközség egész háztartásának szabályos ügyviteléért, különösen azért, hogy

- a) az egyházközségi számadások és költségvetések az előírásoknak megfelelően készüljenek el,
- b) az egyházközség teljesítse adminisztratív és anyagi kötelezettségeit,
- c) az egyházközségi gazdálkodás a költségvetéseknek megfelelően folyjék,
- d) az egyházközség megszerezze az egyházi felettes szervek jóváhagyását mindazon esetekben, amelyekre nézve az egyházi törvények rendelkeznek.

13.§ (1) Gyülekezeti hitoktató lelkész az, akit egy vagy több egyházközség a hitoktatás végzésére megszervezett önálló állásban alkalmaz.

(2)¹ A gyülekezeti hitoktató lelkészi állás megszervezésére, valamint a hitoktató lelkész alkalmazására és nyugdíjazására a gyülekezeti lelkészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) Az egyházközség a területén működő önálló hitoktató lelkész egyéb szolgálatára akkor tarthat igényt, ha vele erre vonatkozólag megállapodik.

14.§ (1) A gyülekezeti másodlelkész a gyülekezeti lelkész mellé választott lelkész, aki munkáját a gyülekezeti lelkész irányításával és felelőssége mellett végzi, de személyében felelős a rábízott munka elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért.

(2) A gyülekezeti másodlelkészi állást határozott vagy határozatlan időre kell megszervezni és betölteni ugyanolyan módon, mint a gyülekezeti lelkészi állást.

15.§ (1) A segédlelkész lelkészi oklevéllel rendelkező, de nem önálló lelkészi állást betöltő lelkész, akit a püspök küld ki az egyházközségbe vagy az egyházmegyébe.

(2) A segédlelkész munkáját a gyülekezeti lelkész irányításával beosztottként végzi, de személyében felelős a rábízott munka elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért.

16.§ (1) A helyettes lelkész az egyházközségben a szolgálat ellátásával határozott időre megbízott lelkész.

(2) Az egyházközségbe a püspök küld helyettes lelkészt. A helyettes lelkész a gyülekezeti lelkész jogköre és munkaköre szerint működik.

(3) Helyettes lelkész küldésének a következő esetekben van helye:

- a) ha a gyülekezeti lelkészi állás megüresedett,
- b) ha a lelkész beteg, vagy más okból tartósan nem tudja ellátni feladatát és az egyházmegye nem tudja megoldani rendszeres helyettesítését,
- c) ha a gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztés alatt áll.

(4) A helyettes lelkész javadalmazása:

- a)² A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén a helyettes lelkészt a gyülekezeti lelkészi helyi javadalom háromnegyed része illeti meg, egynegyed része a lelkészalkalmazási eljárásra fordítandó.
- b) A gyülekezeti lelkész betegsége vagy tartós munkakörü akadályoztatása esetén az egyházközség presbitériuma az esperes jóváhagyásával határoz a helyettes lelkész javadalmazásáról. Beteg lelkész helyi javadalmát a helyettesítésre fordítani nem szabad. Ha az egyházközség a helyettesítés terheit nem bírja el, az esperes gondoskodik arról, hogy az egyházkerületől támogatást kapjon. A helyettesítés költségeinek viselésére az egyházközség csak egy évig kötelezhető.
- c) Gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztésének esetében a felfüggesztést elrendelő egyházi hatóság intézkedik a helyettesítés költségeinek a fedezéséről.

III. FEJEZET: AZ EGYHÁZKÖZSÉG LELKÉSZEINEK ALKALMAZÁSA

17.§ Gyülekezeti lelkész alkalmazásának az egyházközségi lelkészi állás megüresedésekor és szervezésekor van helye.

18.§ (1) Az egyházközség gyülekezeti lelkésze, másodlelkésze és hitoktató lelkésze egyházközségével az egyházi felettes szervek által jóváhagyott díjlevél (hívány) alapján alkalmazotti munkaviszonyba kerül. Az egyházközség lelkészeinek díjlevelét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökségnek kell jóváhagynia. A munkáltatói jogok törvényben meghatározott részét az egyházi felettes szervek gyakorolják.

(2) A díjlevélnek biztosítania kell

- a) szolgálati lakást, és a szolgálati lakással kapcsolatos fűtést, közüzemi díjakat vagy az ezekhez való egyházközségi hozzájárulás összegét;
- b) rendszeres havi pénzjavadalmat, esetleg egyéb juttatást;
- c) a lelkészi hivatal helyiségét, berendezését, fűtését, világítását, takarítását;
- d) a szolgálati lakás épületének külső és belső karbantartását, vagyonbiztosítását és közterheit.

¹ Módosította a 2003. évi II. törvény 3.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 12.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

A díjlevélnek tartalmaznia kell az egyházközség nyilatkozatát, amelyben kötelezettséget vállal a lelkész javadalmának évenkénti felülvizsgálatára, és – legalább – az országosan megállapított lelkészi minimumjövedelem biztosítására.

(3) Az egyházmegyei elnökség általában nem járulhat hozzá, hogy a javadalmat az előző díjlevélhez képest csökkentse. Ha a díjlevél bizonyos tételei korszerűtlenek, az egyházmegyei elnökség köteles ezeknek a tételeknek megváltoztatását és az azokon alapuló javadalomnak megfelelő egyenértékkel való pótlását szorgalmazni.

(4) A lelkészi javadalom csökkentésének van helye a szerzett jogok sérelme nélkül a következő esetekben:

- a) erőtlén egyházközségek egyesítésekor vagy társításakor;
- b) ha az egyházközség kisebb egyházközségekre osztható;
- c) ha valamely egyházközség nagymérvű népességi és anyagi elerőtlenedést szenved, de önálló egyházközségként való fenntartását egyházi érdek követeli. Ebben az esetben a közegeháznak kell biztosítania, hogy a lelkészt anyagi veszteség ne érje.

(5) Amennyiben az egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökség a díjlevelet nem hagyja jóvá, azt 14 napon belül észrevételeivel visszajuttatja. Az egyházközség újabb 14 napon belül köteles az abban javasolt módosításokat megvizsgálni.

(6) Az érvényben levő díjlevelet a lelkész és az egyházközségi közgyűlés közös megegyezése módosíthatja. A módosított díjlevelet is az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség hagyja jóvá. A díjlevelet az egyházmegyei elnökség felülvizsgálhatja lelkészválasztási eljárás nélkül is, és annak módosítására javaslatot tehet.

19.§ (1)¹ A gyülekezeti lelkészi állás megüresedik

- a) a lelkész lemondása esetén, melyet a lelkész az egyházközségi presbitériumnak a lemondás időpontjának a megjelölésével írásban bejelent, és ezt egyidejűleg az esperesnek is megküldi;
- b) a lelkész halála esetén az elhalálozás napjával;
- c) a lelkésznek az evangélikus egyházból való kilépése esetén, az erre vonatkozó szándék bejelentésének napjával;
- d) a lelkész nyugdíjazása esetén, a nyugdíjazást kimondó határozat jogerőre emelkedése napjával, illetőleg az abban megjelölt időponttal;
- e) a lelkész áthelyezése esetén, az egyházi bíróság áthelyezést elrendelő határozatának jogerőre emelkedése napjával, illetve az 1997. évi II. törvény 25.§ (7) bekezdésében megjelölt időpontban;
- f) a lelkész tisztségéből való elmozdításra vagy hivatalvesztésre ítélete esetén, az ítélet jogerőre emelkedése napjával.

(2) A gyülekezeti lelkészi állás átmenetileg is megüresedhet

a lelkész egy évnél hosszabb, határozott időtartamú másirányú elfoglaltsága esetén. Erre az időszakra a lelkészi állást határozott idejű megbízással kell betölteni.

20.§ (1) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedését az egyházközség köteles azonnal jelenteni az esperesnek, aki értesíti a püspököt és az illetékes nyugdíjszervet.

(2) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségekben a lelkészi állás megüresedésekor az esperes vagy az egyházmegyének az esperes által megbízott egyik lelkésze jár el. Az egyházközségben megteszi az összes szükséges intézkedéseket:

- a) gondoskodik a helyettes lelkész kirendeléséig az egyházi munka zavartalan folytatásáról;
- b) átveszi leltár mellett az egyházközség azon ingóságait, amelyek a lelkész kezelése alatt állottak, és gondoskodik azok megőrzéséről;
- c) meggyőződik a pénztárkönyv naprakész vezetéséről és a pénzeszközök meglétéről;
- d) megállapítja az elmaradt vagy előre felvett javadalmakat;
- e) átadásig zárolja a lelkészi hivatalt. Az üresedés helyén és idején az esperes meghatalmazása nélkül senki hivatalos lelkészi szolgálatot nem végezhet, gyűlést nem hívhat össze, összejövetelt nem tarthat.

(3) A lelkészi állás megüresedésével kapcsolatos eljárásokról jegyzőkönyv készül.

21.² Az üresedésben levő gyülekezeti lelkészi állás fenntartott lelkészi állásnak tekintendő. A lelkész javadalmát alkotó tételek az üresedés idejére helyettesítésre, illetve lelkészalkalmazásra használhatók fel.

22.§ (1) Az egyházközség megválasztott lelkészeinek beiktatása istentiszteleten és egyházközségi közgyűlésen történik.

(2) A gyülekezeti lelkészt, a gyülekezeti másodlelkészt, a hitoktató lelkészt és a helyettes lelkészt az esperes, rendkívüli esetben az esperes által megbízott lelkész iktatja be.

(3) Segédlelkész beiktatását a gyülekezeti lelkész végzi istentisztelet keretében.

23.³ (1) Az egyházközség a gyülekezeti lelkészt általában az 1997. évi II. törvény 12.§-ában megállapított korhatárig alkalmazza. Az alkalmazás történhet határozott időre is.

(2) A gyülekezeti lelkész alkalmazása a nyugdíjkorhatár elérésekor megszűnik. Erre a nyugdíjkorhatár elérése előtt hat hónappal az egyházkerületi elnökség írásban emlékezteti az illetékes egyházközségi elnökséget, az 1997. évi II. törvény 12.§-ára és jelen §-ra hivatkozva.⁴

¹ Módosította a 2003. évi II. törvény 4.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 5.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította az 1999. évi IV. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. januártól.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 14.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

(3) Amennyiben egyházi érdekből a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálata szükséges lenne, az egyházközség presbitériuma, a lelkész és a püspök írásbeli megállapodása esetén a nyugdíjas lelkész helyettes lelkészként szolgál tovább.

(4) A (3) bekezdésben említett írásbeli megállapodás rendelkezik a helyettes lelkész javadalmáról, a szolgálati lakás használatáról és a helyettesi megbízás időtartamáról.

24.§ Az egyházközség megválasztott lelkészeinek és az egyházközségbe kiküldött helyettes lelkésznek, illetve segédlelkésznek költözködési költségeit a fogadó egyházközség fizeti.

II. Cím

Az egyházközség önkormányzata¹

I. FEJEZET: EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYŰLÉS

25.§ A közgyűlés az egyházközség legfőbb döntéshozó testülete, amely az egyházközség nagykorú tagjaiból áll.

26.§ A közgyűlésnek hivatalból tagja az egyházközség összes tisztségviselője. Távolmaradásuk esetén kötelesek magukat kimenteni.

27.§ A közgyűlés a több közigazgatási területen fekvő egyházközségek esetében az egyházközség részeiben külön-külön is megtartható. Ebben az esetben a részközgyűlések szavazatait összesíteni kell. A részközgyűlések esetében minden közgyűlési tag szavazati jogával egy kérdésben csak egyszer élhet.

28.§ A közgyűlésről a közgyűlési tagokat tájékoztatni kell. A közgyűlési tagok jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, illetve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

29.§² Az egyházközségi közgyűlést a lelkész és az egyházközségi felügyelő hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. A szavazási eljárás helyi adottságokhoz illeszkedő részleteit és formáit egyházközségi szabályrendelet rögzítheti.

30.§ A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

31.§ A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Azokban az egyházközségekben, ahol képviselőtestület (képviseleti közgyűlés) működik, az évenkénti közgyűlést a képviselőtestület nyilvános ülése helyettesítheti.

A közgyűlési tagok egytizedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles három héten belül közgyűlést összehívni.

32.§ A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

33.§³ Az egyházközségi közgyűlés elnökei a lelkész (igazgató lelkész) és az egyházközségi felügyelő, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja.

34.§ Az egyházközségi közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak az egyházközség életének legfőbb jelentőségű kérdései:

a)⁴

b)⁵ Megválasztja az egyházközség lelkészét, felügyelőjét, a presbitérium és a képviselőtestület tagjait, valamint az általános tisztújítás alkalmával minden egyéb nemlelkészi tisztségviselőt, a jelölőbizottság és a számvevőszék tagjait. Az egyházközség egyes részei saját tisztségviselőiket és presbitereiket részközgyűlésükön maguk választják.

c)⁶ Alapítványt, gazdálkodó szervezetet, intézményt hoz létre és szüntet meg, illetve megszüntetésüket kezdeményezi.

d) Határoz az egyházközség szervezeti jellegének átminősítéséről, és ezeket jóváhagyásra az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

e) Dönt új lelkészi állás(ok) szervezéséről.

35.§ Az egyházközségi közgyűlés hatáskörébe tartoznak még a következő kérdések:

a)⁷ Dönt a lelkészválasztás módjáról. Jóváhagyja a presbitérium által megállapított díjleveleket. Amennyiben részközgyűléseken kerülnek a díjlevelek elfogadásra, minden részközgyűlés a saját hozzájárulása mértékében illetékes.

b) Határoz a jelentősebb egyházközségi beruházásokról, eladásokról, felújításokról és a szükségletek fedezetéről a presbitérium által előterjesztett

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi III. törvény 15.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 15.§ (2) bekezdése. Az első mondatot módosította a 2002. évi V. törvény 31.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (3) bekezdése szerint a jelölőbizottságot először – a presbitérium előterjesztés alapján – 2002. október 30. napját követő első közgyűlésen (képviselettestületi ülésen) kell megválasztani. Ennek mandátuma a következő általános tisztújításig tart. Ahol a 2000. évi általános tisztújítás során a választási ciklusra szól megbízással választottak jelölőbizottságot, ott újabb választásra nincs szükség.

⁶ Módosította 2003. évi II. törvény 6.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁷ Módosította a 2002. évi III. törvény 16.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹ A 25-70.§ hatályos: 1995. október 1-től.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

- javaslatok alapján. Az ingatlanok tulajdonjogának a változásához az egyházmegye előzetes jóváhagyása szükséges.
- c) Évenként meghallgatja és megvitatta az egyházköz-ség lelkészének és presbitériumi megbízottjának jelentését az egyházköz-ség lelki és anyagi helyzetéről.
- d)¹ Egyházköz-ségi szabályrendeleteket alkot.
- e) Egyesületek létrejöttét kezdeményezheti.
- f) Szavazati és küldő jogával él a Magyarországi Evangélikus Egyház tagozódása szerinti tisztségviselők és küldöttek megválasztásakor.
- g)² Rendkívüli választás esetén a felügyelőn kívül megválasztja a gyülekezet nemlelkészi tisztségviselőit, illetve a jelölőbizottság és a számvevőszék tagjait.
- h) Tartós megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.
- i) Megválasztja az egyházköz-ség által fenntartott szeretetintézmény igazgatótanácsának tagjait.

II. FEJEZET: EGYHÁZKÖZSÉGI KÉPVISELŐTESTÜLET (KÉPVISELETI KÖZGYŰLÉS)

36.§ Az egyházköz-ség választott szerve a képviselőtestület, amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül hat évre. Az egyházköz-ségi képviselőtestület a közgyűlés feladatait látja el, kivéve a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utalt ügyeket. Hatáskörét a közgyűlés állapítja meg.

37.§ Egyházköz-ségi képviselőtestületet azokban az egyházköz-ségekben kell választani, ahol az egyházköz-ségi tagok száma a négyezret meghaladja. Azokban az egyházköz-ségekben is lehet képviselőtestületet választani, ahol az egyháztagok száma ennél kisebb. A képviselőtestület tagjainak száma ötvennél kevesebb nem lehet. Az anya- és leányegyházakból álló egyházköz-ségek képviselőtestülete az egyházköz-ség részeinek presbitériumaiból választott tagokból tevődik össze. A képviselők számának meghatározásánál az egyházköz-ségi tagok számbeli megoszlását kell figyelembe venni.

38.§ A társult egyházköz-ségek létszámuktól függetlenül közös képviselőtestületet alakíthatnak a közös ügyek intézésére. Az ilyen képviselőtestületek hatásköre csak a társulási egyezményben rögzített ügyekre terjed ki.

39.§³ Az egyházköz-ségi képviselőtestületnek hivatalból tagjai a presbitérium tagjai. A képviselőtestület választott

tagjainak száma meg kell, hogy haladja a presbitérium létszámát.

40.§⁴ Az egyházköz-ségi képviselőtestületet az egyházköz-ség elnöksége hívja össze, az egyházköz-ségi presbitériummal egyező módon.

41.§⁵ A képviselőtestület azon tagját, aki az írásban összehívott képviselőtestület üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

42.§ Az egyházköz-ségi képviselőtestület ülései az egyházköz-ség tagjai számára általában nyilvánosak.

43.§ Minden egyéb, nem szabályozott kérdésben a közgyűlésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

III. FEJEZET: EGYHÁZKÖZSÉGI PRESBITÉRIUM

44.§ Az egyházköz-ségnek, illetve részeinek általános hatáskörű képviselői szerve a presbitérium, amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül hat évre.

45.§ A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházköz-ség összes tisztségviselője. A több közigazgatási területen fekvő egyházköz-ség esetében minden tisztségviselő hivatalból a saját egyháza (gyülekezete) presbitériumában tag. A presbitérium választott tagjainak száma hatnál kevesebb és negyvennél több nem lehet.⁶

46.§⁷ Az egyházköz-ségi presbitérium elnökei a lelkész (igazgató lelkész) és az egyházköz-ségi felügyelő, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény az elnöklés jogát az egyházmegyei elnökségnek biztosítja.

47.§⁸ A presbitériumot szükség szerint, de évente legalább négy alkalommal össze kell hívni. A presbitérium tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 15 napon belüli időpontra presbitériumi ülést összehívni. Társult egyházköz-ségek presbitériumának összehívását a társulási egyezmény szabályozza.⁹

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 16.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

² A g-i) pontokat beiktatta a 2002. évi III. törvény 16.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től. A g) pontot módosította a 2002. évi V. törvény 31.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

³ Módosította a 2002. évi III. törvény 17.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2000. évi törvény XII. 4.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁵ Beiktatta a 2000. évi XII. törvény 5.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁶ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 18.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Módosította a 2000. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁸ Módosította a 2000. évi XII. törvény 6.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁹ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 19.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

48.§¹ A presbitériumot az egyházközségi elnökség hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. Leányegyházban a presbitériumi ülés összehívását a lelkész és a leányegyház gondnoka kezdeményezi.

49.§ A presbitériumi ülés időpontjáról, tárgyáról és napirendjéről a presbitérium tagjait tájékoztatni kell. A presbitérium tagjai jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, illetve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

50.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

(2)² A presbitérium azon tagját, aki az írásban összehívott presbitériumi ülésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tiszttségéről lemondottnak kell tekinteni.

51.§ Az egyházközségi presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek a közgyűlés, illetve a képviselőtestület hatáskörébe utalva:

- a) A presbitérium részt vesz az egyházközség lelki, szellemi és anyagi életének szervezésében, irányításában és felügyeletében. E célból saját körén belül bizottságokat hozhat létre, amelyek a presbitériumnak beszámolási kötelezettséggel tartoznak, javaslataikat a presbitérium hagyja jóvá, munkájukért a presbitérium felelős.
- b) Eljár az egyházközségi lelkészi állás betöltésénél a törvény előírásai szerint, és dönt a helyettes lelkész javadalmazásáról.
- c) Előkészíti az egyházközségi közgyűlést, illetve a képviselőtestületi ülést. Végrehajtja a közgyűlés, illetve a képviselőtestületi ülés határozatait.
- d)³ Magasabb egyházkormányzati szintek tiszttségviselőinek megválasztása előtt az egyházközség nevében javaslatot tesz az illetékes jelölőbizottságnak.
- e) Felülvizsgálja és jóváhagyja az egyházközségi számvéveszték jelentése után az évi zárszámadást, zárómérleget és vagyonelejt, tárgyalja és jóváhagyja az évi költségelőirányzatot.
- f) Intézkedik az egyházi épületek állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében, dönt a kisebb beruházásokról, beszerzésekről, a közgyűlés által megállapított értékhatáron belül.
- g) Dönt az egyházközségi alkalmazottak foglalkoztatásáról és bérezéséről. Határozott idejű megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.⁴

h) Megválasztja az igazgató lelkészt.

i) Ellátja a lelkészi díjlevéllel kapcsolatos feladatait.

j) Ellátja a gyülekezeti lelkész, másodlelkész, hitoktató lelkész áthelyezésével kapcsolatos feladatait.

k)⁵ Ellátja a közoktatási intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

52.§ A presbitériumi ülésről jelenléti ívet és jegyzőkönyvet kell vezetni. A jegyzőkönyvet az elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő presbiternek kell hitelesítenie.

IV. FEJEZET: EGYHÁZKÖZSÉGI ELNÖKSÉG

53.§⁶ Az egyházközség képviselői és végrehajtó (ügyviteli) szerve az elnökség. Tagjai a lelkész (igazgató lelkész) és a felügyelő, akik egyenlő joggal és felelősséggel vezetnek és képviselik az egyházközséget, és annak összes ügyeit egyetértőleg intézik az erre vonatkozó egyházközségi szabályrendelet szerint. Az egyházközségi elnökség felelős a presbitériumi, a közgyűlési, illetve képviselőtestületi határozatok végrehajtásáért.

54.§ Fontosabb ügyekben, valamint testületi ülések előtt kibővített elnökségi ülést lehet tartani, amelynek tagjai az elnökségen kívül az egyházközség tiszttségviselői.

55.§ Az alkalmazottak és a munkaviszonyban álló nemlelkészi tiszttségviselők felett a kinevezési és felmondási jogokat, illetve díjazásuk kivételével a munkáltatói jogokat az elnökség gyakorolja.

56.§⁷ Az egyházközségi elnökség tagjai a vonatkozó jogszabályokban előírt módon gyakorolják utalványozási jogukat.

III. Cím

Az egyházközség tiszttségviselői

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

57.§⁸ Az egyházközségi közgyűlés az önkormányzati feladatok ellátására és az egyházközség működésének biztosítására tiszttségviselőket választ. Az egyházközség kötelessége gyülekezeti (parókus) lelkész(ek)e)t, felügyelőt, gondnokot, számvévesztéki elnököt, jegyzőt, pénztárost, és lehetőség szerint kántort választani. Szükség szerint

¹ Módosította a 2000. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

² Beiktatta a 2000. évi XII. törvény 7.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 5. §-a és a 2002. évi V. törvény 31.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 20.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 20.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 21.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Módosította a 2002. évi III. törvény 22.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁸ Módosította a 2003. évi II. törvény 7.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

egyházközségi szabályrendeletben meghatározott feladatkörrel egyéb tisztségviselőket is választhat.

58.§ Több közigazgatási területen fekvő egyházközségben az egyházközségi részek a vonatkozó törvények szerint önállóan választanak vagy választhatnak tisztségviselőket, akik hatáskörüket az egyházközség illetékes részében gyakorolják, és akik az egyházközségi presbitériumnak hivatalból tagjai. Feladatkörükről és jogaikról az egyházközségi közgyűlés külön is rendelkezhet.¹

59.§² A gondnok, a pénztáros, illetve az egyéb tisztségviselők feladatkörét, illetve a kántori szolgálatot alkalmazottak, munkaviszonyban álló tisztségviselők, illetve önkéntes munkások is elláthatják.

II. FEJEZET: LELKÉSZI TISZTSÉGVISELŐK

60.§³ Az egyházközség lelkészi tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott, vagy oda kiküldött – helyettes – lelkész.

61.§ Az egyházközség lelkészi tisztségviselőinek feladata a lelkészi esküben vállalt küldetés betöltése az egyházközségben. Ennek értelmében feladatuk az egyházközség gyülekezeti alkalmainak folyamatos ellátása, a gyülekezeti közösség építése, belső békéjének őrzése, a lelkészi hivatal előírásos működésének biztosítása és ellátása.

62.§⁴

III. FEJEZET: NEMLELKÉSZI TISZTSÉGVISELŐK

Egyházközségi felügyelő

63.§ (1) Az egyházközségi felügyelő az a feddhetetlen életű konfirmált közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés hat évi időtartamra arra a feladatra választ, hogy az egyházközség vezetője legyen a lelkésszel együtt. (2) Az egyházközségi felügyelő joga és kötelessége ügyelni az egyházközség működésének feltételeire, segíteni a gyülekezeti munkát, figyelemmel kísérni és irányítani a személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. A lelkésszel (igazgató lelkésszel) együtt irányítja az egyházközségi tisztségviselők szolgálatát és vezeti a presbitérium, a közgyűlés és a képviselőtestület munkáját. Építi a gyülekezeti közösséget, és őrzi annak belső

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 24.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 8.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 8.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Hatályon kívül helyezte a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

békéjét. Kezdeményezi az egyházközségi tisztségviselők és alkalmazottak javadalmának évenkénti rendezését.

(3) A felügyelő munkájának segítésére másodfelügyelő választható, aki a felügyelő helyettese is. Ahol nincs másodfelügyelő, a felügyelő helyettese a gondnok, ennek hiányában a jegyző.

Társegyházi felügyelő

64.§ (1) A társegyházi felügyelő a társegyház vezetője a lelkésszel és az egyházközségi felügyelővel együtt.

(2) A társegyházi felügyelő hatásköre a társegyház belső ügyeiben az egyházközségi felügyelő hatáskörével azonos. Másodfelügyelőként támogatja a társult egyházközség felügyelőjének munkáját.

Gondnok

65.§ (1)⁵ A gondnok az a feddhetetlen életű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés meghatározott időtartamra, de legfeljebb hat évre az egyházközség anyagi és dologi természetű ügyeinek intézésére választ.

(2) Különböző feladatok elvégzésére feladatkörük meghatározásával több gondnok is választható.

Kántor

66.§ (1) Kántor az a feddhetetlen életű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés választhat, hogy a lelkész munkatársaként az egyházközség területén az egyházi ének és zene vezetésének szolgálatát ellássa. A kántor választása hat évre szól, amennyiben erről az egyházközségi közgyűlés másképp nem rendelkezik.⁶ A kántor munkakörét az egyházközségi közgyűlés munkaszerződésben, javadalmát díjlevélben állapítja meg.

(2) Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat kéréseit az 1997. évi V. törvény 55-63.§-ai szabályozzák.

Egyházközségi számvevőszéki elnök

67.§ Az egyházközségi számvevőszéki elnök az a feddhetetlen életű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés hat évi időtartamra választ, hogy a három-hét tagú választott számvevőszékkal az egyházközség pénzkezelését és számadásait ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon.

⁵ Módosította a 2003. évi II. törvény 9.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 25.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

Egyházközségi jegyző

68.§ Egyházközségi jegyző az a feddhetetlen életű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés hat évi időtartamra választ, hogy a közgyűlések, képviselőtestületi ülések, valamint a presbiteri ülések jegyzőkönyveit vezesse.

Egyházközségi pénztáros

69.§¹ Az egyházközségi pénztáros az a feddhetetlen életű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés hat évi

időtartamra választ, hogy az egyházközség pénzkezelését és gazdasági ügyintézését végezze.

Egyéb tisztségviselők

70.§ Az egyházközségi közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket (gyülekezeti munkatárs, hitoktató, pedagógus, jogtanácsos, könyvtáros, levéltáros, stb.) is választhat. Feladatkörüket és megbízatásuk idejét egyházközségi szabályrendelet határozza meg.

¹ Módosította a 2003. évi II. törvény 10.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

**1997. ÉVI IV. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS EGYHÁZKOR-
MÁNYZÁSRÓL A MAGASABB
EGYHÁZKORMÁNYZATI SZINTEKEN¹**

**ELSŐ RÉSZ:
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKOR-
MÁNYZÁS AZ EGYHÁZMEGYÉBEN**

I. Cím

Egyházi szolgálat az egyházmegyében

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ Az egyházi szolgálat egyházmegyei összehangolására, az egyes egyházközségekben végzett egyházi szolgálaton túlmutató egyházmegyei szolgálatok ellátására az egyházmegyék lelkészeket és nemlelkészeket bíznak meg.

2.² Minden egyházmegyében választandó esperes, espereshelyettes, egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős, egyházmegyei ifjúsági felelős, egyházmegyei katechetikai felelős és egyházmegyei diakóniai ügyvivő. Szükség esetén, az esperesi tisztség kivételével egy személy két feladatot is elláthat.

3.§ Az egyházmegye egyéb feladatkörökre is szervezhet tisztségeket. Ezek szervezéséről és a betöltés módjáról az egyházmegyei presbitérium előkészítése után az egyházmegyei közgyűlés dönt.

II. FEJEZET: AZ ESPERES

4.§ Az esperes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

5.§ Az esperes joga és feladata az egyházmegyei elnökségnek járó jogokon és feladatokon túl, hogy az egyházmegyében őrkdjék az egyházi szolgálat felett.

- a) Felelős az egyházmegye lelki életéért és közösségi alkalmaiért.
- b) Pásztorolja az egyházmegye lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben. Felelős az egyházmegye lelkészeinek testvéri szeretetben történő együttműködéséért.

6.§ Az esperes megbízatása az egyházmegyében, hogy

- a) beiktassa az egyházközségek új lelkészeit: a gyüle-

- kezeti lelkészt, a gyülekezeti másodlelkészt, a hitoktató lelkészt és a helyettes lelkészt,
- b) felszentelje az egyházközségek új gyülekezeti termeit, renovált templomait, a templomok új oltárát, keresztelőkövét, és a püspök megbízásából orgonáját és harangjait.

7.§ Az esperes joga és kötelessége az egyházközségekben legalább három évenként általános vizsgálatot tartani, s a vizsgálatról a püspöknek jelentést tenni.

8.§ Az esperest akadályoztatása esetén az espereshelyettes helyettesíti. Az esperes saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházmegye bármelyik gyülekezeti lelkészének is.

III. FEJEZET: AZ ESPERESHELYETTES

9.§ Az espereshelyettes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

10.§ Az espereshelyettes feladata az esperes helyettesítése annak akadályoztatása esetén, valamint ellátja az esperesi feladatokból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat.

11.§ Az espereshelyettesi tisztség üresedése esetén, az új választásig az espereshelyettesi feladatokat az egyházmegye lelkészi jegyzője látja el.

IV. FEJEZET: EGYÉB TISZTSÉGVISELŐK

Egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős

12.§ Az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős feladata az egyházmegyében az evangélizáció hitébresztő szolgálatának segítése, gyülekezeti evangélizációk, egyházmegyei csendesnapok és konferenciák szervezése. Figyelemmel kíséri az egyházközségek szolgálatával el nem ért, szórványokban élő evangélikusok helyzetét, kezdeményezi és segíti a feléjük forduló szolgálatokat. Feladata a külmiszió iránti felelősség ébrentartása is.

Egyházmegyei ifjúsági felelős

13.§ Az egyházmegyei ifjúsági felelős feladata az egyházmegyében az ifjúság között végzett munka összefogása és irányítása, egyházmegyei ifjúsági találkozók, táborok és konferenciák szervezése.

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 7.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

Egyházmegyei katechetikai felelős

14.§ Az egyházmegyei katechetikai felelős feladata az egyházmegyében a gyermekek között végzett oktatás összefogása és irányítása, konfirmációi és hittantáborok, valamint gyermekbibliakör-vezető tanfolyamok szervezése, a felnőttoktatás segítése.

Egyházmegyei diakóniai ügyvivő

15.§¹ Az egyházmegyei diakóniai ügyvivő feladata az egyházmegyében végzett szeretetszolgálat szervezése és irányítása.

V. FEJEZET: EGYHÁZMEGYEI MEGBÍZOTTAK

16.§ Az egyházmegyei közgyűlés olyan munkaágakban és feladatkörökben, amelyek nem tartoznak a bizottságok, illetve az egyházmegyei tisztségviselők feladatai közé, lelkeszi, illetve nemlelkészi egyházmegyei megbízottakat választ. A zenei, a tömegtájékoztatási, a gyűjteményi, a Gusztáv Adolf Segélyszolgálati és egyéb feladatkörben megválasztott megbízottak is beszámolási kötelezettséggel tartoznak munkájukról az egyházmegyei közgyűlésnek.

VI. FEJEZET: NEMLELKÉSZI EGYHÁZMEGYEI MUNKÁSOK

17.§ Az egyházmegye különféle szolgálati területein nemlelkészi egyházi munkások is végezhetnek szolgálatot az ahhoz szükséges felkészítés után és a szolgálatra kapott megbízás alapján.

18.§ A nemlelkészi egyházi munkás alkalmi megbízást az egyházmegyei elnökség valamelyik tagjától, tartós megbízást az egyházmegyei közgyűléstől kap.

19.§ A nemlelkészi egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütetele tartós megbízás esetén az egyházmegyei közgyűlésen történik.

II. Cím**Az egyházmegyei önkormányzata**

I. FEJEZET: EGYHÁZMEGYEI KÖZGYŰLÉS

20.§ Az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegye legfőbb döntéshozó képviselői testülete.

21.§ (1) Az egyházmegyei közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai

- a) hivatalból: az egyházmegye tisztségviselői, presbiterei és megbízottai, valamint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek gyülekezeti lelkészei és felügyelői;
- b) választás alapján: az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek önálló gyülekezeti lelkeszi állásonként két-két választott képviselője.

(2) Az egyházmegyei közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt

- a) hivatalból: mindazon lelkészek, akik nem tartoznak az (1) bekezdés a) pontja hatálya alá; az egyházmegye területén lévő, az egyházi törvények alá tartozó intézmények vezetői vagy képviselői;
- b) meghívás alapján: szakértők.

22.§ Amennyiben az egyházmegyében valaki egyidejűleg több tisztséget visel, a közgyűlésen kizárólag egy szavazati joggal rendelkezik.

23.§ Az egyházmegyei közgyűlés irányítja és felügyeli az egyházmegye lelki, szellemi, kulturális és gazdasági életét. Ennek segítésére az egyházmegye különböző bizottságokat alakíthat, melyeknek vezetője a munkaág választott felelőse. A bizottságok a közgyűlésnek beszámolási kötelezettséggel tartoznak.

24.§ Az egyházmegyei közgyűlés munkáját hatéves ciklusokban végzi.

25.§ Az egyházközségi közgyűlések az egyházmegyei közgyűlésre küldött képviselőiket hat évre választják.

26.§² Az egyházmegyei közgyűlés azon tagját, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni. A hivatalból szavazati joggal közgyűlési tag lelkésszel és egyházközségi felügyelővel szemben az egyházmegyei ügyész fegyelmi eljárást kezdeményez.

27.§ A közgyűlést az egyházmegye elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgysorozati pontokat. A közgyűlés előtt megfelelő időben ki kell küldeni a közgyűlés tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat és a várható eldöntendő kérdéseket is.

28.§ A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. A közgyűlés tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles három héten belül rendkívüli közgyűlést összehívni.

¹Módosította a 2000. évi II. törvény 7.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

²Módosította a 2000. évi XII. törvény 9.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

29.§ A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

30.§ A közgyűlés nyilvános, azon hallgatóként a közgyűlés tagjain kívül bárki részt vehet, de tanácskozási joguk az egyházmegye területén lévő egyházközségek tagjainak csak akkor van, ha egyházközségi meghatalmazásukat – melyet egyházközségük elnöksége aláírt és az egyházközség bélyegzőjével lebélyegzett – az egyházmegyei közgyűlés megkezdése előtt átadják a közgyűlés jegyzőjének.

31.§ A közgyűlésen az esperes és az egyházmegyei felügyelő, akadályoztatásuk vagy tisztségük üresedése esetén az espereshelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

32.§ A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

33.§ Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházmegye életének legfőbb kérdései:

- a)¹
- b) Megállapítja és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségek közgyűlései által megválasztott esperes, illetve egyházmegyei felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza az esperesi hivatal rendjét és működési feltételeit.
- c)² Megválasztja az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével az egyházmegye tisztségviselőit, presbitereit és megbízottait, a jelölőbizottság, a számvevőszék, az Egyházmegyei Bíróság és az egyházmegyei bizottságok tagjait, a GAS előadót, valamint a nem közoktatási intézmények igazgatótanácsának az egyházmegye által delegált tagjait hat évi időtartamra.
- d)³ Megválasztja az egyházkerületi presbitérium és az egyházkerületi közgyűlés egyházmegyei küldötteit.
- e)⁴ Megválasztja az országos közgyűlés egyházmegyei küldötteit.
- f)⁵ Megválasztja az egyházmegye zsinati küldötteit.

¹ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 32.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 26.§ (1) bekezdése és a 2002. évi V. törvény 32.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól. Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (3) bekezdése szerint a jelölőbizottságot először – a presbitérium előterjesztés alapján – 2002. október 30. napját követő első közgyűlésen (képviselőtestületi ülésen) kell megválasztani. Ennek mandátuma a következő általános tisztújításig tart. Ahol a 2000. évi általános tisztújítás során a választási ciklusra szól megbízással választottak jelölőbizottságot, ott újabb választásra nincs szükség.

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 6.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2000. évi II. törvény 6. §(3) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ Jelölését módosította a 2000. évi II. törvény 6. §(4) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

g)⁶ Tárgyalja és elfogadja az egyházmegyei elnökség és a jelentésre kötelezett egyházmegyei tisztségviselők jelentéseit, a bizottságok javaslatait és elrendeli a szükséges tennivalókat.

h)⁷ Határoz az egyházmegye vagyonszerzése, vagy vagyonának elidegenítése, megterhelése, illetve kezelése tárgyában. Meghatározza az egyházmegye gazdálkodásának, valamint az egyházmegye kezelésében lévő pénzeszközök elosztásának és ütemezésének elveit és módját.

i)⁸

j) Intézményeket alapít vagy szüntet meg.

k) Jóváhagyja az egyházközségek területének és szolgálati viszonyainak változását. Az egyházközségek közötti vitás esetekben határoz az egyházkerületi közgyűléshez történő fellebbevitellel.

l)⁹ Jóváhagyja az egyházmegyei presbitérium jelentését az egyházmegye egyházközségeinek éves költségvetéséről, zárszámadásáról és zárómérlegéről.

m)¹⁰ Egyházmegyei szabályrendeleteket alkot.

n) Jóváhagyja az egyházközség által választott név használatát.

o)¹¹ Tartós megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.

II. FEJEZET: EGYHÁZMEGYEI PRESBITÉRIUM

34.§ Az egyházmegye önálló hatáskörű végrehajtó és intézkedő szerve az egyházmegyei presbitérium.

35.§¹² Az egyházmegyei presbitérium tagjai az esperes, az espereshelyettes, az egyházmegyei felügyelő, a másodfelügyelő, az egyházmegyei lelkészi és nemlelkészi jegyzője, az egyházmegye gazdasági felelőse, számvevőszéki elnöke és ügyésze, az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelős, az ifjúsági felelős, a katechetikai felelős és a diakóniai ügyvivő, valamint megkezdett 10 betöltött lelkészi állásonként egy-egy lelkészi és nemlelkészi tag, akik nem lehetnek ugyanabból a gyülekezetből megválasztva.

36.§ Az egyházmegyei presbitérium elnökei az esperes és az egyházmegyei felügyelő. Akadályoztatásuk vagy állá-

⁶ Jelölését módosította a 2000. évi II. törvény 6.§ (5) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁷ Módosította a 2000. évi II. törvény 6.§ (6) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁸ Hatályon kívül helyezte a 2000. évi II. törvény 6.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁹ Módosította a 2000. évi II. törvény 6.§ (8) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

¹⁰ Módosította a 2002. évi III. törvény 26.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 26.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹² Módosította a 2000. évi II. törvény 7.§-a, valamint a 2000. évi IV. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

suk üresedése esetén a presbiteri ülésen az esperes helyettes, illetve az egyházmegyei másodfelügyelő elnököl.

37.§ Az egyházmegyei presbitériumot az egyházmegye elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgysorozati pontokat. A presbiteri ülés előtt megfelelő időben ki kell küldeni az ülés tárgyával kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat és a várható eldöntendő kérdéseket is.

38.§ Az egyházmegyei presbitériumot szükség szerinti rendszerességgel, de évenként legalább három alkalommal össze kell hívni. A presbitérium egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles három héten belül presbiteri ülést összehívni.

39.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza

(2) A presbiteri ülés nem nyilvános, de azon a presbitérium tagjain kívül tanácskozási joggal mindazok részt vehetnek, akiket az elnökség meghív.

40.§¹ Az egyházmegyei presbitérium azon tagját, aki a presbiteri ülésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

41.§ A presbiteri ülésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő presbiternek kell hitelesítenie.

42.§ Az egyházmegyei presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek az egyházmegyei közgyűlés vagy más egyházi szerv hatáskörébe utalva, illetve amelyeket az egyházmegyei közgyűlés a presbitérium hatáskörébe utal:

- Összeállítja az egyházmegye éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- Segítséget nyújt az általános esperesi vizsgálatokhoz, és megtárgyalja az azokról készült jelentéseket.
- Segíti az egyházmegyei közgyűlés előkészítését.
- ² Dönt egyházmegyei állások létesítéséről és megszüntetéséről, nemlelkészi egyházmegyei munkások határozott idejű megbízásáról.³ Dönt az egyházmegye alkalmazottainak és tisztségviselőinek bérezéséről és gyakorolja a munkáltatói jogokat.
- ⁴ Gazdasági döntéseket hoz a közgyűlés által elfo-

gadott gazdálkodási elvek keretein belül. Elfogadja az egyházmegyei költségvetést és zárszámadást.

- Jóváhagyja az egyházmegyei egyházközségeinek éves költségvetését, zárszámadását, és erről jelentést tesz az egyházmegyei közgyűlésnek.
- Jóváhagyja az egyházmegyei egyházközségek ingatlanainak tulajdonjogi változásait.
- ⁵ Az egyházmegye nevében jelölteket javasol magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek választása előtt.
- ⁶ Ellátja a közoktatási intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

43.§ Az egyházmegyei presbitérium képviselője évente beszámol a presbitérium működéséről az egyházmegyei közgyűlésen.

III. FEJEZET: EGYHÁZMEGYEI ELNÖKSÉG

44.§ Az egyházmegyei képviselői és végrehajtó (ügyviteli) szerve az elnökség. Az egyházmegyei elnökség tagjai az esperes és az egyházmegyei felügyelő.

45.§ Az esperes és az egyházmegyei felügyelő együtt és közös felelősséggel vezetik és képviselik az egyházmegyét, irányítják közigazgatását és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

(1) Az esperes és az egyházmegyei felügyelő közös feladatai:

- Építik az egyházmegye közösségét és őrzik annak belső békéjét.
- Felelősek az egyházmegyei rendjéért, őrködnek azon, hogy az egyházmegyében minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint, az egyház javára történjen.
- Felelősek azért, hogy az egyházmegyei tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- Összehívják az egyházmegyei presbiteri üléseket és közgyűléseket, és azokon elnökölnek. A presbitériumi ülésekre a presbitereken kívül más személyeket meghívhatnak. Jelentést tesznek az egyházmegyei közgyűlésen az egyházmegye életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházmegye anyagi viszonyairól, s ezeket a püspöknek is tudomására hozzák. Felelősek a presbitériumi és közgyűlési határozatok végrehajtásáért.
- Jóváhagyják az egyházközségi lelkészi díjleveleket.
- Eredménytelen választási eljárás esetén kezdeményezési jogkörüket gyakorolják.

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 9.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 8.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2002. évi III. törvény 27.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2000. évi II. törvény 8.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ Módosította a 2002. évi V. törvény 32.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 2.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

- g) Alkalmi megbízást adnak nemlelkészi egyházmegyei munkásoknak.
- h) Gyakorolják utalványozási, valamint egyházközségi hitelfelvételre vonatkozó engedélyezési jogkörüket.
- (2) Az esperes és az egyházmegyei felügyelő megosztható feladatai:
- Felügyeletet gyakorolnak az egyházközségek felett és felügyelik az egyházmegyei tisztségviselők szolgálatát.
 - Látogatják és ellenőrzik az egyházközségeket és egyházmegyei intézményeket.
 - Joguk az egyházközségek lelkészei, felügyelői és elnökségei értekezletének összehívása.
 - Eljárnak az egyházmegye gyülekezeti lelkészi állásainak megüresedésekor és lefolytatják a lelkészalkalmazási eljárást, valamint lefolytatják az 1997. évi II. törvény 25.§-ban írt – a lelkészek áthelyezésével kapcsolatos – eljárást.
 - Feladatuk a köteleességüket elmulasztó tisztségviselőket először testvérileg meginteni, a botrányos magaviseletűeket rendreutasítani, ennek eredménytelensége esetén az egyházmegyei szabályrendeletben meghatározott eljárást, illetve szükség szerint a bírósági eljárást kezdeményezni.

III. Cím

Az egyházmegye tisztségviselői

I. FEJZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

46.§ Az egyházmegye az önkormányzati feladatok ellátására és az egyházmegye működésének biztosítására tisztségviselőket választ. Az egyházmegye kötelessége a lelkészek közül esperest, espereshelyettest, lelkészi jegyzőt, a lelkészek vagy nemlelkészek közül evangélikációs és missziói felelőst, katechetikai felelőst, ifjúsági felelőst és diakóniai ügyvivőt, a nemlelkészek közül egyházmegyei felügyelőt, másodfelügyelőt, nemlelkészi jegyzőt, egyházmegyei gazdasági felelőst, ügyészt és számvevőszéki elnököt választani. Szükség szerint az egyházmegye meghatározott feladatkörrel egyéb tisztségviselőket és megbízottakat is választhat. Az egyházmegyei tisztségviselők és megbízottak feladatait munkaköri leírás rögzíti.

47.§¹ Az egyházmegye tisztségviselői közül az esperes, az egyházmegyei felügyelő, a gazdasági felelős, a számvevőszéki elnök, az evangélikációs és missziói felelős, a katechetikai felelős, az ifjúsági felelős és a diakóniai ügyvivő minden évben jelentést tesz munkájáról az egyházmegyei közgyűlésnek. Amennyiben két egymás utáni évben az egyházmegyei közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő

jelentését (az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével), az egyházmegyei ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és választási eljárás megindítását.

48.§² Az egyházmegyei tisztségviselő tisztsége megszűnik a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírósági ítélet folytán, valamint a lelkészi tisztség betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházmegyében megszűnik az egyházmegyei lelkészi tisztség viselésére jogosító hivatalt betölteni. Pótlását a következő egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyei elnökség saját hatáskörében köteles megoldani, amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik.

II. FEJZET: AZ EGYHÁZMEGYEI TISZTSÉGVISELŐK JOGAI ÉS FELADATAI

49.§ Az egyházmegye tisztségviselői közül az esperes, az espereshelyettes, az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelős, az ifjúsági felelős, a katechetikai felelős és a diakóniai ügyvivő jogait és feladatait e törvény 4-15.§-ai szabályozzák. Az alábbi törvényszakasz az egyházmegye többi tisztségviselőjének jogairól és feladatairól rendelkezik.

Egyházmegyei felügyelő

50.§ (1)³ Az egyházmegyei felügyelő – az esperessel együtt – az egyházmegye felelős vezetője. Ügyel az egyházmegye működésének feltételeire, segíti az egyházmegyében folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a személyi, az anyagi és a jogi természetű ügyek intézését.

(2) A közéletben az egyházmegyét lehetőleg az egyházmegyei felügyelő képviseli.

Egyházmegyei másodfelügyelő

51.§ (1) Az egyházmegyei másodfelügyelő joga és feladata az egyházmegyei felügyelő helyettesítése annak akadályoztatása esetén. Ezen kívül ellátja az egyházmegyei felügyelő feladataiból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat.

(2) A másodfelügyelői tisztség üresedése esetén, az új választásig a másodfelügyelői feladatokat az egyházmegye nemlelkészi jegyzője látja el.

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 10.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2000. évi XII. törvény 11.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 9.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

Egyházmegyei lelkeszi és nemlelkeszi jegyző

52.§ Az egyházmegyei lelkeszi és nemlelkeszi jegyző joga és feladata, hogy a közgyűlések, valamint a presbiteri ülések jegyzőkönyveit vezessék. Az elfogadott határozatokat kötelesek 30 napon belül a közgyűlés, illetve presbiteri ülés valamennyi tagjának megküldeni.

Egyházmegyei számvevőszéki elnök

53.§ Az egyházmegyei számvevőszéki elnök joga és feladata, hogy a 3-7 tagú számvevőszékkel az egyházmegyének, az egyházmegye egyházközségeinek és intézményeinek pénzkézelését és számadásait ellenőrizze, azokat jóváhagyásra felterjessze, illetve szükség esetén eljárjon.

Egyházmegyei gazdasági felelős

54.§ (1)¹ Az egyházmegyei gazdasági felelős joga és feladata, hogy az egyházmegye gazdasági ügyintézését, valamint – az egyházmegyei közgyűlés határozata alapján – pénzkézelését is végezze.

(2) Az egyházmegyei gazdasági felelős tisztségénél fogva a gazdasági bizottság vezetője.

Egyházmegyei ügyész

55.§ Az egyházmegyei ügyész joga és kötelessége, hogy az egyházmegyét jogi vonatkozású ügyekben képviselje, azokat intézze, valamint az egyházmegyei bíróság előtt eljár az előkészítő eljárásban. Az egyházmegyei ügyésznek jogi végzettséggel kell rendelkeznie.

Egyéb tisztségviselők

56.§ Az egyházmegyei közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.

MÁSODIK RÉSZ:**AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁS AZ EGYHÁZKERÜLETBEN****I. Cím****Az egyházi szolgálat az egyházkerületben****I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

57.§ Az egyházkerületben az egyházi szolgálat összehangolására, az egyházközségekben és az egyházmegyékben végzett egyházi szolgálat segítésére az egyházkerületek lelkészeket és nemlelkeszeket bíznak meg.

58.§ Minden egyházkerületben választandó püspök és püspökhelyettes, alkalmazandó püspöki titkár, valamint alkalmazható egyházkerületi lelkész.

59.§ Az egyházkerület egyéb feladatkörökre is szervezhet tisztségeket. Ezek szervezéséről és a betöltés módjáról az egyházkerület közgyűlése dönt.

II. FEJEZET: A PÜSPÖK

60.§ A püspök a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkeszei közül választott lelkész.

61.§ A püspök joga és feladata, hogy – az egyházkerületi elnökség hatáskörébe tartozó jogokon és feladatokon túl – gondot viseljen az egyházi szolgálat tartalmi és személyi feltételeire, így különösen

- a) őrökdi az egyház egységén és azon, hogy az egyházkerületben minden tevékenység az egyház javára történjék;
- b) felügyel arra, hogy a lelkészek híven töltsék be szolgálatukat, hűségeseleg legyenek az evangélikus egyház biblikus és hitvallásos tanításához és a keresztény erkölcs szerint éljenek;
- c) vigyáz az egyházi szolgálat folyamatoságára és helyes végzésére az egyházkerület egyházközségeiben, intézményeiben és minden területén;
- d) pástorolja az egyházkerület lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben. Elősegíti a lelkészek testvéri szeretetben történő együttműködését, tudományos és gyakorlati továbbképzését;
- e) felügyel a leendő lelkészek és más egyházi munkások képzésére és nevelésére, teológiai tanulmányaira és erkölcsi életére;
- f) felelős azért, hogy az egyházkerület gyülekezeteiben, egyházmegyéiben, magában az egyházkerületben és ezek intézményeiben az egyház törvényeit megtartsák.

62.§ A püspök megbízatása, hogy

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 28.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

- a) felavassa a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészjelöltjeit azok megvizsgálása után,
- b) beiktassa az egyházkerület felügyelőjét,
- c) felszentelje az egyház templomait, intézményeit, gyülekezeti házait, orgonáit és harangjait,
- d) megállapítsa az istentiszteletek rendjét az országos liturgiaügyi bizottsággal egyetértésben és az országos közgyűlés jóváhagyásával.

63.§ A püspök felelős az egyházkerület lelkészi szolgálatának személyi feltételeiért:

- a) Dönt a lelkészjelöltek szolgálatba állításáról.
- b) Dönt a segédlelkészek kiküldéséről.
- c) Helyettes lelkészt küld az egyházközségekbe.
- d) Engedélyezi a lelkészek és a lelkészi pályára készülő teológiai hallgatók és lelkészjelöltek házasságkötését.
- e) Dönt valamely külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész szolgálatba állításáról.
- f) Engedélyt ad arra, hogy más keresztyén felekezetben szerzett lelkészi oklevél birtokosa az Evangélikus Hittudományi Egyetemen a tanári kar által megállapított tárgyakból vizsgát teheszen.
- g) A munkáltatóval egyeztetve dönt a lelkészek tartós szabadságolása esetében a szolgálat alóli felmentésről.
- h) Nyilatkozik lelkészválasztásoknál a lelkészek választhatóságával kapcsolatban.
- i) Jóváhagyja a lelkészek által betöltendő másodállás, illetve jelentős lekötöttséggel járó elfoglaltság elvállalását.
- j) Ellátja a lelkészek áthelyezésével kapcsolatos feladatát.

64.§ A püspököt akadályoztatása esetén a püspökhelyettes helyettesíti. A püspök saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházkerület bármelyik esperesének is.

64/A.§¹ A püspöki címet a püspök nyugdíjba vonulása után is használhatja.

III. FEJEZET: A PÜSPÖKHELYETTES ÉS A PÜSPÖKI TITKÁR

Püspökhelyettes

65.§ A püspökhelyettes az egyházkerület gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

66.§ A püspökhelyettes feladata a püspök helyettesítése és a püspök feladataiban való segítség. A püspökhelyettes

¹ Beiktatta a 2002. évi V. törvény 32.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

tisztje a jegyzői feladatok felügyelete a másodfelügyelővel együtt. Egyéb feladatkörét egyházkerületi szabályrendelet szabályozza.²

67.§ A püspökhelyettes joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

Püspöki titkár

68.§ A püspöki titkár az a lelkész vagy nemlelkész, akit az egyházkerület presbitériuma a püspök segítségére, a püspök javaslatára alkalmaz. Munkáját a püspök rendelkezése szerint végzi.

II. Cím

Az egyházkerület önkormányzata

I. FEJEZET: EGYHÁZKERÜLETI KÖZGYŰLÉS

69.§ Az egyházkerületi közgyűlés az egyházkerület legfőbb döntéshozó képviseleti testülete, amelynek hivatalból jelen lévő és választott tagjai vannak.

70.§³ (1) Az egyházkerületi közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai

- a) hivatalból: az egyházkerületi presbitérium tagjai, az egyházmegyei elnökségek;
- b) választás alapján: az egyházmegyék választott 2-2 lelkészi és nemlelkészi küldötte.

(2) Az egyházkerületi közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt

- a) hivatalból: az egyházkerület tisztségviselői, az egyházkerületi bíróság elnökei, az egyházkerület területén lévő intézmények vezetői vagy képviselői országos szabályrendelet alapján;
- b) meghívás alapján: szakértők.

71.§⁴

72.§ Az egyházkerületi közgyűlés munkáját hatéves ciklusokban végzi.

73.§ A közgyűlést az egyházkerület elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgysorozati pontokat. A közgyűlés előtt megfelelő időben meg kell küldeni a közgyűlés tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat, és a várható eldöntendő kérdéseket is.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 29.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Módosította a 2000. évi IV. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ A rendelkezést egyesítette e törvény 93.§-sal a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

74.§¹ A közgyűlést legalább évenként össze kell hívni. A közgyűlés egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházkerület elnöksége köteles három héten belül közgyűlést összehívni.

75.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

(2)² Az egyházkerületi közgyűlés azon tagját, aki az egyházkerületi közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

76.§ A közgyűlésen általában a közgyűlés tagjain kívül hallgatóként bármely egyházközségi tag részt vehet.

77.§ A közgyűlésen a püspök és az egyházkerületi felügyelő, akadályoztatásuk vagy hivataluk üresedése esetén a püspökhelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

78.§ A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a lelkészi és nemlelkészi jegyzőnek és két jelen lévő közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

79.§ Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházkerület életének fontosabb kérdései, ezek között különösen az alábbiak:

- a)³ A püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével megválasztja az egyházkerület tisztségviselőit, az Egyházkerületi Bíróság, a Lelkészképesítő Bizottság és a jelölőbizottság tagjait, az egyházkerületi evangélizációs és missziós lelkészt, valamint a GAS előadót, továbbá az Országos Evangélizációs és Missziói Bizottságnak, az Országos Gazdasági Bizottságnak, és a nem közoktatási intézmények igazgatótanácsának az egyházkerület által delegált tagjait, hat évi időtartamra.
- b) Egyházkerületi szabályrendeleteket alkot.
- c) Megállapítja és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségek közgyűlései által megválasztott püspök, illetve egyházkerületi felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza a püspöki hivatal rendjét és működési feltételeit.
- d) Tárgyalja és elfogadja az egyházkerületi elnökség

és a jelentésre kötelezett egyházkerületi tisztségviselők jelentéseit, valamint az egyházkerületi presbitériumnak e jelentésekkel kapcsolatos jegyzőkönyvi állásfoglalását, és elrendeli a szükséges tennivalókat.

- e) Kijelöli az állandó püspöki székhelyet.
- f)⁴ Dönt egyházközségeknek az egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti átszateléséről.
- g) Általános választás során jelölőbizottságot küld ki.
- h)⁵ Meghatározza az egyházmegyék által az országos közgyűlésbe és a zsinatba küldendő egyházkerületi képviselők számát.
- i) Másodfokon dönt az egyházközségek közötti vitás kérdésekben. Az egyházmegyék közötti vitás ügyekben – ha törvény másképp nem rendelkezik – első fokon határoz.
- j) Tartós megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.

II. FEJEZET: EGYHÁZKERÜLETI PRESBITÉRIUM

80.§ Az egyházkerület általános hatáskörű döntés-előkészítő és döntéshozó képviselői szerve a presbitérium, amelynek hivatalból jelen lévő és választott tagjai vannak.

81.§⁶ (1) Az egyházkerületi presbitérium szavazati joggal rendelkező tagjai

- a)⁷ hivatalból: a püspök és a püspökhelyettes, az egyházkerületi felügyelő és másodfelügyelő, az egyházkerületi lelkészi és nemlelkészi jegyző, az egyházkerületi ügyész és az egyházkerületi evangélizációs és missziói lelkész;
- b) választás alapján: az egyházmegyénként választott presbiterek, mégpedig egyházmegyénként egy-egy lelkész és nemlelkész.

(2) Az egyházkerületi presbitériumban tanácskozási joggal vesznek részt:

- a) az egyházmegyei elnökségek;
- b) esetenkénti meghívás alapján: az egyházkerület további lelkészi és nemlelkészi tisztségviselői, szakértők, és az elnökség által meghívottak.

82.§⁸

83.§ Az egyházkerületi presbitérium elnökei a püspök és az egyházkerületi felügyelő. Akadályoztatásuk vagy hivataluk

¹ Módosította a 2000. évi IV. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

² Beiktatta a 2000. évi XII. törvény 12.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

³ Az a-b) pontot módosította a 2002. évi III. törvény 30.§ (1) bekezdése. Az a) pontot módosította a 2003. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (3) bekezdése szerint a jelölőbizottságot először – a presbitérium előterjesztés alapján – 2002. október 30. napját követő első közgyűlésen (képviselőtestületi ülésen) kell megválasztani. Ennek mandátuma a következő általános tisztújításig tart. Ahol a 2000. évi általános tisztújítás során a választási ciklusra szól megbízással választottak jelölőbizottságot, ott újabb választásra nincs szükség.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 30.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ A h-j) pontokat beiktatta a 2002. évi III. törvény 30.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁶ Módosította a 2000. évi IV. törvény 4.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁷ Módosította a 2000. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁸ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi VII. törvény 46.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

megüresedése esetén, a presbiteri ülésen a püspök helyettes, illetve az egyházkerületi másodfelügyelő elnököl.

84.§ Az egyházkerületi presbitériumot az egyházkerület elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgysorozati pontokat. A presbiteri ülés előtt megfelelő időben meg kell küldeni az ülés tárgyával kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat és a várható eldöntendő kérdéseket is.

85.§ Az egyházkerületi presbitériumot szükség szerint, de évenként legalább két alkalommal össze kell hívni. A presbitérium egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházkerület elnöksége köteles három héten belül presbiteri ülést összehívni.

86.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

(2) A presbiteri ülés nem nyilvános, de azon a presbitérium tagjain kívül tanácskozási joggal mindazok részt vehetnek, akiket az elnökség meghív.

87.§¹ Az egyházkerületi presbitérium azon tagját, aki a presbiteri ülésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

88.§ A presbiteri ülésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a lelkészi és nemlelkészi jegyzőnek és két jelen lévő presbiternek kell hitelesítenie.

89.§ Az egyházkerületi presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek az egyházkerületi közgyűlés vagy más egyházi szerv hatáskörébe utalva, illetve amelyeket az egyházkerületi közgyűlés a presbitérium hatáskörébe utal, így különösen

- a)² Az egyházkerület nevében jelölteket javasol országos tisztségviselők választása előtt.
- b) Összeállítja az egyházkerület éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- c) Előkészíti az egyházkerületi közgyűlést, állást foglal az elnökség és a tisztségviselők jelentéseivel kapcsolatban.
- d) Alkalmazza az egyházkerület munkatársait, dönt az egyházkerület tisztségviselőinek és munkatársainak bérezéséről, és gyakorolja a munkáltatói jogokat.
- e)³ Javaslatot tesz az egyházkerület költségigényével kapcsolatosan az országos presbitériumnak. Véle-

ményezi az egyházmegyék támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztását.

f)⁴ Dönt egyházkerületi állások létesítéséről és megszüntetéséről, nemlelkészi egyházkerületi munkások meghatározott idejű megbízatásáról.

g)⁵

h)⁶ Ellátja a közoktatási intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

i)⁷

III. FEJEZET: EGYHÁZKERÜLETI ELNÖKSÉG

90.§ Az egyházkerület képviselői és végrehajtó szerve az elnökség. Az egyházkerületi elnökség tagjai a püspök és az egyházkerületi felügyelő.

91.§ A püspök és az egyházkerületi felügyelő együtt és közös felelőséggel vezetik és képviselik az egyházkerületet, irányítják igazgatását és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

92.§ (1) A püspök és az egyházkerületi felügyelő közös feladatai különösen

- a) Építik az egyházkerület közösségét és őrzik annak belső békéjét.
- b) Felelősek az egyházkerület rendjéért, őrködnek azon, hogy az egyházkerületben minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint történjék.
- c) Felelősek azért, hogy az egyházkerület tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- d) Összehívják az egyházkerületi presbiteri üléseket és közgyűléseket, és azokon elnökölnek. Jelentést tesznek az egyházkerületi közgyűlésen az egyházkerület életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházkerület anyagi viszonyairól. Felelősek a presbitériumi és közgyűlési határozatok végrehajtásáért.
- e) Jóváhagyják az egyházközségi díjleveleket.

(2) A püspök és az egyházkerületi felügyelő megosztható feladatai különösen

- a) Felügyeletet gyakorolnak az egyházközségek és az egyházmegyék felett, és felügyelik az egyházkerületi tisztségviselők szolgálatát.
- b) Látogatják az egyházközségeket és az egyházkerület területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- c) Joguk az egyházközségek lelkészei, felügyelői és elnökségei értekezletének összehívása.

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 12.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2002. évi V. törvény 32.§ (5) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 12.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 31.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Hatályon kívül helyezte a 2000. évi II. törvény 12.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 31.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi III. törvény 31.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

d) Feladatuk a köteleességüket elmulasztó tisztségviselőket először testvérileg meginteni, a botrányos magaviseletüket rendreutasítani, ennek eredménytelensége esetén szükség szerint a fegyelmi eljárást kezdeményezni.

III. Cím

Az egyházkerület tisztségviselői

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

93.§ Az egyházkerület az önkormányzati feladatok ellátására és az egyházkerület működésének biztosítására, valamint a lelki, szellemi-kulturális élet javítására tisztségviselőket választ. Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi felügyelő, a püspökhelyettes, az egyházkerületi másodfelügyelő, az egyházkerületi ügyész, a lelkészi és nemlelkészi jegyző, valamint azok a tisztségviselők, akiket az egyházkerület szükség szerint meghatározott feladatkörrel választhat. Az egyházkerületi tisztségviselők feladatait hívány, a feladatkörükkel kapcsolatos leírás vagy munkaköri leírás rögzíti, munkájukért a közgyűlésnek felelősek.

94.§¹ Az egyházkerület jelentésre kötelezett tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az egyházkerületi közgyűlésnek. Amennyiben két egymás utáni évben az egyházkerületi közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését (a püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével), az egyházkerületi ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.

95.§ Az egyházkerületi tisztség megüresedik a tisztségviselő megbízatásának lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírósági ítélet folytán, valamint a tisztség lelkészi betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházkerületben megszűnik az egyházkerületi lelkészi tisztség viselésére jogosító hivatalt betölteni. Pótlását a következő egyházkerületi közgyűlésig az egyházkerületi elnökség saját hatáskörében köteles megoldani, amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik.

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZKERÜLET TISZTSÉGVISELŐINEK JOGAI ÉS FELADATAI

96.§ Az egyházkerület lelkészi tisztségviselőinek jogait és feladatait – a lelkészi jegyző kivételével – e törvény 57-67.§-ai szabályozzák.² A következő törvényszakasz az egyház-

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 13.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 32.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

kerület többi tisztségviselőjének jogairól és feladatairól rendelkezik.

Egyházkerületi felügyelő

97.§³ Az egyházkerületi felügyelő a püspökkel együtt az egyházkerület vezetője. Ügyel az egyházkerület működésének feltételeire, segíti az egyházkerületben folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a közéleti, személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Joga a püspöki hivatal minden ügyéről a tájékoztatást megkapni és a hivatali adminisztrációt egyházkerületi munkájához felhasználni.

Egyházkerületi másodfelügyelő

98.§ Az egyházkerületi másodfelügyelő joga és feladata az egyházkerületi felügyelő helyettesítése annak akadályoztatása esetén. Ezen kívül ellátja az egyházkerületi felügyelő feladataiból az egyházkerületi szabályrendelettel átruházott feladatokat. Felügyeli a jegyzői feladatok ellátását. Joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

99.§⁴

Egyházkerületi ügyész

100.§ Az egyházkerületi ügyész joga és feladata, hogy az egyházkerület jogi vonatkozású ügyeit intézze, az egyházkerületet jogi természetű ügyekben képviselje, jogi tanácsokat adjon az elnökségnek, valamint az egyházkerületi bíróság előtt eljár az előkészítő eljárásban. Az egyházkerületi ügyésznek jogi szakvizsgával kell rendelkeznie.

Lelkészi és nemlelkészi jegyző

101.§⁵ A lelkészi és nemlelkészi jegyzőt az egyházkerületi presbitérium tagjai közül választja az egyházkerületi közgyűlés a jegyzői feladatok ellátására. Feladatuk az egyházkerületi közgyűlés és az egyházkerületi presbitériumi ülés jegyzőkönyvének vezetése.

Egyéb tisztségviselők

102.§ Az egyházkerületi közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatukot egyházkerületi szabályrendelet határozza meg.

³ Módosította a 2000. évi II. törvény 13.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Hatályon kívül helyezte a 2000. évi II. törvény 14.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ Módosította a 2000. évi II. törvény 15.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

**HARMADIK RÉSZ:
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKOR-
MÁNYZÁS AZ ORSZÁGOS EGYHÁZBAN**

I. Cím

Az országos egyház önkormányzata

I. FEJEZET: ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS

103.§ Az országos közgyűlés a Magyarországi Evangélikus Egyház legszélesebb körű döntéshozó, legfőbb önkormányzati képviseleti testülete.

104.§ Az országos közgyűlés irányítja, segíti és felügyeli a Magyarországi Evangélikus Egyház lelki, szellemi és anyagi életét.

105.§¹ (1) Az országos közgyűlés tagjai szavazati joggal

a) hivatalból: az országos elnökség tagjai, az Országos Egyházi Iroda igazgatója, az országos ügyész, a lelkesi munkaközösségek országos szövetségének elnöke, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora;

b) választás alapján: a három kerület 8-8-8 küldötte (4 lelkesi és 4 nemlelkesi küldött, akiket az egyházmegyék arányos képviselőre az adott egyházmegyék által meghatározott számban az egyházmegyék közgyűlései választanak), a közoktatási és szeretetintézmények egy-egy küldötte.

(2) Az országos közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt

a)² az Országos Egyházi Bíróság elnökei, a Zsinat elnökei, az Országos Számvevőszék elnöke, az országos bizottságok elnökei, az Országos Egyházi Iroda osztályvezetői, az evangélikus táborigazgató vagy a táborigazgató evangélikus helyettese;

b) meghívás alapján: az országos jellegű egyházi intézmények vezetői, az országos közgyűlés által elismert evangélikus egyházi egyesületek elnökei, szakértők.

106.§ (1) Az egyházmegyék az országos közgyűlésre küldött képviselőiket hat évre választják.

(2)³ Azt az országos közgyűlési tagot, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben igazolás nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

107.§⁴

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 33.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 12.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 14.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi VII. törvény 58.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

108.§ A közgyűlést a közgyűlés elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgyszorozati pontokat és a várható eldöntendő kérdéseket is.

109.§ A közgyűlés előtt legalább hét nappal ki kell küldeni a közgyűlés tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is. Késői kiküldés esetén a közgyűlés dönt arról, hogy a napirendi pontot tárgyalja-e.

110.§⁵ A közgyűlés az alakuló ülésén hat év időtartamra

a)⁶ az országos elnökség tagjai közül lelkesi és nemlelkesi elnököt választ. Az üléseket a közgyűlés elnökei felváltva vezetik.

b)⁷ megválasztja az országos elnökség tagjai közül az elnök püspököt és az országos felügyelőhelyettest.

111.§ Az alakuló közgyűlés megválasztja az országos presbitérium és az Országos Egyházi Bíróság tagjait, valamint az országos egyházi tisztségviselőket.

112.§ A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. A közgyűlés szavazati jogú tagjai egynek írásban előterjesztett kérelmére a közgyűlést három héten belül össze kell hívni.

113.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

(2) A közgyűlés általában nyilvános; zárt ülést a közgyűlés elnöksége rendelhet el.

114.§⁸ A közgyűlés üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amit a közgyűlés elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő közgyűlési tagnak kell hitelesítenie. A jegyzőkönyvet 30 napon belül meg kell küldeni az Országos Egyházi Irodának és az országos elnökség tagjainak. A közgyűlési határozatokat a jegyzőkönyv hitelesítése után az egyház hivatalos lapjában 21 napon belül nyilvánosságra kell hozni.

115.§ Az országos közgyűlés hatáskörébe tartoznak:

a)⁹ Megválasztja az országos elnökség tagjai közül az elnök püspököt és az országos felügyelőhelyettest,

⁵ Hatályos rendelkezést megállapította a 2000. évi IV. törvény 6.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 34.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Módosította a 2000. évi IX. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁸ Módosította a 2002. évi III. törvény 35.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁹ Az a-d) pontokat módosította a 2002. évi III. törvény 36.§ (1) bekezdése. Az a) pontot módosította a 2002. évi V. törvény 32.§ (6) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (3) bekezdése szerint a jelölőbizottságot először – a presbitérium előterjesztés alapján – 2002. október 30. napját követő első közgyűlésen (képviselőtestületi ülésen) kell megválasztani. Ennek mandátuma a következő általános tisztújításig tart. Ahol a 2000. évi általános tisztújítás során a választási ciklusra szól megbízással választottak jelölőbizottságot, ott újabb választásra nincs szükség.

- illetve az országos közgyűlés lelkészi és nemlelkészi elnökét, valamint – amennyiben erről a rájuk vonatkozó törvény másképpen nem rendelkezik – az országos egyházi tisztségviselőket, az országos presbitérium, az országos jelölőbizottság, az Országos Számvevőszék, az Országos Egyházi Bíróság és az országos bizottságok tagjait hat évi időtartamra.
- b)¹ Amennyiben erről a rájuk vonatkozó törvény másképpen nem rendelkezik, megválasztja az országos egyházi intézmények vezetőit.
- c) Megválasztja az országos egyház zsinati küldötteit hat évi időtartamra. Az országos elnökség tagjai közül az a püspök és az a felügyelő a zsinat szavazati joggal rendelkező tagja, aki nem visel elnök püspöki, illetve országos felügyelői vagy felügyelőhelyettesi tisztelet, továbbá az országos közgyűlés elnökségének sem tagja.
- d) Megválasztja a protestáns tábori püspöki, illetve hivatalvezetői tisztnak evangélikus lelkésszel történő betöltésénél a tábori püspököt, illetve a hivatalvezetőt, valamint a főállású tábori lelkészeket.
- e) Tárgyalja és elfogadja az országos presbitérium, az országos elnökség, az országos tisztségviselők és előadók, valamint a bizottságok jelentéseit és elrendeli a szükséges tennivalókat.
- f) Meghatározza az egyes országos egyházi szolgálati és működési ágakat és ezek feladatait. Beosztja, hogy ezen ágak bizottságai, illetve az ügyeket intéző országos egyházi irodai osztályok felett melyik országos elnökségi tag gyakorol szakmai felügyeletet.
- g)² Meghatározza az országos egyház gazdálkodásának, valamint az országos egyházi szervezet kezelésében lévő pénzeszközök elosztásának elveit és módját. Határoz az országos egyházi szervezet vagyonszerzése, vagy vagyonának elidegenítése, megterhelése, illetve kezelése tárgyában.
- h) Határozatot hoz az egyházmegyéik körében felmerült területi és igazgatási vitákban az országos presbitérium előterjesztése alapján.
- i) Dönt országos állások szervezéséről és megszüntetéséről. Tartós megbízást ad az egyházi munkásoknak.³
- j) Döntést hoz az országos presbitérium által előterjesztett javaslatokról.
- k) Intézményeket alapít vagy szüntet meg, valamint ellátja a működés biztosításához szükséges feladatokat.
- l)⁴ Országos szabályrendeleteket alkot.
- m)⁵

- n) Jóváhagyja az istentiszteleti rendről szóló püspöki döntést.

II. FEJEZET: ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM

116.§ Az országos egyházi önkormányzat döntés-előkészítő és meghatározott hatáskörben döntéshozó szerve az országos presbitérium, amelynek hivatalból jelen lévő és választott tagjai vannak.

117.§⁶ (1) Az országos presbitérium tagjai szavazati joggal

- hivatalból: az országos elnökség tagjai, az országos ügyész, a Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora;
- az országos közgyűlés választása alapján: egyházkerületenként 4-4-4- (2-2 lelkészi és a nemlelkészi) küldött.

(2) Az országos presbitérium ülésein tanácskozási joggal vesznek részt

- hivatalból: az Országos Egyházi Iroda igazgatója, a Zsinat elnökei, az országos gazdasági igazgató, az Országos Számvevőszék elnöke, az Országos Bíróság elnökei;
- meghívás alapján: szakértők.

118.§⁸

119.§⁹ Az országos presbitérium ülésvezető elnöke az elnök püspök és az¹⁰ országos felügyelő. Az üléseket felváltva vezetik.

120.§ Az országos presbitériumot az országos elnökség írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a tárgysorozati pontokat és a várható eldöntendő kérdéseket is. A presbitériumi ülés előtt legalább öt nappal ki kell küldeni az ülés tárgyával kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is.

121.§ Az országos presbitériumot szükség szerint, de évenként legalább két alkalommal össze kell hívni. Az országos presbitérium egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az országos elnökség köteles három héten belül az országos presbitérium ülését összehívni.

122.§ (1) A határozathozatal rendjét az 1997. évi VII. törvény I. címének II. és V. fejezete szabályozza.

(2) A presbitériumi ülés nem nyilvános, de azon a presbité-

¹ Módosította a 2002. évi IV. törvény 2.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. június 5-től.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 17.§ (4) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-től.

³ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 36.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 36.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 32.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁶ Módosította a 2000. évi IV. törvény 8.§-a. Hatályos: 2000. április 18-től.

⁷ Módosította a 2002. évi III. törvény 37.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁸ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi VII. törvény 61.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

⁹ Módosította a 2000. évi II. törvény. 18.§-a. Hatályos: 2000. április 18-től.

¹⁰ Módosította a 2000. évi IX. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

rium tagjain kívül tanácskozási joggal mindazok részt vehetnek, akiket az elnökség meghív.

123.§¹ Az országos presbitérium azon tagját, aki a presbitéri ülésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.

124.§ Az országos presbitérium üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőnek és két jelen lévő presbiternek kell hitelesítenie.

125.§ Az országos presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek az országos közgyűlés vagy más egyházi szerv hatáskörébe utalva, így különösen

- a) Az országos elnökség előterjesztésében megvitatja és jóváhagyja saját munkatervét, az országos bizottságoknak munkatervükre vagy más tárgyra vonatkozó jelentéseit és javaslatait, az Országos Egyházi Irodának az igazgató által összeállított éves feladattervét és éves jelentését.
- b) Dönt a Magyarországi Evangélikus Egyház hazai és nemzetközi ökumenikus és a külföldi testvéregyházakkal fenntartott kapcsolatairól, és ezekről beszámol az országos közgyűlésnek.
- c) Dönt a Magyarországi Evangélikus Egyháznak a Magyar Köztársaság állami és társadalmi szervezeteivel fenntartott kapcsolatairól, és döntéseiről beszámol az országos közgyűlésnek.
- d) Előkészíti az országos közgyűlést.
- e)² Javaslattal tesz a főállású tábori lelkészek, valamint a protestáns tábori püspöki, illetve hivatalvezetői tisztnak evangélikus lelkésszel történő betöltésénél a tábori püspök, illetve hivatalvezető személyére.
- f) Megvizsgálja és az országos közgyűlésnek jóváhagyásra előkészíti az országos egyházi szerveknek az Országos Gazdasági Igazgató által elkészített és az Országos Egyházi Elnökség által előterjesztett éves költségirányzatát és éves zárszámadását, az utóbbit az Országos Számvevőszék jelentése alapján.
- g) Dönt az országos egyház tisztségviselőinek díjazásáról, megállapítja az alkalmazotti bértáblázatot, és dönt az alkalmazottak bérezéséről. Határozott idejű megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.³
- h)⁴ Gazdasági döntéseket hoz a közgyűlés által elfogadott gazdálkodási elvek keretein belül. Elfogadja az országos egyházi önkormányzat költségvetését

és zárszámadását, és megadja az elszámolásokkal kapcsolatos felmentvényt. Dönt az egyházmegyei önkormányzatok támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztásáról, az országos egyházi szervezet működéséhez szükséges pénzeszközökről, illetve tartalékalapok képzéséről.

- i)⁵ Jóváhagyja az egyházmegyék és az országos intézmények éves költségvetését, zárszámadását és zárómérlegét.
- j) Jóváhagyja az országos egyházi fenntartású intézmények szervezeti és működési szabályzatát.
- k)⁶ Dönt az egyházkerületek által előterjesztett gazdasági vonatkozású kérdésekben.
- l)⁷ Jóváhagyja az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorának, egyetemi tanárának és az Egyetem lelkészének megválasztását.
- m) Dönt közös Egyházmegyei Bíróság kialakításáról.
- n)⁸
- o)⁹ Ellátja a közoktatási intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

126.§ Az országos presbitérium azon határozatát, amely valamely országos munkaágot érint, az illetékes országos bizottság előkészítése alapján, illetve állásfoglalására figyelemmel hozza meg.

III. FEJEZET: ORSZÁGOS ELNÖKSÉG

127.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház országos szervezeti szintjén az önkormányzati testületek döntései alapján a vezetést az országos elnökség gyakorolja. Az elnökség irányítja a munkaágakat, és koordinálja a szolgálatnak a kerületekben történő irányítását.¹⁰ Az országos elnökség tagjai az országos felügyelő és az egyházkerületek elnökségei.

128.§ Az országos elnökség legalább havonta ülésezik és dönt a folyó ügyekben. Az üléseken – tanácskozási joggal – részt vesz az Országos Egyházi Iroda igazgatója, aki az ügyekről jelentést tesz és a döntések végrehajtásáról gondoskodik. Tanácskozási joggal szükség szerint vesz részt az országos ügyész és az országos gazdasági igazgató.

129.§ Az országos elnökség tagjai felosztják maguk között a kapcsolattartási feladatokat, és ezeket a választási

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 15.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 38.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 38.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2000. évi II. törvény 19.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ Módosította a 2000. évi II. törvény 19.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Beiktatta a 2000. évi II. törvény 19.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁷ Módosította a 2002. évi III. törvény 38.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁸ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 32.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁹ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 38.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹⁰ Módosította a 2000. évi IX. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

ciklus végéig önállóan, de az országos elnökség testületi döntéseivel igazodóan ellátják, és az országos elnökség ülésein rendszeresen beszámolnak tevékenységükről.

130.§¹ Az országos elnökség tagjai közül az elnök püspök és az országos felügyelő, mint az elnökség adminisztratív vezetői, előkészítik az Elnökség üléseit és figyelemmel kísérik az Elnökség döntéseinek végrehajtását, valamint ellátják az egyház reprezentatív képviselését. Az elnök püspök és az országos felügyelő ezen tisztüket az országos elnökség határozatai szerint látják el. Tevékenységükről elnökségi ülésenként beszámolnak.

130/A.§² (1) Az országos elnökség lelkész tagjainak helyettesítési rendje az országos elnökségi tagságból származó feladatkörökben:

- a) az elnök püspököt ebben a feladatkörében az országos közgyűlési elnökség püspök tagja, ennek akadályoztatása esetén a szavazati jogú zsinati tag püspök helyettesíti;
- b) az országos közgyűlési elnökség püspök tagját ebben a feladatkörében a szavazati jogú zsinati tag püspök, ennek akadályoztatása esetén az elnök püspök helyettesíti;
- c) a szavazati jogú zsinati tag püspököt ebben a feladatkörében az elnök püspök, ennek akadályoztatása esetén az országos közgyűlési elnökség püspök tagja helyettesíti.

(2) Az országos elnökség nemlelkész tagjainak helyettesítési rendje az országos elnökségi tagságból származó feladatkörökben:

- a) az országos felügyelőt ebben a feladatkörében az országos felügyelőhelyettes, ennek akadályoztatása esetén az országos közgyűlési elnökség felügyelő tagja, majd a szavazati jogú zsinati tag felügyelő helyettesíti;
- b) az országos közgyűlési elnökség felügyelő tagját ebben a feladatkörében a szavazati jogú zsinati tag felügyelő, ennek akadályoztatása esetén az országos felügyelőhelyettes, majd az országos felügyelő helyettesíti;
- c) a szavazati jogú zsinati tag felügyelőt ebben a feladatkörében az országos felügyelőhelyettes, ennek akadályoztatása esetén az országos közgyűlési elnökség felügyelő tagja, majd az országos felügyelő helyettesíti.

(3) Az egyházkerületi elnökség tagjait ilyen minőségükben az egyházkerületi közgyűlés által megválasztott helyetteseik helyettesítik. Az egyházkerületet az országos elnökségben, az országos presbitériumban és az országos közgyűlésben szavazati joggal, a zsinatban tanácskozási joggal képviselik.

¹ Módosította a 2000. évi IX. törvény 4.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 13.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

131.§ Az országos elnökség feladata

- a) építeni az egyház közösségét és őrizni annak belső békéjét és egységét,
- b) őrködni azon, hogy az egyházban minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint történjék,
- c) felügyelni az országos tisztségviselők szolgálatát, valamint munkáltatói jogokat gyakorolni az Országos Egyházi Iroda vezetője felett,
- d) hivatalos kapcsolatot tartani az ország más keresztény egyházaival és külföldi egyházakkal,
- e) szakmai felügyeletet gyakorolni az egyes országos szolgálati és funkcionális ágak működése, valamint az ágak működését adminisztráló országos egyházi irodai osztályok felett,
- f) tájékoztatási és együttműködési kapcsolatot tartani az országos bizottságokkal, illetve az egyházi egyesületekkel,
- g) javaslattevési jogkör gyakorlása az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorának választásakor, valamint kinevezni az egyetemi tanárokat,
- h) vezetni az Országos Egyházi Névtárat,
- i)³ az egyház hivatalos lapjának megszerkesztése és megjelentetése.

132.§ A elnök püspök és az⁴ országos felügyelő sajátos feladata

- a) összehívni az országos presbiteri üléseket és azokon elnökölni, jelentést tenni az országos közgyűlésen az országos egyház életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az országos egyház anyagi viszonyairól, biztosítani az országos presbitériumi és közgyűlési határozatok végrehajtását,
- b) hivatalos kapcsolatot tartani a Magyar Köztársaság legfelsőbb állami szerveivel.

133.§ Az országos elnökség püspök tagjainak sajátos feladata

- a) a lelki élet egyetemes és egységes irányítása,
- b) a liturgia változtatásának kezdeményezése és az elfogadott liturgia bevezetése.

134.§⁵ Az országos felügyelő sajátos feladata az Országos Egyházi Iroda általános felügyelete.

135.§ Az országos elnökség nemlelkészi tagjainak sajátos feladata:

- a) az anyagi (gazdálkodás, épületek stb.) és jogi természetű ügyek intézésének felügyelete,
- b) az egyházi közoktatási és nevelési intézmények működésének felügyelete.

³ Módosította a 2002. évi IV. törvény 2.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. június 5-től.

⁴ Módosította a 2000. évi IX. törvény 6.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁵ Módosította a 2000. évi IX. törvény 7.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

IV. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ BIZOTTSÁGAI

136.§¹ Az országos közgyűlés saját tagjaiból és választott szakértőkből országos bizottságokat alakít. Az országos bizottságok tagjait – ha törvény másként nem rendelkezik – az országos közgyűlés választja meg hat évre. Az evangélizációs és missziói bizottság, a gazdasági bizottság, valamint a gyűjteményi tanács elnökét kivéve a bizottságok elnöküket saját tagjaik közül maguk választják.

137.§ A bizottságok a munkaágakban folyó tevékenységeket kísérik figyelemmel, értékeli azokat és ennek alapján javaslatokat készítenek. A bizottságok működését és feladatait országos szabályrendelet határozza meg.

138.§ A bizottságok az országos közgyűlés munkáját segítve értékelő, döntés-előkészítő és a közgyűlés által meghatározott kereten belül döntéshozó feladatokat látnak el. A bizottságok végzett munkájukról az országos közgyűlésen beszámolási kötelezettséggel tartoznak, javaslataikról a közgyűlés határoz.

139.§ Az országos bizottsági vezetők felelősek azért, hogy a munkaágnak munkaterve legyen. A munkatervet az országos önkormányzati testületek határozataira és az országos elnökség javaslataira figyelemmel kell összeállítani. A bizottság elnöke felelős azért, hogy a munkaterv bizottságot érintő részleteiben elmaradás ne legyen.

140.§ Az országos közgyűlés, az országos presbitérium és az országos elnökség határozatai meghozatalánál figyelembe veszi az illetékes országos bizottságok állásfoglalását.

141.§² Az országos közgyűlés

- a) diakóniai bizottságot,
- b) egyházzenei bizottságot,
- c) építészeti és egyházművészeti bizottságot,
- d) evangélizációs és missziói bizottságot,
- e) gazdasági bizottságot,
- f) gyermek- és ifjúsági bizottságot,
- g) gyűjteményi tanácsot,
- h) jogi bizottságot,
- i) katechetikai bizottságot,
- j) liturgiaügyi bizottságot,
- k) nevelési-oktatási bizottságot,
- l) női missziói bizottságot,
- m) az ökumenikus és külügyi kapcsolatok bizottságát,
- n) ösztöndíjbizottságot,
- o) sajtóbizottságot,
- p) teológiai és etikai bizottságot

alakít. Szükség szerint más bizottságok is alakíthatók.

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 39.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 40.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

II. Cím

Az országos egyház tisztségviselői

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

142.§ Az országos közgyűlés az önkormányzati feladatok ellátására és az országos egyházi szervezet működésének biztosítására az országos elnökség, illetve az országos bizottságok elnökei mellé tisztségviselőket választ, illetve alkalmaz. Országos egyházi tisztségviselők az országos elnökség tagjain és az országos bizottságok elnökein kívül a lelkészi és nemlelkészi jegyző, az Országos Egyházi Iroda igazgatója, az országos ügyész, az országos gazdasági igazgató, az országos számvévszéki elnök, az evangélizációs és missziói lelkész, a katechetikai, az ifjúsági és a diakóniai ügyvivő. Szükség szerint az országos közgyűlés meghatározott feladatkörrel egyéb tisztségviselőket is választhat.

143.§ Az elnök püspök és az országos felügyelő iktatása istentisztelet keretében történik, a többi országos tisztségviselő az országos közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el tisztségét. Akit olyan tisztségre választanak meg, amelyet már addig is betöltött, nem tesz újabb esküt.

144.§³ Az országos egyház jelentéstételre kötelezett tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az országos közgyűlésnek.⁴ Amennyiben két egymást követő évben az országos közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését (az országos felügyelő kivételével), az országos ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.

145.§⁵ Az országos tisztségviselő tisztsége megszűnik a megbízás lejártakor, továbbá elhalálozás, visszahívás, lemondás esetén, illetve jogerős bírósági ítélet folytán, valamint országos szabályrendeletben meghatározott egyéb feltételek nem teljesülése esetén.

II. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ
TISZTSÉGVISELŐINEK FELADATA

Országos jegyzők

146.§⁶ Az országos lelkészi és nemlelkészi jegyzőt az országos presbitérium tagjai közül választja az országos közgyűlés a jegyzői feladatok ellátására. Feladatuk, hogy

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 18.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 41.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 42.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁶ Módosította a 2000. évi II. törvény 22.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

az országos közgyűlés, valamint az országos presbiteri ülések jegyzőkönyvét vezessék.

Országos Egyházi Iroda igazgatója

147.§¹ Az Országos Egyházi Iroda igazgatója az a felsőfokú végzettséggel és szakirányú igazgatási gyakorlattal rendelkező evangélikus egyházközségi tag, akit az országos közgyűlés az Országos Egyházi Iroda vezetésére megválaszt és alkalmaz, és aki felett a munkáltatói jogokat az országos elnökség gyakorolja. Az Országos Egyházi Iroda igazgatójának feladata és hatásköre az Országos Egyházi Iroda vezetése, és az Iroda munkatársai felett a munkáltatói jogok gyakorlása. További feladatait és hatáskörét részletesen az Országos Egyházi Iroda működéséről szóló szabályrendelet rögzíti.

Országos ügyész

148.§ Az országos ügyész az a jogi végzettségű, szakvizsgával rendelkező, feddhetetlen életű, konfirmált egyházközségi tag, akit az országos közgyűlés arra a feladatra választ, hogy az egyház jogi vonatkozású ügyeit intézze, és azokban az egyházat képviselje. Tanácsokat ad az országos elnökségnek és az országos presbitériumnak és kérésre az egyházkerületi és egyházmegyei önkormányzatok képviselőinek egyházi és állami törvények értelmezése és azok alkalmazása terén. Közreműködik az országos intézmények szerződésükötéseiben és jogi ügyleteiben, valamint az országos egyházi bíróság előtt eljár az előkészítő eljárásban.

Országos számvevőszéki elnök

149.§ Az országos számvevőszéki elnök az a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, feddhetetlen életű, konfirmált egyházközségi tag, akit az országos közgyűlés arra a feladatra választ, hogy az Országos Számvevőszékkel az országos egyház és az országos egyházi intézmények pénzkezelését és számadásait ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon. Munkájáról az országos közgyűlésnek ad számot, vizsgálatot kezd az országos elnökség felkérésére is.

Országos gazdasági igazgató

150.§ Az országos gazdasági igazgató az a szakirányú fel-

sőfokú végzettséggel és szakismerettel rendelkező feddhetetlen életű, konfirmált egyházközségi tag, akit az országos közgyűlés arra a feladatra választ, hogy az országos egyház pénzkezelését és gazdasági ügyintézését az Országos Egyházi Iroda keretein belül vezesse.

Egyéb tisztségviselők

151.§ Az országos közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket országos szabályrendelet határozza meg.

III. Cím

Az Országos Egyházi Iroda

152.§ Az Országos Egyházi Iroda az országos egyház adminisztratív központja. Szervezetét, működését, munkatársainak munkakörét országos szabályrendelet rögzíti.

153.§ Az Országos Egyházi Iroda vezetője az igazgató. Az Országos Egyházi Iroda érkezteti és előkészíti az országos közgyűlés, az országos presbitérium, az országos elnökség és az országos bizottságok, valamint az Országos Egyházi Bíróság hatáskörébe tartozó ügyeket, valamint a döntések értelmében gondoskodik az Országos Egyházi Irodára eső feladatok elvégzéséről.

154.§ Az országos elnökség és azon országos tisztségviselők, akik nem alkalmazottai az Országos Egyházi Irodának, az Irodát érintő feladatok végrehajtását az Iroda igazgatójától kérik, aki az Iroda munkatársainak kiadja azokat.

155.§ Az Országos Egyházi Iroda által kezelt nyilvántartások és adatok az országos elnökség, az országos tisztségviselők, és az egyházkerületi, valamint az egyházmegyei elnökségek rendelkezésére állnak, kivéve azokat, amelyek személyiségi jogokat érintenek.

156.§ Az egyes munkaágak irányítása és az országos jellegű feladatok ellátására az országos elnökség előterjesztésére az országos egyház presbitériuma állásokat létesít, amelyeket az országos közgyűlés által megválasztott – országos szabályrendeletben meghatározott képesítésű, kellő gyakorlattal rendelkező – személyek töltenek be. A munkáltatói jogokat – országos szabályrendelet szerint – az országos elnökség, illetve az Országos Egyházi Iroda igazgatója gyakorolja.

¹ Módosította az 1999. évi III. törvény 1.§-a. Hatályos: 1999. júliustól.

**1997. ÉVI V. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT KÜLÖN
TERÜLETEIRŐL¹**

I. Cím

Az egyház evangélizáló és missziói munkája²

I. FEJEZET: AZ EVANGÉLIZÁCIÓ ÉS MISSZIÓ ÁLTALÁNOS
KÉRDÉSEI

1.§ (1) Az evangélizáció és misszió az egyház alapvető hivatása, ezért annak érvényesülnie kell az egyház egész munkájában.

(2) Az egyház ébresztő evangélizációval fordul az egyháztól eltávolodottak, belmissziós szolgálattal a hazai nemkeresztyének, külmissziós felelősséggel pedig a külföldi nemkeresztyének felé.

2.§. Evangélizáló és missziói küldetése minden felelős egyházközségi tagnak van, de ezen szolgálatok hivatásszerű végzésével az egyház külön munkásokat készít fel és küld ki.

II. FEJEZET: AZ EVANGÉLIZÁLÓ ÉS MISSZIÓI MUNKA RENDJE
ÉS MUNKÁSAI

3.§ Az evangélizáló és missziói munka az egyházközség szolgálatának, a lelkészi munkatervnek és az évi jelentésnek is szerves része. Tagjai felelősségét evangélizáló alkalmak és missziói napok rendezésével, missziói offertóriumok meghirdetésével és tartásával serkenti.

4.§ Az egyházmegyében az evangélizáló és missziói munka szervezését és végzését az egyházmegye evangélizációs és missziói felelőse segíti. Az egyházmegye e célra bizottságot is életre hívhat.

5.§ Az egyházmegye evangélizációs és missziói felelőse megbízását hat évre az egyházmegyei közgyűléstől kapja. Ha az evangélizációs és missziói felelős feladatkörét munkaviszonyban folytatja, a díjlevélre és személyére javaslatot az egyházmegyei presbitérium tesz.

6.§ Az egyházmegye evangélizációs és missziói bizottságának vezetője az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős, tagjait az egyházmegyei presbitérium javaslata alapján az egyházmegyei közgyűlés választja.

7.§ Az egyházkerületek evangélizáló és missziói munkáját az egyházkerületi evangélizációs és missziói lelkész irányítja az egyházmegyei evangélizációs és missziói

megbízottakkal és az egyházmegyék evangélizációs és missziói bizottságaival összhangban. Az egyházkerületi evangélizációs és missziói lelkész megbízását hat évre az egyházkerületi presbitérium javaslata alapján az egyházkerületi közgyűléstől kapja. Az egyházkerületi evangélizációs és missziói lelkész függetlenített munkakörben is dolgozhat. Javadalmát az egyházkerületi presbitérium alapítja meg. Munkáját az egyházkerület püspöke felügyeli.

8.§³ Az evangélizációs és missziói munka országos irányítása, szervezése, koordinálása az országos evangélizációs és missziói lelkész feladata. Megbízását hat évre az országos presbitérium javaslata alapján az országos közgyűléstől kapja. Javadalmát az országos presbitérium alapítja meg. Munkáját az országos elnökség felügyeli.

9.§ Az országos evangélizációs és missziói lelkész a vezetője az országos evangélizációs és missziói bizottságnak. E bizottság hat évenkénti létrehozásának előkészítésében irányító szerepe van. Megbízása idején nem tölthet be párhuzamosan alacsonyabb szintű evangélizációs és missziói munkakört.

10.§ Az országos egyház az egyházkerületekkel összhangban az egyházkerületekből egyenlő számú taggal országos evangélizációs és missziói bizottságot hoz létre, amely munkatervét összeállítja, végrehajtását irányítja és ellenőrzi. Az országos evangélizációs és missziói bizottság legalább 12 tagú. Tagjai közé tartoznak az egyházkerületi evangélizációs és missziói lelkészek, továbbá a Evangélikus Hittudományi Egyetem delegált küldötte. Vezetője – az országos evangélizációs és missziói lelkész – köteles legalább évenként egy tanácskozást összehívni a munka megbeszélésére. Erre a tanácskozásra meghívja az egyházmegyei evangélizációs és missziói megbízottakat, a különböző ilyen jellegű munkaágak, egyesületek és intézmények vezetőit. Az országos evangélizációs és missziói bizottságba saját egyházkerületük küldötteit az egyházkerületi presbitériumok javaslata alapján az egyházkerületi közgyűlések választják. Az országos közgyűlés az országos evangélizációs és missziói bizottság javaslata alapján irányelvekben rögzíti az evangélizáló és missziói munka időszerű súlypontjait és azt legalább 3 évenként felülvizsgálja.

11.§ Az evangélizációs és missziói intézmények működési rendjét a létrehozó egyházi közgyűlés állapítja meg. Fenntartásukról költségvetésében gondoskodik.

III. FEJEZET: AZ EVANGÉLIZÁLÓ ÉS MISSZIÓI MUNKA
TERÜLETEI ÉS ESZKÖZEI

12.§ Az egyház feladatának tudja az evangélizációk,

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Hatályos: 1995. október 1-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 20.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

csendesnapok, illetve az egyéb bel- és külmisziói konferenciák szervezését.

13.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház kötelességének tudja a világban folyó evangéliumi külmisziói munkában való részvételt. A külmisziói munkát önállóan vagy a testvéregyházak ilyen jellegű munkájába való bekapcsolódással végzi.

14.§ Az egyház evangélizáló és misziói munkájában felhasználja a tájékoztatás korszerű eszközeit e törvény 72-80.§-ban szabályozott módon.

II. Cím

Az egyház hitoktatásáról

15.§ A Magyarországi Evangélikus Egyháznak Jézus Krisztus misziói parancsa alapján kötelessége a hitoktatói szolgálat végzése.

Ezt a szolgálatát

- a) az egyházközösségekben,
- b) az evangélikus közoktatási intézményekben,
- c) valamint állami és egyéb nevelési-oktatási intézményekben – ahol ezt a tanulók és a szülők igénylik – végzi.

16.§ A hitoktatás rendjét az országos közgyűlés szabályrendeletben írja elő, amely a hitoktatás tantervéről, tankönyveiről, taneszközöiről, a hitoktatás szakmai feltételeiről és felügyeletéről, valamint költségeinek fedezéséről rendelkezik.

17.§ A hitoktatás helyi megszervezése és rendjének kialakítása az illetékes egyházi önkormányzati szerv és az érintett intézmény feladata.

18.§ Evangélikus hitoktatást lelkészi oklevéllel vagy hittantanári oklevéllel rendelkező személy minden intézménytípusban, hitoktatói oklevéllel rendelkező személy óvodában és alsófokú közoktatási intézményben végezhet. Gyülekezeti hitoktatást a fentiekén kívül minden olyan gyülekezeti tag végezhet, akit erre a lelkész a presbitériummal egyetértésben felhatalmaz, s aki az országos közgyűlés által kiadott szabályrendelet szerinti képesítéssel rendelkezik.

19.§ Az egyházközösség, valamint az egyházi közoktatási intézmények szükség szerint hitoktatói vagy hittantanári állást szervezhetnek. Az állás betöltéséhez a gyülekezeti lelkész választására, illetőleg a pedagógusok alkalmazására vonatkozó rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók. A hitoktató feladatát munkaviszonyban vagy önkéntes egyházi munkásként végzi.

20.§ A főállású hitoktató vagy hittantanár további feladata a tanulók és nevelők lelkigondozása, ifjúsági és iskolai

istentiszteletek szervezése, illetve tartása, egyházi ifjúsági szervezetek segítése, szükség esetén konfirmációi előkészítés is, mindez együttműködve az illetékes gyülekezeti lelkésszel és az intézmény nevelőtestületével.

III. Cím

Felkészítés a konfirmációra, illetve a felnőtt-keresztségre

21.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház hagyományos rendje szerint a gyülekezetekben konfirmációi felkészítés folyik, melyet konfirmációi vizsga és hitvallástétel, valamint úrvacsorához bocsátás követ.

22.§ A konfirmációi felkészítés célja az élő Krisztus-hitre és vallástételre segítség, valamint a gyülekezet életébe való beépítés.

23.§ A felkészítés gyülekezeti, kivételesen iskolai keretek között történik, a hitoktatással összehangoltan.

24.§ A felkészítést a gyülekezeti lelkész, szükség esetén megbízottja

- a) más lelkész vagy
- b)¹ országos szabályrendeletben elfogadott képesítéssel rendelkező személy végzi.

25.§ A felkészítés legkorábban a 12. életévüket betöltött fiatalokkal kezdhető el. Az oktatás rendjét az országos közgyűlés szabályrendeletben írja elő, amely az oktatás tantervéről, tankönyveiről, taneszközöiről, az oktatás szakmai feltételeiről és felügyeletéről, valamint költségeinek fedezéséről rendelkezik.

26.§ A felnőtt-keresztségre való felkészítés megfelel a konfirmációi felkészítésnek. A felnőtt-keresztségben részesült egyháztag konfirmáltaknak tekintendő.

27.§ A konfirmáció tényét hivatalos konfirmációi emléklap igazolja, mely a konfirmációi anyakönyv alapján kerül kiállításra.

IV. Cím

Az egyházi szeretetszolgálat

I. FEJEZET: ALAPELVEK

28.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház a Jézus Krisztusban való hite gyümölcseként szeretetszolgálatot végez.

29.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház a szeretetszol-

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 43.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

gálatot az egyházközségekben, intézményeiben, egyesületekben és nemzetközi szervezetekben végzi.

30.§ Egyházunk tagjai és gyülekezetei egymás terhére hordozzák lelki, szellemi és anyagi téren, és felajánlják szolgálatukat minden rászoruló részére.

31.§ Egyházunk a szeretetszolgálat végzésére diakóniai munkásokat képez és küld ki.

II. FEJEZET: SZERETETSZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

32.§ Az egyházközségi szeretetszolgálat a gyülekezet tagjainak hitükből eredő feladata.

33.§ A szeretetszolgálatot az egyházközség szervezi és irányítja. Ennek a segítésére az egyházközség presbitériuma diakóniai bizottságot választhat, szabályrendelet alkotást kezdeményezhet és készíthet elő, valamint diakóniai munkásokat állíthat szolgálatba.

34.§ Az egyházközségi szeretetszolgálat területei lehetnek: házi beteggondozás, személyek és családok szociális támogatása, eseti és rendszeres közétkeztetés és egyéb juttatások.

III. FEJEZET: SZERETETSZOLGÁLAT INTÉZMÉNYEKBEN

35.§ Minden önkormányzattal rendelkező egyházi szervezet létesíthet és tarthat fenn szeretetintézményt. Az alapítást a Diakóniai Bizottság szakmai véleményezése után a közvetlen felettes egyházkormányzati szint közgyűlése hagyja jóvá.

36.§ Az egyházi szeretetintézmény önálló jogi személy.

37.§ (1) A szeretetintézményt az igazgatótanács irányítja.
(2) Az igazgatótanács tagjai: az otthonigazgató, az otthonvezető, és választott tagjai. Létszáma: 7-11 fő. A választott tagokat országos intézménynél a Diakóniai Bizottság, egyéb esetben a megfelelő egyházkormányzati szint közgyűlése választja.¹

(3) Az otthonigazgató és az otthonvezető nem lehet az igazgatótanács elnökségének a tagja.

(4) Az otthonvezetőség tagjai: az otthonigazgató (lelkész), valamint az otthon, illetve a szeretetintézmény szakmai és gazdasági vezetője.

38.§ A szeretetintézmények működését országos egyházi szabályrendelet és a saját hatáskörben hozott szervezeti és működési szabályzat írja elő.

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 44.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

39.§² Az egyházmegyében végzett szeretetszolgálat szervezését és irányítását az egyházmegyei diakóniai ügyvivő végzi, akít az egyházmegye közgyűlése választ hatéves időtartamra.

40.§ Szükség esetén az egyházmegye közgyűlése egyházmegyei Diakóniai Bizottságot választhat.

IV. FEJEZET: SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLETEK B E N

41.§ Egyházunkban evangélikus egyesületek is végezhetnek szeretetszolgálatot.

42.§ Az evangélikus egyesületekben végzett szeretetszolgálatot e törvényben rögzítettekén túl, az 1997. évi VIII. törvény 88-98.§-ai szabályozzák.

V. FEJEZET: SZERETETSZOLGÁLAT FELEKEZETKÖZI ÉS NEMZETKÖZI TÉREN

43.§ Egyházunk szeretetszolgálatának feladatának tekinti a felekezetközi és a nemzetközi diakóniai munkában való részvételt is.

44.§ E téren végzett munkájában egyházunk kapcsolatot létesít és tart fenn felekezetközi és nemzetközi szervezetekkel.

VI. FEJEZET: A SZERETETSZOLGÁLAT MUNKÁSAINAK KÉPZÉSE ÉS MUNKÁBA ÁLLÍTÁSA

45.§³ Egyházunk a szeretetszolgálatra női és férfi diakóniai munkásokat képez és küld ki.

46.§ A diakóniai munkásoknak szakmai és teológiai képzésben, illetve továbbképzésben kell részesülniük. A szakmai képzés egyházi és nem egyházi, belföldi és külföldi intézményekben egyaránt megszerezhető.⁴ A teológiai képzésről és továbbképzésről egyházunk gondoskodik.

VII. FEJEZET: A DIAKÓNIAI BIZOTTSÁG

47.§ Az egyház szeretetszolgálatának irányítását, összehangolását és felügyeletét az országos közgyűlés által választott Diakóniai Bizottság végzi, amelyet szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni. A bizottság összetételét, működését és feladatait országos szabályrendelet szabályozza.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 23.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2002. évi III. törvény 45.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Az eredeti harmadik mondatot hatályon kívül helyezte a 2002. évi III. törvény 46.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

V. Cím Gusztáv Adolf Segélyszolgálat

48.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházban az egyházközségek egymást kölcsönösen segítő szeretetmunkáját a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat (GAS) végzi, ezzel is kifejezve gyülekezeteink és intézményeink egységét és összetartozását.

49.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat feladata a szervező-dő, az építkező, renováló és szórványegyházközségek meghatározott célú támogatása.

50.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat munkáját az egyházközségekben, az egyházmegyékben, az egyházkerületekben és az országos egyház közigazgatási szintjén végzi.

51.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat szervezete

(1) A GAS ügyeinek intézésére az egyházmegyék és az egyházkerületek közgyűlései előadót választanak, aki munkájáról a közgyűlésnek beszámolósi kötelezettséggel tartozik, munkáját a közgyűlés hagyja jóvá.

(2)¹ Az egyházmegyék és az egyházkerületek megválasztott GAS előadói a GAS Tanácsát alkotják. A GAS Tanácsa saját tagjai közül országos GAS elnököt választ, aki az országos közgyűlésnek tartozik beszámolósi kötelezettséggel. (3) A GAS Tanácsát szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni. Hatáskörébe tartozik a GAS munkájának tervezése, szervezése és irányítása, a segélyek összegének elosztása.

(4) A GAS pénzkezelését az országos számvevőszék ellenőrzi.

52.§ A GAS bevételi forrásai: a templomokban és istentiszteleti helyiségekben e célra kötelezően kitett perselyek, minden egyházközségben és részeiben évenként megtartandó offertóriumok és gyűjtések, magánszemélyek és testületek adományai, alapítványok és mindezek kamatai.

53.§² A külföldi testvérszervezetekkel a kapcsolatot a GAS országos elnöke tartja.

54.§ A GAS feladatának részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

VI. Cím Az egyházzenei szolgálat

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZZENEI SZOLGÁLATRÓL ÁLTALÁBAN

55.§ Az énekes és hangszeres egyházzene Isten imáadásának, az igehirdetésnek és az imádságnak sajátos formája,

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 21.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2000. évi XII. törvény 21.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

az egyház életének elválaszthatatlan, szerves része. Erre a szolgálatra Isten igéje biztat.

56.§ Az egyházzenei szolgálatot a gyülekezetben a kántor szervezi és vezeti, amely feladatba hozzáértő segítők is bevonhatók.

II. FEJEZET: EGYHÁZZENEI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

57.§ (1) A kántor feladatai az egyházközségben:

- a) Vezeti a gyülekezeti éneklést, ellátja a hangszeres szolgálatot az istentiszteleteken és egyéb alkalmakon.
- b) Tanítja az énekeket.
- c) Tevékenyen közreműködik a gyülekezet liturgiai életében.

(2) A kántor lehetőség szerint ellátja a következő feladatokat is:

- a) Szervezi és vezeti a felnőtt-, ifjúsági- és gyermekkart, valamint hangszeres együttest.
- b) Gondoskodik a gyülekezeti alkalmak zenei műsoráról.
- c) Szervezi a zenés áhítatokat és egyházzenei hangversenyeket az évi gyülekezeti munkaterven belül.

58.§ Az egyházközség a kántort a helyi igények és lehetőségek szerinti feladatokra díjvélvben is rögzített módon alkalmazza. A kántori feladatok több személy között (így kántor, énekvezető, orgonista, karvezető, zenekar vezetője) is feloszthatók. Ebben az esetben mindenki a maga, írásban is meghatározott feladatköréért felelős.

59.§ Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat személyi és tárgyi feltételeit az egyházközség elnöksége és presbitériuma biztosítja:

- a) Gondoskodik a kántori állás betöltéséről.
- b) Biztosítja az évi költségvetésben az egyházzenei munkához szükséges összeget.
- c) Biztosítja az évi költségvetésben az egyházközség kántorainak és kántorjelöltjeinek továbbképzését segítő összeget.
- d) Gondoskodik a szükséges hangszerekről és az egyházközség birtokában lévő hangszerek karbantartásáról.

60.§ A kántor tevékenysége más egyházi szolgálattal, így hitoktatói, diakóniai és adminisztratív munkakörökkel is összekapcsolható.

61.§ A kántor szakmai szempontból az Országos Egyházzenei Bizottság felügyelete alá tartozik.

62.§ A kántor megválasztásánál a jelölt egyházzenei képzettségét és gyakorlatát, valamint emberi alkalmasságát is figyelembe kell venni.

63.§ A megválasztott kántort a gyülekezeti lelkész istentisztelet keretében iktatja be.

III. FEJEZET: EGYHÁZZENEI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZMEGYÉBEN

64.§ Az egyházmegyében az egyházzenei ügyek felelőse az egyházmegyei zenei megbízott. Több egyházmegyének lehet közös zenei megbízottja.

65.§ Az egyházmegyei zenei megbízott feladata:

- a) Egyházzenei ügyekben tanácsadó, szervező és ellenőrző munkát végez, segíti az egyházközségekben végzett egyházzenei szolgálat személyi, anyagi és tárgyi kérdéseinek megoldását.
- b) Szorgalmazza és segíti a kántorok és a lelkészek ének, zenei és liturgikai képzését, illetve továbbképzését.
- c) Szervezi az egyházmegyei kántortalálkozókat, képzéseket és továbbképzéseket, az énekkari találkozókat és egyházzenei táborokat.
- d) Közvetíti az Országos Egyházzenei Bizottság és az egyházmegye egyházközségei között az egyházzenei kérdésekben.

IV. FEJEZET: ORSZÁGOS EGYHÁZZENEI SZOLGÁLAT

66.§ Az egyházzenei szolgálat országos tervezése, szervezése, irányítása és az egyházzenei kiadványok előkészítése az Országos Egyházzenei Bizottság feladata.

67.§ (1) Az Országos Egyházzenei Bizottság tagjai hivatalból:

- a) A Kántorképző Intézet igazgatója, aki vezeti és felügyeli a kántorok, valamint az egyházzenei képzését, illetve továbbképzését.
- b) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyházzenei tanszékének tanára.
- c) Az Országos Liturgiaügyi Bizottság kiküldött tagja, aki bizottságában az egyházzenei kérdések szakértője.

(2) Az Országos Egyházzenei Bizottság tagjai választás alapján:

- a) Az egyházi iskolák zenei felelőse, aki irányítja az egyházi közoktatási intézményekben folyó ének- és zenei munkát.
- b) A gyülekezeti énekek felelőse, aki a himnológiai szakcsoport vezetője.
- c) A kórusügyek felelőse, aki az egyházi kórusok és kórusmunka szakmai irányításáért felelős, és segíti a gyülekezetekben az egyházzenei alkalmak megrendezését.
- d) Az orgonaügyek felelőse, aki számon tartja az egyházi tulajdonban lévő orgonákat és azok állapotát,

szakmailag ellenőrzi az orgonajavításokat, az újonnan épülő orgonák tervezését és kivitelezését.

68.§ Az Országos Egyházzenei Bizottság tagjainak feladatkörei szükség esetén átcsoportosíthatók, de a tagok száma hétnél kevesebb nem lehet. A bizottság tanácskozási joggal a bizottság egyszeri vagy állandó tagjaként egyházzenei szakértőket (így az ifjúsági ének és zene felelősét, a fúvószenes felelősét és egyéb szakértőket) von be munkájába. Minden felelős saját feladatkörének területén albizottságokat szervezhet. A Országos Egyházzenei Bizottság tagjai munkájukat a bizottsággal egyeztetve és azzal összhangban végzik.

69.§ A Bizottság az üléseit szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal tartja.

70.§ Az Országos Egyházzenei Bizottság hatásköre:

- a) Figyelemmel kíséri, segíti, ellenőrzi és tervezi az egyházban folyó zenei munkát.
- b) Állást foglal, illetve dönt az egyházzenei érintő országos kérdésekben.
- c) Véleményezi az egyházi személyek, testületek, egyházzenei tevékenységet végzők zenei vonatkozású döntéseit, intézkedéseit és munkáját. Amennyiben azok az evangéliumi tartalomnak, a szakmai színvonalnak, valamint egyházunk zenei hagyományainak nem felelnek meg, figyelmeztetéssel él, ennek eredménytelensége esetén pedig az országos közgyűlés intézkedését kéri.
- d) Dönt az ösztöndíjra küldendő személyekre vonatkozóan, és őket beszámoltatja.
- e) Évente javaslatot tesz az országos egyház költségvetése számára az egyházzene céljaira fordítandó összeg mértékére és felhasználására.
- f)¹ Ellátja a kántorképzéssel és a Kántorképző Intézettel kapcsolatos feladatait.

71.§ Az Országos Egyházzenei Bizottság saját tagjai köréből bizottsági elnököt választ. A bizottság elnöke gondoskodik az alábbi feladatok ellátásáról:

- a) a zenei ügyek országos képviselője,
- b) a bizottsági ülések összehívása és vezetése,
- c) a bizottsági döntések előkészítése és végrehajtása,
- d) kapcsolattartás más egyházak zenei életével, szerveivel és nem egyházi szervezetekkel, külföldi egyházzenei szervezetekkel, az egyházmegyei zenei előadókkal és a zenei ösztöndíjasokkal,
- e) beszámolás a bizottsági munkáról az országos közgyűlésen.

¹ Beiktatta a 2002. évi III. törvény 47.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

VII. Cím

A kommunikáció eszközei az egyház szolgálatában¹

I. FEJEZET: ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

72.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a kultúrparancs (1Móz 1,28), valamint a missziói parancs (Mt 28,19–20) értelmében, a reformátori örökség szellemében – szolgálata betöltése érdekében – felhasználja a korszerű technika eszközeit, az írott és elektronikus sajtót (továbbiakban sajtó). A Magyarországi Evangélikus Egyház sajtószolgálatának célja: tájékoztatás, hitébresztés, tanítás és nevelés.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház sajtószolgálatát a vonatkozó állami és egyházi törvények keretei között végzi.

(3) A sajtószolgálat evangélikus jellegét a Magyarországi Evangélikus Egyház bibliai és hitvallási alapokon nyugvó értékrendje biztosítja. Ennek érvényesítéséért az illetékes szerkesztő felel, aki munkáját a Sajtóbizottsággal összhangban végzi.

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladata a sajtószolgálatához szükséges anyagi és személyi feltételek biztosítása, szakemberek képzése.

II FEJEZET: SAJTÓBIZOTTSÁG

73.§ (1) A sajtómunka tervezését, összehangolását, felügyeletét az országos közgyűlés által választott Sajtóbizottság látja el.

(2) A Sajtóbizottság tagjai

a) hivatalból: az országos elnökség egy tagja, a Luther Kiadó igazgatója, az országos evangélikus lapok szerkesztői, a közszolgálati műsorszolgáltatókhoz delegált egyházi szakértők, az Evangélikus Rádiómissziói Központ igazgatója, a Médiacentrum vezetője, az Internetes munkacsoport vezetője, az országos elnökség sajtósóvivője;

b) az országos közgyűlés választása alapján: 5 lelkész és 5 nem lelkész.

(3) A Sajtóbizottság működésének részletes szabályozását országos szabályrendelet rögzíti.

III. FEJEZET: A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ LUTHER KIADÓJA

74.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója (rövid név: Luther Kiadó) adja ki a Magyarországi Evangélikus Egyház lapjait, könyveit, és forgalmazza azokat. A Luther Kiadó önálló jogi személy, a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya jogutóda.

(2) A Luther Kiadó munkáját a Sajtóbizottság javaslata alapján, az országos közgyűlés által 6 évre választott igazgató irányítja. Az igazgató gyakorolja a munkáltatói jogokat a Kiadó alkalmazottai felett.

(3) A Luther Kiadó adja ki a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapját (Evangelikus Közlöny), melynek szerkesztéséért az országos elnökség felel, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház országos hetilapját, a lelkészi szakfolyóiratot, az országos jellegű folyóiratokat és periodikákat, melyek szerkesztését szerkesztőbizottságok végzik a Sajtóbizottság által kiírt és elbírált pályázat útján választott főszerkesztők irányításával.

(4) A Luther Kiadó az országos lapok kiadásának anyagi feltételeit előfizetési díjakból és országos egyházi támogatásból biztosítja.

(5) A Luther Kiadó működésének részletes szabályozását országos szabályrendelet rögzíti.

IV. FEJEZET: EGYÉB EVANGÉLIKUS KIADVÁNYOK

75.§ (1) A Luther Kiadó mellett más evangélikus egyházi szervezetek is végezhetnek lap- és könyvkiadást, valamint forgalmazást az alapvető rendelkezésekkel összhangban.

(2) Az egyházon belüli információáramlás és a történeti regisztráció érdekében a Magyarországi Evangélikus Egyházon belül megjelent minden kiadványból a felelős kiadónak köteles példányt kell eljuttatnia az Országos Evangélikus Könyvtárba és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárába.

V. FEJEZET: KÖZSZOLGÁLATI MŰSORSZOLGÁLTATÓ ESZKÖZÖK

76.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház élni kíván a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök nyújtotta lehetőségekkel az állami törvények által biztosított keretek között. A Sajtóbizottság egyházi szakértőket delegál a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök által készítenő vallási műsorok szerkesztőségébe.

VI. FEJEZET: EGYÉB TÖMEGTÁJÉKOZTATÁSI ESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSA

77.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház és annak szervezetei a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök mellett igénybe vehetnek egyéb tömegtájékoztatási eszközöket is, melyek segítik szolgálatukat, és összhangban vannak az alapvető rendelkezésekkel.

¹ A VII. címet módosította 2002. évi IV. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. június 5-től.

VII. FEJEZET: EVANGÉLIKUS RÁDIÓMISSZIÓI KÖZPONT

78.§ (1) Az Evangélikus Rádiómissziói Központ feladata az evangélium hirdetése és a missziói felelősség ébresztése és erősítése, különösen is a szórványban és kisebbségben élők között.

(2) Az Evangélikus Rádiómissziói Központ önálló jogi személy.

(3) Az Evangélikus Rádiómissziói Központ munkáját a Sajtóbizottság javaslata alapján, az országos közgyűlés által 6 évre választott igazgató irányítja.

(4) Működésének költségeit országos egyházi támogatásból, valamint egyéb forrásokból biztosítja.

(5) Az Evangélikus Rádiómissziói Központ a Sajtóbizottság szakmai felügyelete alá tartozik.

(6) Az Evangélikus Rádiómissziói Központ működésének részletes szabályozását országos szabályrendelet rögzíti.

VIII. FEJEZET: MÉDIACENTRUM

79.§ (1) A Médiacentrum feladata a katechetikai munka, valamint az evangélizációs és missziói szolgálat segítése szemléltetőeszközökkel, valamint egyházi események dokumentálása, archiválása.

(2) Munkáját a Sajtóbizottság által kiírt és elbíralt pályázat útján választott vezető irányítja.

(3) Működésének költségeit országos egyházi támogatásból, valamint egyéb forrásokból biztosítja.

(4) A Médiacentrum a Sajtóbizottság szakmai felügyelete alá tartozik.

(5) A Médiacentrum működésének részletes szabályozását országos szabályrendelet rögzíti.

VIII/A FEJEZET: INTERNET MUNKACSOPORT

79/A.§ (1) Az Internet Munkacsoport sajtófeladatai: a Magyarországi Evangélikus Egyház folyamatosan aktualizált bemutatása internetes honlap formájában; információs szolgáltatások, valamint online kiadványok folyamatos készítése; segítségnyújtás az egyházközösségek és intézmények internetes munkájához.

(2) Az Internet Munkacsoport ellát egyéb, infrastrukturális jellegű feladatokat is.

(3) Az Internet Munkacsoport munkáját a Sajtóbizottság által kiírt és elbíralt pályázat útján választott vezető irányítja.

(4) Működésének költségeit országos egyházi támogatásból, valamint egyéb forrásokból biztosítja.

(5) Az Internet Munkacsoport a Sajtóbizottság szakmai felügyelete alá tartozik.

(6) Az Internet Munkacsoport működésének részletes szabályozását országos szabályrendelet rögzíti.

IX. FEJEZET: SAJTÓSZOLGÁLAT A GYÜLEKEZETEKBEN

80.§ A gyülekezetek presbitériumának feladata a helyi körülményeknek megfelelően megszervezni a sajtószolgálatot (az iratterjesztést, a könyv-, dia-, videókölcsönzést), valamint kapcsolatot tartani a helyi sajtóval.

VIII. Cím

A tábori lelkészi szolgálat¹

81.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyarországi Református Egyház közös protestáns tábori lelkészi szolgálatot hoz létre a két egyház és a Magyar Köztársaság kormánya között létrejött megállapodások alapján. Ezeket a megállapodásokat az országos közgyűlés jóváhagyása után az országos elnökség írja alá.

82.§ A tábori lelkészi szolgálat feladata a lelkészi szolgálat végzése a Magyar Honvédség és a Határőrség szervezetében. A szolgálat lelképásztori tevékenysége kizárólag egyházi irányítás, felügyelet alatt áll. A tábori lelkész fegyverhasználatra és a lelkészi szolgálat rendeltetésével össze nem függő feladat ellátására nem kötelezhető, a háború áldozatairól szóló Genfi Egyezménynek megfelelően harcban nem vethető.

83.§² A tábori lelkészek szolgálatukat az evangélikus és református egyházak közötti megállapodások értelmében ökumenikus nyitottságban, de a felekezeti önállóság tiszteletben tartásával végzik. A tábori lelkészi szolgálat kiterjed az evangélikus és a református vallású hivatásos katonákra és azok családtagjaira, a sor- és szolgálatot teljesítő tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség és határőrség kötelekében dolgozó polgári alkalmazottakra, a katonai kórházakban elhelyezett betegekre, a honvédségi szociális otthonok lakóira, valamint a katonai büntetés-végrehajtási intézetekben tartózkodókra. Minden hozzájuk forduló, szolgálatukat igénylő személy lelkigondozását és velük kapcsolatos lelkészi szolgálatát vállalják.

84.§ A tábori lelkészek és a tábori püspök szolgálati viszonyát az állami (katonai) jogszabályok, valamint az egyház belső szabályai egyaránt szabályozzák. A szolgálati viszony a katonai és az egyházi szabályozás szerint egyaránt megszűnhet.

85.§ A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel és az érintett protestáns egyházak illetékes szerveivel egyetértésben kiadja a protestáns tábori lelkészi szolgálat szervezeti és működési szabályzatát. A Magyarországi Evan-

¹ Hatályos 1994. szeptember 1-től.

² Módosította az 1999. évi VI. törvény 1.§-a. Hatályos 2000. januártól.

gélikus Egyház esetén ez az illetékes szerv az országos közgyűlés.

86.§¹ Nagy létszámú helyőrségekben és a katonai felsőoktatási intézményekben főállású táborigazgatók, a katonai kerületekben táborigazgatók működnek. A főállású táborigazgatók és esperesi helyeknek az evangélikus és református egyházak közötti megosztását a két egyház közötti megállapodás rögzíti.

87.§ Azokban a helyőrségekben, ahol főállású protestáns táborigazgató nincs, a táborigazgatói szolgálat illetékes vezetőjének felkérésére, az illetékes esperes jóváhagyásával, a helyőrségben állomásozó katonai szervezetek lelkészi feladatait a helyi egyházközség lelkésze mint kisegítő táborigazgató is elláthatja.

88.§ A főállású táborigazgatók hivatásos tisztek. Lelkészi szolgálatukat az egyházi törvények szerint végzik, lelképásztori tevékenységük kizárólag a táborigazgatók irányítása és felügyelete alatt áll. Az egyházi fegyelmezés vonatkozásában az illetékes evangélikus illetőleg református egyházi bíróság joghatósága alá tartoznak. A táborigazgató csak a táborigazgatói szolgálat másik tagjával állhat alá- és fölrendeltségi viszonyban, a katonai szervezet működési rendjét, a rendfokozatával és beosztásával járó szabályokat azonban köteles megtartani. Ezek megszegése esetén a hatályos katonai jogszabályok szerint felelősségre vonható.

89.§ A kisegítő táborigazgatók tartalékos tiszti kinevezést kaphatnak. Kisegítő táborigazgatói tevékenységükről évente jelentést tesznek a táborigazgatói szolgálat vezetőjének, de nem kerülnek alárendeltségi viszonyba a táborigazgatói szolgálat vezetőjével.

90.§ Minden főállású táborigazgató megválasztása az országos presbitérium jelölése után az országos közgyűlésen történik. Katonai tisztségükbe történt kinevezésük után beiktatásukat a táborigazgató végzi. A főállású táborigazgatók kinevezésével a meglévő választott egyházközségi tisztségük megszűnik.

91.§ A protestáns táborigazgatói szolgálatot a táborigazgató irányítja és felügyeli. A szolgálatra vonatkozó irányelveket és rendelkezéseket ad ki és ellenőrzi azok végrehajtását. Látogatja a katonai szervezeteket, beiktatja a táborigazgatókat, felszenteli a katonai istentiszteleti épületeket és azok felszereléseit.

92.§² A táborigazgató tisztségét a református és evangé-

likus lelkészek felváltva töltik be, első alkalommal, 1994-től kezdve református lelkész.

93.§ Az evangélikus táborigazgatót az országos presbitérium a Református Zsinat Elnökségi Tanácsával és a honvédelmi miniszterrel egyetértésben jelöli.

94.§³ Az evangélikus táborigazgatót a jelöltek köréből az országos közgyűlés választja. Beiktatása az evangélikus lelképásztatási rend szerint történik, katonai szolgálatába a köztársasági elnök nevezi ki.

95.§ A táborigazgató szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszter, az egyházi fegyelmezés vonatkozásában a felekezete szerint illetékes egyházi bíróság joghatósága alá tartozik.

96.§ A táborigazgató megbízatása hat évre szól, ennek lejártakor a mindenkori katonatiszti nyugdíjkorhatáron belül a másik egyház illetékes szervével és a honvédelmi miniszterrel egyetértésben újraválasztható.

97.§ A evangélikus táborigazgató vagy a táborigazgató evangélikus helyettese tisztségénél fogva tanácskozási jogú tagja az országos közgyűlésnek.⁴ Egyéb egyházi tisztségre nem választható.

98.§ A Táborigazgatói Hivatal székhelye Budapest.

99.§ A táborigazgató munkáját hivatalvezető segíti, aki egyúttal a lelkész helyettese. Amikor a lelkész evangélikus, akkor a hivatalvezető református, amikor pedig a lelkész református, a hivatalvezető evangélikus. Az evangélikus hivatalvezetőt a református egyház elnökségével egyetértésben az országos presbitérium jelöli, az országos közgyűlés választja, katonai tisztségébe a honvédelmi miniszter nevezi ki és a táborigazgató iktatja be.

100.§⁵ A táborigazgatók által végzett keresztelek, konfirmációk, esketések temetések és konfirmáció anyakönyvezése sorszámmal a Protestáns Táborigazgatói Hivatalon, sorszámmal nélkül a felekezeten és területileg illetékes evangélikus illetőleg református lelkészi hivatalban történik.

101.§ Táborigazgató ellen katonai függetlenséértéssel indított katonai fegyelmi eljárásról és annak eredményéről értesíteni kell a protestáns táborigazgatót.

102.§ Táborigazgató ellen indított egyházi fegyelmi vizsgálatról és annak eredményéről a táborigazgató az illetékes katonai elöljárót tájékoztatja.

¹ Módosította az 1999. évi VI. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. januártól.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 24.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította az 1999. évi VI. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. januártól.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 48.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította az 1999. évi VI. törvény 4.§-a. Hatályos: 2000. januártól.

1997. ÉVI VI. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ JOGALKOTÁSÁRÓL¹

I. Cím

Az egyházi jogszabályok

1.§² A Magyarországi Evangélikus Egyház általánosan kötelező jogi előírásait törvények és szabályrendeletek állapítják meg.

2.§³ (1) Törvények rendelkeznek a Magyarországi Evangélikus Egyház életének, szervezetének, intézményei működésének alapelveiről, valamint minden egységesen szabályozandó alapvető kérdéstről. Többek között törvényt kell alkotni az egyház szolgálatáról, szervezetéről, gazdálkodásáról, bírászkodásáról, a jogalkotásról, az egyházi közoktatásról, a szolgálatra való felkészítésről.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház Törvényeit a Zsinat alkotja és lépteti hatályba.

(3) Hatályos törvényt csak új törvény módosíthat.

3.§⁴ Minden egységesen szabályozandó kérdéstről a törvényi alapelveknek megfelelő részletesebb szabályozást országos szabályrendeletek tartalmazzák. Minden közgyűlés saját hatáskörében – a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeivel és a magasabb egyházkormányzati szintek szabályrendeleteivel összhangban – szabályrendeletet alkothat. Törvény kötelezően is előírhatja szabályrendelet megalkotását.

4.§⁵ (1) A szabályrendeleteket törvényességi ellenőrzését a közvetlen felettes egyházkormányzati szint elnökségéből és ügyészből álló testület gyakorolja. Egyházmegyei felügyeletet gyakorló testület tagjai helyett, érintettségük esetén helyettesük jár el. Az országos szabályrendeleteket a Zsinat felügyeli.

(2) A megalkotott szabályrendeletet a közgyűlés elnöksége 14 napon belül eljuttatja a felettes egyházkormányzati szint elnökségének. A felügyeletet végző testület 30 napon belül, a Zsinat soron következő ülésén tárgyalja a szabályrendeletet. Ha a soron következő ülésre szabályszerűen nem lehet előkészíteni a szabályrendelet tárgyalását, azt a következő ülésen kell megtárgyalni.

(3) A felügyeletet végző testület vagy jóváhagyja a szabályrendeletet, vagy – ha az ellentmondásban van valamely magasabb szintű egyházi vagy állami jogszabállyal – határnap megjelölésével részben vagy egészben hatályon kívül helyezi. Utóbbi esetben tételesen meg kell jelölni az egymásnak ellentmondó jogszabályi helyeket. A döntés-

ről a testület elnökei 14 napon belül értesítik az érintett közgyűlés elnökségét.

(4) A szabályrendelet a hatályba léptetés időpontjától a hatályon kívül helyezéig hatályban van.

(5) A hatályon kívül helyező döntéssel szemben az érintett egyházkormányzati szint elnöksége, presbitériuma vagy közgyűlése a Zsinathoz fordulhat felülbírálatért. A Zsinat döntéséig a szabályrendelet nem lép újra hatályba.

II. Cím

A Zsinat

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

5.§ A Zsinat a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényhozó és a jogszabályok összhangját felügyelő szerve. A Zsinat a jogszabályok összhangját felügyelő jogát az országos ügyész által felterjesztett jogszabályok esetében gyakorolja.

6.§⁶ A Zsinat feladata, hogy

- a) megállapítsa a Magyarországi Evangélikus Egyház hitvallását,
- b) törvényeket alkosson,
- c) felülvizsgálja a törvényességi szempontok alapján az országos közgyűlés által meghozott szabályrendeleteket,
- d) hatályon kívül helyezze az egyházi törvényekkel ellentétes jogszabályokat,
- e) szükség esetén felhívja országos közgyűlést a hiányzó szabályrendeletek megalkotására,
- f) határozzon az országos ügyész előterjesztése alapján törvényességi és alkotmányossági kérdésekben,
- g) ügyeljen az egyházi törvények teljességére.

7.§ A Zsinat a munkáját hatéves ciklusokban végzi. Plenáris üléseit szükség szerint hívja össze.

II. FEJEZET: A ZSINAT TAGJAIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

8.§ A Zsinatnak hivatalbóli és választott tagjai vannak.

9.§⁷ A Zsinat tagjai szavazati joggal

(1) hivatalból:

- a) az országos egyházi elnökség egyik püspöke és felügyelője az 1997. évi IV. törvény 115.§ c) pontja alapján
- b) az országos ügyész,

¹ Hatályos: 1997. január 18-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította a 2002. évi I. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Beiktatta a 2002. évi I. törvény 2.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2002. évi I. törvény 3.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi I. törvény 4.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁶ Módosította a 2002. évi I. törvény 5.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Módosította a 2000. évi IV. törvény 9.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

(2) választás alapján:

- a)¹ a három egyházkerület 12-12-12 küldötte (6-6 lelkeszi és nemlelkeszi küldött, akiket az egyházmegyék arányos képviselőire az adott egyházkerület közgyűlése által meghatározott számban az egyházmegyék közgyűlései választanak),
- b) az országos egyház egy-egy lelkeszi és nemlelkeszi küldötte,
- c)² az Evangelikus Hittudományi Egyetem egy főállású oktatója,
- d) az evangélikus közoktatási intézmények egy küldötte,
- e) az evangélikus szeretetintézmények (diakónia) egy küldötte,
- f) a missziói szolgálatban álló lelkeszek egy küldötte.

(3) A Zsinat tanácskozási jogú tagjai

- a) az országos elnökség e § (1) bekezdésének a) pontjában nem szereplő tagjai,
- b) az Országos Egyházi Iroda igazgatója,
- c) az Országos Egyházi Bíróság elnökei,
- d) meghívott szakértők.

10.§³ (1)⁴ Az egyházmegye zsinati küldötteit az egyházmegye közgyűlése, az országos egyház zsinati küldötteit az országos közgyűlés, az Evangelikus Hittudományi Egyetem zsinati küldöttét az Egyetemi Tanács választja. A közoktatási intézmények küldöttét az országos nevelési-oktatási bizottság jelöltjei közül az intézmények főállású evangélikus pedagógusai közvetlen szavazással választják. A szeretetintézmények küldöttét az országos diakóniai bizottság jelöltjei közül az intézmények főállású evangélikus dolgozói közvetlen szavazással választják. A missziói szolgálatban álló lelkeszek küldöttét az országos missziói bizottság jelöltjei közül az országos közgyűlés választja. (2) A zsinati tagok megválasztását az előző zsinati mandátumok lejártáig fél évvel meg kell kezdeni, és legkésőbb a mandátumok lejártáig be kell fejezni. Az új Zsinat alakuló ülését az országos közgyűlés megalakulását követő 90 napon belüli időpontra össze kell hívni.⁵ A Zsinat megbízatása a következő Zsinat megalakulásával szűnik meg. (3) Rendkívüli körülmények között a választások megtörténtéig az előző Zsinat jogosult jogalkotási kérdésekben eljárni.

11.§ A zsinati tagságra csak feddhetetlen életű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább öt éve megfelelt.

¹ Módosította a 2002. évi I. törvény 6.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2002. évi I. törvény 6.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Módosította a 2000. évi IV. törvény 10.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi I. törvény 7.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi I. törvény 7.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

12.§ A zsinati tagot a küldő szerv hat évre választja. A választás alkalmával zsinati tagonként két póttagot is választani kell. A hivatalbóli tag póttagja a tisztsége szerinti helyettese.

13.§ A választott zsinati tag és póttagok számára a választó egyházkormányzati szerv elnöksége és jegyzője által aláírt megbízólevelet kell kiállítani. Tagok és póttagok hiányában a küldő szervek a megüresedett helyekre újakat választanak, az időközi választás érvényessége azonban csak a Zsinat megbízatásának idejére szól. A zsinati tagok újraválaszthatók.

14.§ (1) A zsinati tagság megszűnik

- a) a zsinati tag halálával,
- b) lemondással, melyet a zsinati tag írásban, a Zsinat elnökségének, valamint a küldő szervnek egyidejűleg bejelent,
- c) a küldő szerv által történő visszahívással,
- d) ha megszűnik a zsinati tag azon minősége, mely a tagság feltétele volt,
- e) jogerőre emelkedett bírói ítélet alapján.

(2)⁶ Azt a zsinati tagot, aki a Zsinat három ülésszakáról kimentés nélkül távol marad, tagságáról lemondottnak kell tekinteni, erről őt és a küldő szervet írásban értesíteni kell.

(3)⁷ Hivatalbóli tag esetén értesíteni kell az érintett közgyűlést, az illető hivatalbóli tag megintését kérve.

15.§⁸ A zsinati póttag a zsinati tagot akadályoztatása esetén egy-egy ülésnapra, a zsinati tagság megszűnése esetén az új választásig helyettesíti. A zsinati póttagok a zsinati tagok helyettesítéskor azok minden jogát gyakorolhatják, kivéve a passzív választójogot (választhatóság). A zsinati póttagokat – a választáskor elért sorrend figyelembevételével – helyettesítésre a Zsinati Iroda kéri fel.⁹

III. FEJEZET: A ZSINAT SZERVEZETE

A Zsinat elnöksége

16.§¹⁰ (1) A Zsinat elnöksége lelkeszi és nemlelkeszi elnökből, lelkeszi és nemlelkeszi alelnökből és az állandó bizottságok elnökeiből áll. Az elnökség tagjait a Zsinat a választott tagjai közül választja meg. Az elnökség az üléseit szükség szerint tartja, melyeken tanácskozási joggal

⁶ Módosította a 2002. évi I. törvény 8.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Beiktatta a 2002. évi I. törvény 8.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁸ Módosította a 2000. évi VII. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁹ Módosította a 2002. évi I. törvény 9.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹⁰ Módosította a 2002. évi I. törvény 10.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

az országos ügyész, a zsinati gazda és a zsinati gazda helyettese is részt vesz.

- (2) A Zsinat elnökségének feladata
- a Zsinat munkájának vezetése,
 - a zsinati ülészek előkészítése, napirendjének összeállítása és az ülészek összehívása,
 - a zsinati tagok nyilvántartása a Zsinati Iroda közreműködésével,
 - a Zsinati Iroda felügyelete,
 - a bizottságok munkájának figyelemmel kísérése és összehangolása,
 - kapcsolattartás más egyházak Zsinataival a két vagy több felekezetet érintő törvények előkészítése és összehangolása érdekében.
- (3) A lelkészi és nemlelkészi elnökök, illetve alelnökök feladata
- az elnökségi ülések összehívása és levezetése,
 - a zsinati ülések levezetése,
 - a zsinati törvények, határozatok, nyilatkozatok és állásfoglalások hitelesítése és gondoskodás a közzétételről,
 - a Zsinat nevében történő nyilatkozatok megtétele a Zsinat döntései szerint,
 - a Zsinat képviselote,
 - a Zsinat, illetve a Zsinat elnöksége által átruházott feladatok ellátása.

A Zsinat jegyzői

17.§ (1) A Zsinat jegyzői kara a Zsinat tagjai által megválasztott három-három lelkészi és nemlelkészi jegyzőből áll.

- (2)¹ A Zsinat jegyzői karának feladata
- az ülést vezető elnök munkájának segítése,
 - a zsinati ülések során a szavazások lebonyolítása,
 - a zsinati események ügyrend szerinti dokumentálása,
 - a Zsinat naplójának szerkesztése, illetve ellenőrzése,
 - a Zsinat jegyzőkönyveinek elkészítése.

A Zsinati Iroda, a zsinati gazda

18.§ (1) A Zsinati Iroda a Zsinathoz intézett beadványok címzettje.

- (2) A zsinati gazda és helyettese a Zsinat tagjai által megválasztott zsinati tag.
- (3)² A zsinati gazda – akadályoztatása esetén helyettese – feladata, hogy
- gondoskodjék a Zsinat tárgyi feltételeiről,
 - szervezze a Zsinat működéséhez szükséges tech-

- nikai és ügyviteli munkát, a beadványok alapján kezdeményezze az elnökségi ülés összehívását,
- ellenőrizze a hangrögzítők munkáját,
- ellenőrizze a zsinati ülések határozatképességét,
- irányítsa a Zsinati Iroda munkáját.

(4) A zsinati gazda és helyettese megbízatása a következő ciklus első ülészekéig tart, amikor az új Zsinat megválasztja zsinati gazdáját.

A Zsinat bizottságai és azok elnökei³

19.§ (1)⁴ A Zsinat bizottságokban készíti elő a törvénytervezeteket és az üléseken hozandó döntéseket. A zsinati bizottságok munkájuk során támaszkodnak az Országos Egyházi Iroda információira és az országos bizottságok, illetve munkaági csoportok szakvéleményére, figyelemmel kísérik az országos elnökség intézkedéseit, az országos presbitérium és országos közgyűlés határozatait. Vizsgálataikat a Zsinat által elfogadott programok és szempontok alapján végzik. A Zsinat valamennyi tagja köteles részt venni valamelyik állandó bizottság munkájában. A bizottságok vezetőjét a Zsinat választja.

(2)⁵ A Zsinat állandó bizottságai:

- a jogi bizottság, amely figyelemmel kíséri az egyházi törvények, valamint a szabályrendeletek és a törvények összhangját, az egyházi törvények korszerűsítését, és előkészíti az egyházi szervezet kérdéseivel kapcsolatos jogszabályokat,
- a zsinati ügyrendi bizottság, amely a Zsinat ügyrendjére, illetve annak módosítására javaslatokat készít, és állást foglal a zsinati ügyrend kérdéseiben,
- a zsinati szolgálat bizottsága, amelynek feladata az egyház lelkészi és nemlelkészi szolgálattevőinek feladataival, az egyház szolgálati területeivel kapcsolatos jogszabályok előkészítése,
- az oktatási bizottság, amelynek feladata az egyház oktatási és nevelési intézményeivel, a hitoktatással, a szolgálatra való felkészítéssel kapcsolatos jogszabályok előkészítése,
- a gazdasági bizottság, amely vizsgálja és figyelemmel kíséri az egyházi jogszabályok gazdasági

³ Módosította a 2002. évi I. törvény 13.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította az 1998. évi V. törvény 1.§-a, a 2000. évi VII. törvény 2.§-a, valamint a 2002. évi I. törvény 13.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2000. évi VII. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi I. törvény 13.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ Beiktatta az 1998. évi III. törvény 1§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz.

⁸ Jelölését módosította az 1998. évi III. törvény 1§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz., valamint módosította a 2002. évi I. törvény 13.§ (4) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁹ Jelölését módosította az 1998. évi III. törvény 1§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz.

¹⁰ Beiktatta az 1998. évi IV. törvény 1§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz.

¹ Módosította a 2002. évi I. törvény 11.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2002. évi I. törvény 12.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

vetületét, valamint azok és az egyházat érintő állami és önkormányzati jogszabályok összhangját, előkészíti az egyház gazdasági kérdéseivel kapcsolatos jogszabályokat.

(3) A Zsinat egyes feladatok előkészítése érdekében időszakos bizottságokat is alakíthat.

(4)¹ A bizottsági elnökök feladata a (2)-(3) bekezdésben megjelölt bizottságok munkájának irányítása. A bizottsági elnökök felelősek a bizottság számára elrendelt határidők betartásáért, a bizottság érdemi munkájáért.

IV. FEJEZET: ZSINAT MŰKÖDÉSE

20.§² (1)³ A Zsinat a választás utáni alakuló ülésén megválasztja elnökségét és tisztségviselőit. Az újonnan megválasztott Zsinat a hatályos törvények szerint és az előző Zsinat ügyrendje alapján kezdi meg munkáját, amelyet – annak szabályai szerint – szükség szerint módosíthat. A zsinat elnökeinek megválasztásáig az elnöki tisztelet a lelkészi és a nemlelkészi korelnök tölti be, akik a Zsinat alakuló ülését az országos közgyűlés megalakulását követő 90 napon belüli időpontra összehívják. A mandátumvizsgáló és szavazatszedő bizottság feladatait a jegyzői kar megválasztásáig a két-két legfiatalabb lelkészi és nemlelkészi zsinati tag látja el.

21.§ A Zsinat határozatait az ügyrend szerinti többségi szavazással hozza. A Zsinat a magyarországi evangélikus egyházzal szóló 1997. évi I. törvényt, valamint e törvényt csak legalább az összes zsinati tag kétharmadának szavazatával módosíthatja.

22.§⁴ A zsinati ülészekokat az elnökség hívja össze. A Zsinat plenáris ülészekát össze kell hívni, ha törvényalkotás válik szükségessé.

23.§⁵ A teljes (plenáris) ülést a Zsinat bármely bizottságának többségi kezdeményezésére vagy a zsinati tagok

egynegyedének írásbeli kezdeményezésére 60 napon belüli időpontra össze kell hívni.⁶ Ezalatt az illetékes bizottság feladata a törvényhozás megfelelő előkészítése.

24.§ A Zsinat munkáját bizottságokban és teljes (plenáris) üléseken végzi.

25.§⁷ A bizottságok üléseit szükség szerint tartják.

26.§⁸ A Zsinat – működésének részletes szabályait tartalmazó – Ügyrendjét a Zsinat állapítja meg.

27.§ A Zsinat ülései általában nyilvánosak, de zárt ülés is elrendelhető.

28.§ A Zsinat határozatképes, ha az ülésen szavazati jogú tagjainak legalább kétharmada jelen van.

29.§⁹ (1) A Zsinat által alkotott törvények és határozatok – ellenkező rendelkezés hiányában – a kihirdetésükkel lépnek hatályba.

(2) A törvényeket az elfogadás évszámával és évenként újra kezdődő római sorszámmal kell megjelölni.

(3) A Zsinat által alkotott határozatokat évenként újra kezdődő arab sorszámmal és az elfogadás évszámával kell megjelölni.

(4)¹⁰ A törvényt, zsinati határozatot, zsinati nyilatkozatot, zsinati állásfoglalást a Zsinat lelkészi és nemlelkészi elnöke hitelesíti és gondoskodik közzétételéről.

(5)¹¹ A törvényt, zsinati határozatot az egyház hivatalos lapjában kell kihirdetni. A hitelesített törvényt és a zsinati határozatot a Zsinat elnökei eljuttatják az országos elnökséghez, amely gondoskodik az egyház hivatalos lapjában 21 napon belül történő megjelenéséről.

30.§¹² A Zsinat minden költségét az Országos Egyházi Iroda igazgatója utalványozza.

¹ Beiktatta a 2002. évi I. törvény 13.§ (5) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2000. évi XI. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

³ Módosította a 2002. évi I. törvény 14.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Módosította a 2000. évi II. törvény 26.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ Módosította a 2000. évi VII. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi I. törvény 15.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁷ A 25-29.§ hatályos: 1997. január 18-tól.

⁸ Módosította a 2002. évi I. törvény 16.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁹ Módosította az 1998. évi VI. törvény 1.§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz.

¹⁰ Módosította a 2002. évi I. törvény 17.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹¹ Módosította a 2002. évi I. törvény 17.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹² Beiktatta a 2002. évi I. törvény 18.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

1997. ÉVI VII. TÖRVÉNY A VÁLASZTÁSOKRÓL ÉS A SZAVAZÁSÓRÓL¹

I. Cím

Általános rendelkezések

I. FEJEZET: VÁLASZTÓ- ÉS SZAVAZATI JOG ÉS A VÁLASZTHATÓSÁG FELTÉTELE

1.§² E törvény rendelkezéseit az egyházközségi, egyház-megyei, egyházkerületi, illetve országos közgyűlés és presbitérium, továbbá az egyházközségi képviselőtestület (a továbbiakban együttesen: egyházi testület) döntéseinél kell alkalmazni. Az egyház más testületei (közgyűlés bizottsága, tantestület stb.) a döntéseiket – jogszabályi rendelkezés vagy saját szabályzat hiányában – szintén e törvény választási és szavazási szabályainak alkalmazásával hozzák.

1/A.§ (1)³ A Magyarországi Evangélikus Egyházban választó és szavazati joga annak a nagykorú egyháztagnak van, aki egyházközsége nyilvántartásában (választói névjegyzék) szerepel. A választói névjegyzéket az egyházközség elnöksége évente legkésőbb a zárszámadás határnapjáig összeállítja és két hétig az egyházközség helyiségében hozzáférhetővé teszi.

(2) A egyházközségi választásoknál a választójog általános és egyenlő.

(3) A magasabb egyházkerületi szintek tisztségviselőinek és testületeinek, az egyházi bíróságok és a Zsinat tagjainak választásánál az egyházközségi tagok szavazati joga közvetlenül érvényesül. Ezt a jogukat az egyházközségi közgyűlések által leadott szavazatokon vagy a magasabb egyházkerületi szintek közgyűléseinek küldöttein keresztül gyakorolják.⁴

(4) A magasabb egyházkerületi szintek közgyűlési tagjainak szavazati joga egyenlő. Egy szavazati joga van egy közgyűlési tagnak akkor is, ha több minőségében is tagja a közgyűlésnek.

(5)⁵ Az egyházkerületi és az egyházkerületi elnökség tagjai, valamint az országos felügyelő választásánál minden, a hivatalos országos névtárban szereplő, az érintett egyházi önkormányzat területén működő, önálló egyházközségnek az általa és intézményeiben fenntartott lelkészi állások számával megegyező, de egyházkerületi szinten történő választáskor legfeljebb három szavazata van. Az országos egyházi névtár naprakész állapotáért az országos elnökség felelős.

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Beiktatta a 2002. évi V. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

³ Módosította a 2000. évi IV. törvény 11.§-a és a 2002. évi V. törvény 2.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ A második mondatot módosította a 2002. évi V. törvény 2.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁵ Módosította a 2002. évi V. törvény 2.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

2.§ (1) Egyházi tisztségre – a törvényben másként szabályozott esetektől eltekintve – csak feddhetetlen életű, konfirmált, nagykorú egyházközségi tag választható meg, ha egyébként a tisztség betöltéséhez megkívánt többi feltételnek eleget tesz. Nem lelkész egyháztag ugyanazt a tisztséget vagy választott testületi tagságot ugyanazon az egyházkerületi szinten egyidejűleg több egyházi önkormányzatban nem töltheti be.⁶

(2) A lelkészi képzéshez kötött tisztségekre csak a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szereplő lelkészek választhatók.

(3)⁷

II. FEJEZET: HATÁROZATKÉPESSÉG

3.§ (1) Az egyházkerületi közgyűlés, a megjelentek létszámától függetlenül határozatképes, ha szabályszerűen, a közgyűlés napját megelőző két egymás utáni vasárnap az istentiszteleten történő kihirdetéssel vagy az ülés előtt tizennégy nappal kiküldött meghívóval írásban hívták össze. Leány- és fiókegyházakban, ahol nincs minden vasárnap istentisztelet, a közgyűlés összehívásának módját helyi egyházkerületi rendelet ettől eltérően szabályozhatja. Rendkívüli közgyűlés az ülés előtt egy héttel kiküldött meghívóval is összehívható.

(2)⁸ Az egyházkerületi képviselőtestület és presbitérium ülése határozatképes, ha szabályszerűen, az ülést megelőzően legalább egy héttel az istentiszteleti alkalmon vagy személyre szóló meghívással hívták össze és a tagjainak legalább fele jelen van. Rendkívüli esetben a presbitériumi ülés meghívókkal egy héten belül is összehívható.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés, képviselőtestület és az egyházkerületi presbitériumi ülés kivételével egy egyházi testület akkor határozatképes, ha szabályszerűen, az ülést megelőzően tizennégy nappal írásban hívták össze és – a törvényben másképp szabályozott esetektől eltekintve – a szavazati joggal rendelkező tagoknak több mint a fele jelen van.

(4) Szabályszerűen összehívott, de határozatképtelen testületi ülés esetén – a törvényben másképpen szabályozott esetektől eltekintve – az azonos napirenddel egy későbbi napra összehívott testület a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

⁶ A második mondatot beiktatta a 2002. évi V. törvény 3.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (2) bekezdése alapján e rendelkezést 2002. október 30-át követően megválasztott tisztségviselők esetében kell alkalmazni.

⁷ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 3.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁸ E.§ (2)-(3) bekezdését módosította a 2002. évi V. törvény 4.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

III. FEJEZET: A JELÖLÉSI ELJÁRÁS

4.§¹ (1) Választások esetén a szavazást jelölési eljárás előzi meg. A jelölési eljárást az e §-ban megfogalmazottak szerint kell lebonyolítani, ha e törvény másképp nem rendelkezik.

(2) Az általános tisztújítás során az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése 3-5 tagú jelölőbizottságot választ, hatéves időtartamra. A jelölőbizottság szavazatszámú (szavazatbontó) bizottságként is működik. A jelölőbizottság tagjai más tisztségre is megválaszthatóak.

(3) A jelölőbizottság a tagjai közül elnököt választ, üléséről jegyzőkönyvet készít. Döntéseit szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(4) A jelölés és a választás határidejét a jelölőbizottság tűzi ki. Rendes (teljes ciklusra szóló) választás esetén a határidőket úgy kell kitűzni, hogy a választás az előző ciklus tisztségviselői mandátumának lejártá előtt befejeződjék, illetve az új ciklus első közgyűlésén, a mandátum lejártával egyidejűleg megtörténjék.

(5) Rendkívüli (nem az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén az illetékes egyházi önkormányzat elnöksége értesíti a jelölőbizottság elnökét a tisztség megüresedéséről. A jelölés és a választás határidejét úgy kell kitűzni, hogy az a lehető leghamarabb, de legfeljebb egy éven belül befejeződjék.

(6) A jelölőbizottság a meghatározott határidőig fogad jelöléseket. A jelölőbizottság a beérkezett jelölések, valamint saját tagjai által megnevezett jelöltek figyelembe vételével írásos indoklással együtt állítja össze a jelöltek listáját.

(7) A közgyűléseken lefolytatott választások előtt a jelöltek listáját maga az illetékes közgyűlés véglegesíti.

(8) Az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség tagjai, valamint az országos felügyelő megválasztása előtt a jelöltlistát az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése véglegesíti.

(9) Bármilyen tisztségre jelöltnek csak az nevezhető meg, aki a jelölést előzetesen írásban, illetve a jelöltek listáját véglegesítő közgyűlés előtt szóban elfogadta, és a tisztség betöltéséhez a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelt. Írásbeli nyilatkozatot kell kérni attól a javasolt személytől is, akit a jelölőbizottság nem javasol a jelöltek listájára.

(10) Cél szerű, de nem kötelező a többes jelölés.

IV. FEJEZET: A VÁLASZTÁSI ÉS SZAVAZÁSI ELJÁRÁS

5.§ (1) A választások és a személyi kérdésekről folyó szavazások titkosak. Nem személyi kérdéssel kapcsolatos szavazás csak akkor titkos, ha azt a szavazati joggal rendelkező, jelen lévő személyek legalább tíz százaléka kifejezetten kéri.

¹ Módosította a 2002. évi V. törvény 5.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

(2)² Titkos szavazás az illetékes egyházi önkormányzat hivatalos pecsétjével ellátott szavazólapon történik.

(3) Választásokhoz a jelölőbizottság által elkészített szavazólapon a jelölteket ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(4)³ A szavazás befejezése után a szavazólapon zárt és lepecsételt borítékban az egyházi önkormányzat irattárában kell elhelyezni.

6.§ (1) Minden választó közgyűlésen az ülés elnöke megállapítja a szavazásra jogosultak számát és ismerteti a választási szabályokat.

(2)⁴ Ha egy testületbe vagy egy tisztségbe egyidejűleg több tagot kell megválasztani (a továbbiakban: listás szavazás) előre közölni kell a megválasztható személyek számát.

(3) Amennyiben egy tisztségre póttagot is kell választani, akkor a listára történő szavazáson legfeljebb annyi névre lehet szavazni, amennyi a rendes és póttagok együttes száma.

(4)⁵ A jelöltekre az „igen” vagy a „nem” egyértelmű jelzéssel kell szavazni.

V. FEJEZET: ÉRVÉNYESÉG ÉS EREDMÉNYESSÉG

7.§⁶ (1) A nem személyi kérdésekről szóló szavazáskor a kérdést úgy kell feltenni, hogy arra az „igen”, „nem” vagy „tartózkodom” válaszok egyikét lehessen választani. Ettől eltérni csak a testület egyetértésével lehet. A szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó szándéka.

(2) Az írásbeli szavazat nem szabályos, ha

- a szavazólap nem felel meg az 5.§ (2) bekezdés előírásainak,
- a szavazólap üres, vagy
- ha a szavazólapon az (1) bekezdésben megadott vagy az ottani módon meghatározott válaszok helyett más szerepel.

(3) A szavazatok összeszámlálásánál az érvénytelen szavazatokat figyelmen kívül kell hagyni. Ha egy lapon több szavazást bonyolítanak le, akkor a lapon szereplő minden szavazat érvényességét külön kell vizsgálni.

(4) A szavazás érvényes, ha a határozatképes ülésen jelenlévőknek több mint a fele érvényes szavazatot adott le. A javaslat akkor tekinthető elfogadottnak, ha az érvényes szavazatok több mint fele egyetértő.

8.§ (1) Választáskor a szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó szándéka.

² Módosította a 2002. évi V. törvény 6.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

³ Módosította a 2002. évi V. törvény 6.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi V. törvény 7.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁵ Módosította a 2002. évi V. törvény 7.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁶ A 7-12.§-t módosította a 2002. évi V. törvény 8.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

- (2) A szavazat nem szabályos, ha
- a szavazólap nem felel meg az 5.§ (2) bekezdés előírásainak,
 - a szavazólapon egy jelöltre sem adtak le szavazatot,
 - a megválaszthatónál több jelölt kapott szavazatot, vagy
 - a jelöltlistán nem szereplő személyre adtak le szavazatot.
- (3) A szavazatok összeszámlálásánál az érvénytelen szavazatokat figyelmen kívül kell hagyni. Ha egy lapon több választást bonyolítanak le, akkor a lapon szereplő minden szavazat érvényességét külön kell vizsgálni.
- (4) A választás érvényes, ha a határozatképes ülésen jelenlévőknek több mint a fele érvényes szavazatot adott le.

9.§ (1) A szavazás eredményének értékelésénél a jelöltek az „igen”-ek számának csökkenő rendjében kell sorrendbe állítani.

(2) Megválasztottnak tekintendő a lista élén álló, a rendes és a póttagok együttes számával megegyező számú jelölt, ha megkapta a leadott érvényes szavazatok több mint felét.

(3) A kialakult holtverseny(ek)e)t, ha ez szükséges, az érintettek közötti újabb szavazással kell eldönteni. Ha ez sem hoz eredményt, és a holtverseny a jelöltek között úgy alakult ki, hogy minden szavazat azok valamelyikét támogatta, akkor sorsolással kell dönteni a sorrendről.

(4) Ha nincs elegendő számú megválasztott, akkor második fordulót kell tartani.

10.§ (1) A második fordulóra a legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül eggyel több kerül, mint ahány helyre még nincs megválasztott személy.

(2) Ha az így kiválasztott lista végén szereplő jelölt(ek) és az előző bekezdés szerint ki nem választott jelöltek valamelyike között az első forduló alapján holtverseny lenne, akkor a második fordulóban mindazok részt vesznek, akik a holtversenyben szerepelnek.

(3) A második fordulót lebonyolítani és eredményét megállapítani az elsőhöz hasonlóan kell.

11.§ Listás választásnál a 9.§ (2) és (3) bekezdése, valamint a 10.§ (3) bekezdése alapján megválasztottak közül a sorrendben elől állók a rendes tagok, az utánuk következők a póttagok.

12.§ (1) A szavazás eredményét a jelölőbizottság elnöke hirdeti ki, közgyűlési választás esetén a közgyűlésen, egyházközségi szavazatok összeszámlálása esetén pedig az egyházközségek elnökségeinek megküldött értesítés útján.

(2) A választások eredményéről a jelölőbizottság elnökének értesítenie kell a felettes egyházkormányzati szint elnökségét is.

VI. FEJEZET: VÁLASZTÁSI CIKLUSRA TÖRTÉNŐ VÁLASZTÁS

13.§ (1) A gyülekezeti lelkész határozott időre vagy nyugdíjkorhatárig, a püspököt nyugdíjkorhatárig választják. Minden más egyházi tisztségre a választás egy ciklusra szól.

(2) A választási ciklus időtartama hat év.

(3)¹ Az egyházközségekben a nemlelkészi tisztségviselők, a presbitérium és a képviselőtestület mandátuma az új tisztségviselők, presbitérium, illetve képviselőtestület beiktatásával szűnik meg.

(4)² Az egyházközségnél magasabb egyházkormányzati szinteken a közgyűlések mandátuma az új közgyűlés megalakulásával, az előző ciklusra választott tisztségviselők és testületek mandátuma az új tisztségviselők és testületek beiktatásával szűnik meg.

(5)³ Az új választás során az előző ciklus tisztségviselői újraválaszthatók.

(6) Választási ciklus közben megüresedett helyre történt választás csak a ciklus végéig érvényes.

(7)⁴ Nem szükséges rendkívüli választás kiírása, ha a megüresedett tisztségre az általános tisztújítás keretében történő választás e törvény 15.§-ában meghatározott határidejéig kevesebb mint két év van hátra. A választás elhalasztásáról az illetékes egyházi önkormányzat elnökségének javaslata alapján a presbitérium dönt.

14.§⁵ A megválasztott tisztségviselőket és testületi tagokat istentisztelet keretében vagy az illetékes közgyűlés ülésén tett esküvel iktatják be. Az iktatás tényét az elnökség írásban közli a föltes egyházkormányzati szint elnökségével. Akit arra a tisztségre választanak meg, amelyet az előző ciklusban is betöltött, nem tesz újabb esküt.

VII/A. FEJEZET: TISZTSÉGVISELŐK ÉS TESTÜLETI TAGOK MANDÁTUMÁNAK MEGSZŪNÉSE⁶

15/A.§ Az egyházi tisztségviselők és testületi tagok mandátuma a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírósági végzés folytán és egyéb, jogszabályban meghatározott esetekben szűnik meg.

15/B.§ A lemondás írásban nyújtandó be az illetékes egyházi önkormányzat elnökségéhez, illetve szóban tehető meg az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlésének

¹ Módosította a 2002. évi V. törvény 9.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 29.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2002. évi V. törvény 9.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi V. törvény 9.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁵ Módosította a 2002. évi V. törvény 10.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁶ A VII/A fejezetet beiktatta a 2002. évi V. törvény 11.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

vagy presbitériumának ülésén. Amennyiben a lemondásban külön dátum nincs megjelölve, a mandátum a lemondólevél keltezésében megadott naptól, illetve a szóbeli bejelentés időpontjától tekintendő megszűntnek.

15/C.§ (1) Az egyházmegyei és az országos elnökség tagjai, illetve a lelkészi állást betöltők kivételével bármely egyházi tisztségviselő vagy testületi tag visszahívásáról az illetékes választó testület dönt. A visszahíváshoz a határozatképes ülés résztvevői több mint felének szavazata szükséges. A visszahívásról döntő szavazást el kell rendelni, ha az illetékes választó testület tagjainak 20 százaléka írásban ezt kéri. Egyházközségi közgyűlés által megválasztott nemlelkészi tisztségviselők és testületi tagok visszahívását a presbitérium is kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a presbitérium tagjainak 20 százaléka írásban ezt kéri.

(2) Az egyházmegyei és az országos elnökség tagjainak visszahívásáról a választó egyházközségek közgyűlései döntenek. A visszahíváshoz a választásra jogosult egyházközségek szavazatainak több mint fele szükséges. A visszahívást az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a közgyűlés tagjainak 20 százaléka írásban ezt kéri.

(3) Lelkészi állásból történő áthelyezés az 1997. évi II. törvény 25.§-a alapján kezdeményezhető.

(4) A visszahívást törvény másképp is szabályozhatja.

VII. FEJEZET: ÁLTALÁNOS TISZTÚJÍTÁS

15.§ (1) Hat évenként általános tisztújítást kell tartani, melynek során – az egyházközség nem lelkészi tisztségviselőinek és az egyházközségi presbitérium tagjainak választásával kezdve – újra kell választani a püspökök kivételével a magasabb egyházkormányzati szintek közgyűléseinek küldötteit, presbitériumait, tisztségviselőit, az egyházi bíróságok és a Zsinat tagjait.

(2) Az általános tisztújítást úgy kell ütemezni, hogy az egyházközségekben a tisztújítás évében legkésőbb április 30-ig történjen meg az új presbitérium megválasztása és a szavazat leadása azokra az egyházmegyei és egyházkerületi tisztségekre, melyekre az egyházközségi közgyűlések közvetlenül szavaznak.

(3) Az új egyházmegyei közgyűlés megalakulásának, az egyházmegyei elnökség beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának, valamint a magasabb egyházkormányzati testületekbe delegált küldöttek megválasztásának az általános tisztújítás évében legkésőbb június 30-ig meg kell történnie.

(4) Az új egyházkerületi közgyűlés megalakulásának, az egyházkerületi felügyelő beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében legkésőbb október 15-ig meg kell történnie. E határidőig a nem egyházkormányzati testü-

letek országos közgyűlési és zsinati küldötteit is meg kell választani.

(5) Az országos egyházi közgyűlés megalakulásának, az országos egyházi tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében legkésőbb december 15-ig meg kell történnie.

VIII. FEJEZET: VÁLASZTÁSI PANASZOK

16.§ A választási eljárásokkal kapcsolatos panaszokat az 1997. évi X. törvény rendelkezései szerint kell elbírálni.

II. Cím

A gyülekezeti lelkész választása¹

17-22.§²

I. FEJEZET: GYÜLEKEZETI LELKÉSZI ÁLLÁS BETÖLTÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE

23.§ (1) A lelkészi állás megüresedésétől számított 21 napon belül az egyházmegye elnöksége az egyházközségben presbitériumi ülést hív össze írásban, személyre szóló meghívással. A presbitériumi ülésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(2) A presbitériumi ülésen az elnök

- a) megállapítja a lelkészi állás megüresedését, bejelenteli intézkedéseit, megállapítja és jegyzőkönyvbe véteti, hogy a lelkészi javadalomból mi illeti meg a volt lelkészt, illetőleg jogutódait, és megállapítja az eltávozó, a nyugalomba vonuló vagy elhalálozott lelkésznek esetlegesen fennálló saját köztartozásait;
- b)³ megállapítja a választói névjegyzékének érvényességét, szükség esetén elrendeli pótlását (felülvizsgálatát);
- c) ismerteti a gyülekezeti lelkész alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket;
- d) felolvastatja a korábbi díjlevelet, és megszövegezteti az újat.

(3) A presbitériumi ülés javaslatot tesz a közgyűlés felé a lelkészi állás betöltésének módjáról, amely történhet

- a) jelölést követő választással,
- b) pályázatot követő választással.

A presbitériumi ülés esetlegesen tárgyalja a jelöltekről is.

24.§ (1) A presbitériumi ülés után 21 napon belül a lelkészválasztást előkészítő egyházközségi közgyűlést kell összehívni. A közgyűlésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

¹ Hatályos: 1995. október 1-től.

² Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi III. törvény 17.§, 19-24.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

³ Módosította a 2000. évi IV. törvény 12.§-a és a 2002. évi V. törvény 12.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

(2) A közgyűlés dönt a presbitérium javaslatáról a lelkesi állás betöltésének módjával kapcsolatban. Ha a közgyűlés a jelölés mellett dönt, ajánlásokat tehet a jelöltek személyére. Amennyiben a presbitérium jelöltjein kívül a közgyűlésen újabb javaslat nem hangzik el, a jelöléssel kapcsolatban újabb presbiteri ülést nem kell tartani.

(3) A közgyűlés megvitatja és jóváhagyja a presbitérium által megszövegezett díjlevelet. Ezt követően kell a díjlevelet az egyházmegyei majd az egyházkerületi elnökségnek jóváhagynia.

25-30.§¹

II. FEJEZET: ELJÁRÁS A GYŰLEKEZETI LELKESZI ÁLLÁS JELÖLÉS ÚTJÁN TÖRTÉNŐ BETÖLTÉSE ESETÉN

31.§ (1)² Amennyiben a lelkészválasztást előkészítő közgyűlés a jelölés mellett dönt, az egyházmegyei elnökség a közgyűlés által megjelölt határidőig, de legfeljebb 90 napon belüli időpontra az egyházközségben jelölő presbiteri ülést hív össze írásban, személyre szóló meghívással. A presbiteri ülésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(2) A jelölő presbiteri ülés javaslatot tesz egy vagy két, legfeljebb három lelkész személyére. A jelölésnél figyelembe veszi a lelkészválasztást előkészítő közgyűlésen esetleg szóban elhangzott vagy az egyházközség tagjaitól írásban benyújtott személyi javaslatokat, a többes jelölésnél elfogadhatja az esperes vagy a püspök által javasolt lelkész személyét is. Háromnál több jelölt esetén a presbitérium szavazással dönt a jelöltek személyét illetően.

(3) Érvényes határozat esetén az esperes a presbitérium által jelölt lelkész vagy lelkészek nevét bejelenti a püspöknek, és személyükre nézve választhatóságuk megállapítását kéri. A püspök nyilatkozik, hogy a jelölt lelkész vagy lelkészek állnak-e választhatóságukat kizáró vagy korlátozó ítélet hatálya alatt, és ezt 14 napon belül közli az esperessel.

(4) Az esperes a jelölt lelkészt vagy lelkészeket 14 napos határidővel írásban nyilatkozatra hívja fel, hogy a jelölést elfogadják-e.

(5) A jelöltet vagy a jelölteket a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívhatja meg.

(6) Másodszori eredménytelen jelölési eljárás után az egyházközség pályázatot köteles kiírni.

III. FEJEZET: ELJÁRÁS A GYŰLEKEZETI LELKESZI ÁLLÁS PÁLYÁZAT ÚTJÁN TÖRTÉNŐ BETÖLTÉSE ESETÉN

32.§ (1) Amennyiben a lelkészválasztást előkészítő közgyűlés pályázat mellett dönt, az egyházközség elnöksége a jóváhagyott díjlevél kézhezvétele után azonnal intézke-

¹ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi III. törvény 18.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította a 2002. évi V. törvény 13.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

dik a pályázati hirdetmény közzétételéről. A pályázati hirdetményt legalább három alkalommal az országos egyházi lapokban kell közzétenni.

(2) Eredményes pályázat esetén az esperes a püspöknek bejelenti a pályázaton részt vevő lelkészek nevét, és a 31.§ (3) bekezdés értelmében választhatóságuk megállapítását kéri.

(3) A pályázó lelkészt vagy lelkészeket a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívhatja meg.

IV. FEJEZET: A VÁLASZTÓ KÖZGYŰLÉS

33.§ (1)³ A gyülekezeti lelkész választása egyházközségi közgyűlésen történik.

(2) A közgyűlést az egyházmegyei elnökség hívja össze. A közgyűlésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(3) A közgyűlésen az elnök előterjeszti a jelölt vagy jelöltek, illetve a pályázók nevét.

(4) A közgyűlésen a választás hivatalos szavazólapokon titkosan történik.

(5) A szavazást addig kell folytatni, míg az egyik jelölt a szavazatok ötven százalékánál többet nem kapott. Amennyiben ez három szavazási fordulóban nem történik meg, a gyülekezeti lelkési állás betöltésének eljárását előlőről kell kezdeni.

34.§ Az egyházközség hibájából történő második eredménytelen választási eljárás után az egyházmegyei elnökség kezdeményezheti az egyházközség átminősítését. Ha a lelkesi állás betöltése egyéb okok miatt eredménytelen marad, a területileg illetékes püspök helyettes lelkészt küld az egyházközségbe, vagy a helyettesítéssel megbízza valamelyik szomszédos lelkészt.

35.§⁴

III. Cím

Az egyházközség nemlelkési tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselőtestületi tagjainak választása⁵

36.§ (1)⁶ Az egyházközség nemlelkési tisztségviselőit, presbitereit és képviselőtestületi tagjait az egyházközség közgyűlése választja hatéves ciklusra az általános tisztújítás során.

(2) Az egyházközség tisztségviselőinek a beiktatása istentisztelet keretében történik.

³ Módosította a 2002. évi V. törvény 14.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi III. törvény 22.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

⁵ A címet módosította a 2002. évi V. törvény 15.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁶ Módosította a 2002. évi V. törvény 16.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

37.§ (1)¹ A választásoknál törekedni kell arra, hogy a presbitériumban és a képviselőtestületben az egyházközség minden rétege képviselve legyen.

(2) A közgyűlés presbiteri póttagokat is választhat, akik a megüresedett helyeket töltik be. Póttagok hiányában a közgyűlés a presbitérium megbízatásának lejártá előtt a megüresedett helyekre új presbitereket választhat, az időszakos választás érvényessége azonban csak a presbitérium megbízatásának idejére szól.

(3) A közgyűlés az idős korok miatt aktív szolgálatot már nem vállaló presbiterek közül tiszteletbeli presbitereket választhat, akik a presbiteri üléseken tanácskozási joggal vesznek részt.

(4)²

38.§.³

IV. Cím

Az egyházmegye tisztségviselőinek és testületeinek választása

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZMEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAINAK VÁLASZTÁSA

39.§ (1) Az egyházmegyei közgyűlésbe az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek közgyűlései önálló gyülekezeti lelkészi állásonként két-két képviselőt választanak.

(2) Részükre a választás utáni első, alakuló közgyűlésre az egyházközség elnöksége és jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

(3) Az egyházközségi közgyűlések ugyanolyan számban egyházmegyei közgyűlési póttagokat is választanak, akik a választott rendes tagokat azok akadályoztatása esetén megbízólevelük bemutatásával helyettesítik, illetve a megüresedett helyeket töltik be.

(4) Póttagok hiányában az egyházközségi közgyűlések a megüresedett helyekre új tagokat választanak, az időközi választás érvényessége azonban csak a közgyűlés megbízatásának idejére szól.

(5)⁴

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZMEGYE TISZTSÉGVISELŐINEK VÁLASZTÁSA

40.§ Az egyházmegye tisztségviselőit – az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével – az egyházmegye közgyűlése választja hat évre.

III. FEJEZET: AZ ESPERES ÉS AZ EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA

41.§ Az esperest és az egyházmegyei felügyelőt az egyházmegye egyházközségeinek közgyűlései választják hat évre. Az egyházmegyei felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.⁵

42.§⁶ (1) Az esperes és az egyházmegyei felügyelő megbízatásának lejártá előtt hat hónappal a jelölőbizottság meghatározza a jelölések beérkezési határidejét.

(2) A jelölőbizottság a beérkezett jelölések, valamint tagjainak javaslata alapján – az érintettek jelölést vállaló írásbeli nyilatkozatát megkérve – jelölteket állít. A jelölteknek az egyházmegyei közgyűlés által véglegesített névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközségek elnökségeinek, egyidejűleg meghatározva azt a hétvégét, amelyen a választó közgyűléseket meg kell tartani, és a szavazatok beérkezésének határidejét.

(3) A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközségi elnökségek kötelesek egyházközségi közgyűlést összehívni. Az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatát (szavazatait) az egyházközség elnöksége és a jegyző hitelesíti, ellátja az egyházközség pecsétjével és kettős zárt borítékban megküldi a jelölőbizottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak, vagy a kitűzött határidő után adták fel.

43.§⁷ (1) A választás akkor érvényes, ha érvényes szavazatként érkezik be a szavazásra jogosult egyházközségek leadható szavazatainak legalább kétharmada, és akkor eredményes, ha ezek figyelembevételével a jelöltek egyike ötven százalékot meghaladó „igen” szavazatot kapott. Amennyiben a választás eredménytelen, a 10.§ értelem szerű alkalmazásával második fordulókat kell tartani. Amennyiben a választás érvénytelen, a jelölési eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(2) A jelölőbizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az egyházmegye egyházközségeit. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után az egyházmegyei irattárban kell elhelyezni. A jegyzőkönyv egy példányát az illetékes egyházkerület elnökségének is meg kell küldeni.

44.§ Az esperes és az egyházmegyei felügyelő beiktatása is-

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 18.§ (2) bekezdése és a 2002. évi V. törvény 17.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² Hatályon kívül helyezte a 2002. évi III. törvény 18.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 18.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 18.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁵ A második mondatot beiktatta a 2002. évi V. törvény 19.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (2) bekezdése alapján e rendelkezést 2002. október 30-át követően megválasztott tisztségviselők esetében kell alkalmazni.

⁶ Módosította a 2002. évi V. törvény 20.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁷ Módosította a 2002. évi V. törvény 21.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

tentisztelet keretében történik, a többi egyházmegyei tisztségviselő az egyházmegyei közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el tisztségét, az egyházmegyei közgyűlés pedig jegyzőkönyvbe foglalja az iktatás megtörténtét. A megválasztott esperes beiktatása lehetőség szerint abban az egyházközségben történik, ahol az esperes megválasztott gyülekezeti lelkész.

V. Cím

Az egyházkerület tisztségviselőinek és testületeinek választása

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZKERÜLETI KÖZGYŰLÉSI KÜLDÖTTEK ÉS PRESBITEREK VÁLASZTÁSA

45.§ (1) Az egyházmegyei közgyűlések egyházmegyénként 22 lelkészi és nemlelkészi küldöttet választanak az egyházkerületi közgyűlésre.

(2) Részükre a választás utáni első közgyűlésre az egyházmegye elnöksége és egyik jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

(3) Az egyházmegyei közgyűlések ugyanolyan számban egyházkerületi közgyűlési póttagokat is választanak, akik a választott rendes tagokat azok akadályoztatása esetén megbízóleveleik bemutatásával helyettesítik, illetve a megüresedő helyeket töltik be.

(4) Póttagok hiányában az egyházmegyei közgyűlések a megüresedett helyekre új tagokat választanak, az időszaki választás érvényessége azonban csak a közgyűlés megbízásának idejére szól.

(5)¹

46.§ (1) Az egyházmegyei közgyűlések egyházmegyénként egy lelkész és egy nemlelkész egyházkerületi presbitert választanak.

(2) Részükre a választás utáni első közgyűlésre az egyházmegye elnöksége és egyik jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

(3) Az egyházkerületi presbitérium tagjainak választásakor az egyházmegyéket póttagokat is választanak, akik a választott rendes tagokat azok akadályoztatása esetén helyettesítik, illetve a megüresedő helyeket töltik be.

(4) Póttagok hiányában a megüresedett helyekre új presbitereket kell választani, az időszaki választás érvényessége azonban csak a presbitérium megbízásának idejére szól.

(5)²

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSA

47.§ Az egyházkerület tisztségviselőit – a püspök és az

¹ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 22.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 22.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

egyházkerületi felügyelő kivételével – az egyházkerület közgyűlése választja hat évre.

48.§³

III. FEJEZET: A PÜSPÖK ÉS AZ EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA

49.§ A püspököt és az egyházkerületi felügyelőt az egyházkerület egyházközségeinek közgyűlései választják.

50.§ A püspökké választhatóság feltétele legalább 15 év lelkészi és ebből legalább 5 év gyülekezeti lelkészi szolgálat és a be nem töltött 60. életév. Megbízatása általában 65 éves korában jár le, de a püspök nyugdíjba vonulásáról a korhatár előtti 2. évtől a korhatár utáni 2. évig terjedő időszakba eső időpont kiválasztásával maga dönt.

51.§⁴ Az egyházkerületi felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.

52.§⁵ (1) A püspök, illetve az egyházkerületi felügyelő megbízatásának lejártát előtt hat hónappal a jelölőbizottság meghatározza a jelölések beérkezési határidejét.

(2) A jelölőbizottság a beérkezett jelölések, valamint tagjainak javaslata alapján – az érintettek jelölést vállaló írásbeli nyilatkozatát megkérve – jelölteket állít. A jelölteknek az egyházkerületi közgyűlés által véglegesített névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközségek elnökségeinek, egyidejűleg meghatározva azt a hétvégét, amelyen a választó közgyűléseket meg kell tartani, és a szavazatok beérkezésének határidejét.

(3) A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközségi elnökségek kötelesek egyházközségi közgyűlést összehívni. Az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatát (szavazatait) az egyházközség elnöksége és a jegyző hitelesíti, ellátja az egyházközség pecsétjével és kettős zárt borítékban megküldi a jelölőbizottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak vagy a kítűzött határidő után adták fel.

(4) A választás akkor érvényes, ha érvényes szavazatként érkezik be a szavazásra jogosult egyházközségek leadható szavazatainak legalább kétharmada, és akkor eredményes, ha ezek figyelembevételével a jelöltek egyike ötven százalékot meghaladó „igen” szavazatot kapott. Ameny-

³ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi IV. törvény 95.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

⁴ Módosította a 2002. évi V. törvény 23.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (2) bekezdése alapján e rendelkezést 2002. október 30-át követően megválasztott tisztségviselők esetében kell alkalmazni.

⁵ Módosította a 2002. évi V. törvény 24.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

nyiben a választás eredménytelen, a 10.§ értelemszerű alkalmazásával második fordulót kell tartani. Amennyiben a választás érvénytelen, a jelölési eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(5) A jelölőbizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az egyházkerület egyházközségeit. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után az egyházkerületi irattárban kell elhelyezni.

53.§ A megválasztott püspök és egyházkerületi felügyelő beiktatása istentisztelet keretében történik, a többi egyházkerületi tisztségviselő az egyházkerületi közgyűlésen tett esküvel foglalja el tisztségét, az egyházkerületi közgyűlés pedig jegyzőkönyvbe foglalja az iktatás megtörténtét. A jegyzőkönyv egyik példányát az országos elnökségnek is meg kell küldeni.

54.§ (1) A püspöknek egyházkerületében gyülekezeti lelkészi állást kell betöltenie. A püspök megválasztásának elfogadásakor arra az időre, amíg a püspöki tisztséget betölti, annak az egyházközségnek a lelkészi állását is elfogadta, amely a mindenkor püspök részére van fenntartva. A püspök a gyülekezetben minden lelkészi szolgálatot elláthat, de nem lehet a gyülekezet igazgató lelkésze. A püspöknek az így nyert gyülekezeti lelkészi megbízása csak addig tart, amíg a püspöki állást betölti.

(2) Állandó püspöki székhelyet az egyházkerület közgyűlése jelöl ki. A kijelölt egyházközség közgyűlésének előzetesen döntenie kell arról, hogy hozzájárul-e ehhez a kijelöléshez. Az egyházközségi közgyűlés ezt a határozatát mindaddig nem változtathatja meg, amíg az egyházkerület a püspöki székhely megállapítása tekintetében hozott határozatát meg nem változtatja. A hozzájárulással az egyházközség arra a lelkészi állásra vonatkozóan, amelyet az egyházkerület püspöke fog betölteni, lemond lelkészválasztó jogáról, és ezt a lelkészi állást az egyházkerület mindenkor megválasztott püspökével betöltöttnek tekinti.

55.§¹

VI. Cím

Az országos egyház tisztségviselőinek és testületeinek választása

I. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS EGYHÁZI KÖZGYŰLÉS TAGJAINAK VÁLASZTÁSA

56.§ (1)² Az országos közgyűlés mandátumának lejártá előtt egy évvel a jelölőbizottság kitzúzi a következő közgyűlés küldöttjei megválasztásának határidejét.

¹ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 25.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² Módosította a 2002. évi V. törvény 26.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

(2) Az egyházmegyei közgyűlések az országos közgyűlésbe – az 1997. évi IV. törvény 105.§ (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – lelkészi és nemlelkészi küldöttet választanak.

(3) Részükre a választás utáni első közgyűlésre az egyházmegye elnöksége és egyik jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

(4)³ A közoktatási intézmények küldöttét az országos nevelési-oktatási bizottság jelöltjei közül az intézmények főállású evangélikus pedagógusai közvetlen szavazással választják. A szeretetintézmények küldöttét az országos diakóniai bizottság jelöltjei közül az intézmények főállású evangélikus dolgozói közvetlen szavazással választják.

(5) Részükre a választás utáni első közgyűlésre az illetékes országos bizottság elnöke és az országos bizottság által kiküldött háromtagú szavazatbontó bizottság elnöke által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

(6)⁴ A választó testületek az országos közgyűlés tagjaival megegyező számban országos közgyűlési póttagokat is választanak, akik a választott rendes tagokat azok akadályoztatása esetén megbízóleveleik bemutatásával helyettesítik, illetve a megüresedő helyeket töltik be. Póttagok hiányában a megüresedett helyekre új póttagokat kell választani, az időszakos választás érvényessége azonban csak a közgyűlés megbízatásának idejére szól.

57.§⁵

II. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS TISZTSÉGVISELŐK ÉS AZ ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM TAGJAINAK VÁLASZTÁSA

58.§⁶ Az országos jelölőbizottság az új közgyűlés alakuló ülése előtt jelölteket állít az országos közgyűlés által megválasztandó országos tisztségviselőkre és testületi tagokra.

59.§ (1) Az országos közgyűlés az önkormányzati feladatok ellátására és az országos egyházi szervezet működésének biztosítására az országos elnökség, illetve az országos bizottságok elnökei mellé tisztségviselőket választ, illetve alkalmaz.

(2)⁷

60.§⁸

61.§ (1) Az országos közgyűlés egyházkerületenként a

³ E § (4)-(5) bekezdését módosította a 2002. évi V. törvény 26.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁴ Beiktatta a 2002. évi V. törvény (3) bekezdése. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁵ Hatályon kívül helyezte a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

⁶ Módosította a 2002. évi V. törvény 27.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁷ Hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 28.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁸ Áthelyezte a 2000. évi XIV. törvény az 1997. évi IV. törvény 145.§-ba. Hatályos: 2001. január 1-től.

lelkészi és nemlelkészi küldöttek közül az 1997. évi IV. törvény 117.§ (1) bekezdés b) pontjának megfelelően az országos presbitérium tagjait megválasztja.¹

(2) Az országos presbitérium tagjainak választásakor az országos közgyűlés póttagokat is választ, akik a választott rendes tagokat azok akadályoztatása esetén helyettesítik, illetve a megüresedő helyeket töltik be. A póttagok száma a választott tagok számának fele.

(3) Póttagok hiányában az országos közgyűlés a megüresedett helyekre új póttagokat választ, az időszakos választás érvényessége azonban csak a presbitérium megbízatásának idejére szól.

(4)²

(5)

62.§³

III. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA⁴

63.§⁵ Az országos felügyelőt az egyházközségek közgyűlései választják hat évre. Az országos felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.

64.§⁶ (1) Az országos felügyelő megbízatásának lejárta előtt hat hónappal a jelölőbizottság meghatározza a jelölések beérkezésének határidejét. A beérkezett jelölések, valamint tagjainak javaslata alapján – az érintettek jelölést vállaló írásbeli nyilatkozatát megkérve – jelölteket állít. A jelölteknek az országos közgyűlés által véglegesített névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközségek

elnökségeinek, egyidejűleg meghatározva azt a hétvégét, amelyen a választó közgyűléseket meg kell tartani, és a szavazatok beérkezésének határidejét.

(2) A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközségek elnökségei kötelesek egyházközségek közgyűlést összehívni. Az egyházközségek közgyűléseinek jegyzőkönyvbe foglalt szavazatait (szavazatait) az egyházközség elnöksége és a jegyző hitelesíti, ellátja az egyházközség pecsétjével és kettős zárt borítékban megküldi a jelölőbizottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak vagy a kitűzött határidő után adták fel.

(3) A választás akkor érvényes, ha érvényes szavazatként érkezik be a szavazásra jogosult egyházközségek leadható szavazatainak legalább kétharmada, és akkor eredményes, ha ezek figyelembevételével a jelöltek egyike ötven százalékot meghaladó „igen” szavazatot kapott. Amennyiben a választás eredménytelen, a 10.§ értelemszerű alkalmazásával második fordulót kell tartani. Amennyiben a választás érvénytelen, a jelölési eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(4) A jelölőbizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az egyházközségek. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után az országos egyház irattárában kell elhelyezni.

65.§⁷ A megválasztott országos felügyelő beiktatása is-tentisztelet keretében történik, az országos közgyűlés pedig jegyzőkönyvbe foglalja az iktatás megtörténtét.

¹ Az utolsó mondatot hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 28.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

² E § (4)-(5) bekezdését hatályon kívül helyezte a 2002. évi V. törvény 28.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

³ Az (1) bekezdést hatályon kívül helyezte a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

A (2) bekezdését hatályon kívül helyezte a 2000. évi IX. törvény 8.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Megjegyzés: A 2000. évi IX. törvény 9.§-a rendelkezése szerint: „Az országos felügyelői tisztt jelenlegi betöltője a következő (2006-ig terjedő) ciklusban jogfolytonos.”

⁵ Beiktatta a 2000. évi IX. törvény 8.§ (2) bekezdése, módosította a 2002. évi V. törvény 29.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

Megjegyzés: A 2002. évi V. törvény 33.§ (2) bekezdése alapján e rendelkezést 2002. október 30-át követően megválasztott tisztségviselők esetében kell alkalmazni.

⁶ Beiktatta a 2000. évi IX. törvény 8.§ (3) bekezdése, módosította a 2002. évi V. törvény 30.§-a. Hatályos: 2002. október 30-tól.

⁷ Beiktatta a 2000. évi IX. törvény 8.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

**1997. ÉVI VIII. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZ INTÉZMÉNYEIRŐL ÉS
EGYESÜLETEIRŐL¹**

I. Cím

**Az Evangélikus Hittudományi Egyetem
működéséről²**

1.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem, az 1557 óta evangélikus szellemben működő soproni latin Scholából kialakult Teológiai Intézetnek, és az 1892-ben önállóvá vált Soproni Evangélikus Theológiai Főiskolának, majd a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem 1923-ban létesített soproni Evangélikus Hittudományi Karának, és az 1951-ben megalakult Evangélikus Teológiai Akadémiának lelki-szellemi örököse és jogutódja, a Magyarországi Evangélikus Egyháznak elkötelezett intézmény.

(2) Az Evangélikus Teológiai Akadémia egyetemi elismerését a Magyar Köztársaság oktatásról szóló 1985. évi I. törvény módosításáról szóló 1990. évi XXIII. törvényének 5. §-a alapján hozott 30/1990 (III.21.) OGY határozatban kapta meg újra, és ezt a Magyar Köztársaság felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvénye ismét kijelentette.

2.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem feladata

- a) az evangélikus lelkészképzés,
- b) felsőfokú hitoktató- és hittantanárképzés,
- c) teológiai doktori képzés és fokozatszerzés,
- d) a teológia tudományos művelése,
- e) teológiai vagy lelkészi oklevéllel rendelkezők posztgraduális továbbképzése.

3.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem

(1) a Magyarországi Evangélikus Egyháznak mint fenntartónak, felsőoktatási és tudományos intézménye, tehát egyházi intézmény;

(2) a magyar egyetemi oktatás szerves része, amely a tanulmányi rendjét és a tudományos minősítés rendjét az egyetemi rendszer követelményei szerint, de a teológiai tudomány és az egyházi intézmény sajátosságaiból adódó különbségekre tekintettel alakítja ki;

(3) a Magyarországi Evangélikus Egyház intézményeként önkormányzattal rendelkező jogi személy, amely a vonatkozó állami és egyházi törvények előírásainak megfelelően saját hatáskörében önállóan működik.

(4) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szerves részét képezi az Evangélikus Teológus Otthon és az Evangélikus Egyetem Könyvtára.

4.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem a Magyar Köztársaság vonatkozó törvényeinek elismerése és a Ma-

gyarországi Evangélikus Egyház felé kinyilvánított elkötelezése mellett saját hatáskörében önállóan és szakszerűen műveli a teológiai tudományokat, és joga a Magyar Köztársaság felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényében meghatározott felsőfokú evangélikus teológiai képzés és a megfelelő oklevelek kiadása.

5.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartói jogait és kötelességeit részben az országos presbitérium, részben az országos elnökség által gyakorolja a jelen törvényben foglaltak szerint, valamint az Evangélikus Hittudományi Egyetemnek az országos presbitérium által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzatában megállapított módon.

6.§ (1)³ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanárát és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyetem lelkészét (a továbbiakban: Egyetem lelkésze) pályázat vagy meghívás útján az oktatói tanács javaslatára az Egyetemi Tanács szótöbbséggel választja.⁴ A választása úgy érvényes, ha azt az intézményt fenntartó Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma jóváhagyja, és őt a Magyarországi Evangélikus Egyház országos elnöksége kinevezi.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (1) bekezdésben nem említett oktatóit (docenseit, adjunktusait, tanársegédeit és más oktatóit) az Oktatói Tanács és az Egyetemi Tanács egyetértő javaslatára a rektor nevezi ki, vagy bízza meg a szervezeti és működési szabályzatban foglaltaknak megfelelően.

7.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanára és docense csak megfelelő teológiai tudományos képzettséggel bíró, általában felavatott, szolgálatra kiküldött evangélikus lelkész lehet.

(2)⁵ Az Egyetem lelkésze egyrészt mint az Otthon vezetője felelős az Evangélikus Teológus Otthon életéért, másrészt az egész intézmény minden hallgatóját, oktatóját és alkalmazottját pásztorolja.

(3)⁶ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezeti és működési szabályzatának megfelelően az Egyházzenei, a Vallás- és Társadalomtudományi Tanszék és az Idegennyelvi Lektorátus oktatóinak, megfelelő tudományos képzettséggel bíró nem lelkészt is meghívhat, vagy ezek pályázatát is elfogadhatja.

(4)⁷ Az egyetemi tanári és docensi állásra pályázó vagy az Oktatói Tanács által meghívásra ajánlott személyeket a Magyarországi Evangélikus Egyháznak jogában áll hitval-

³ Módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 49.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Beiktatta a 2000. évi V. törvény 4.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁶ Számozását módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (4) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁷ Számozását módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (4) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

¹ Kihirdette az 1997. évi XI. törvény. Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Hatályos: 1995. október 1-től.

lasi és erkölcsi szempontból megvizsgálni. Ennek a jognak gyakorlására a Magyarországi Evangélikus Egyház püspökei együttesen illetékesek. A püspökök az esetleges elutasító döntésüket, konkrét indoklással írásban tudatják az Egyetemi Tanáccsal. A püspökök által hitvallási vagy erkölcsi szempontból kifogásolt egyén meg nem hívható, illetve a pályázatból kizártnak tekintendő.

(5)¹ Az Egyetem lelkészének választásakor az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora a meghívandó vagy pályázó lelkészekről tájékoztatás ad az Evangélikus Hittudományi Egyetem soros felügyelő püspökének. Amennyiben az Evangélikus Hittudományi Egyetem soros felügyelő püspöke kifogással nem él, a meghívás megtörténhet, illetve a pályázat elbírálható.

8.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetemnek és oktatóinak az egyházi életében – ezen belül az egyházi önkormányzat és törvényhozás munkájában – való részvételhez kapcsolódó jogait és kötelezettségeit a hatályos egyházi törvények és szabályrendeletek szabályozzák. Ezzel együtt az egyházi törvényeknek mindama rendelkezései, amelyek a lelkészek, hitoktatók, egyházi iskolai tanítók és tanárok egyházhoz való viszonyát a hitvallási hűség, valamint a magán- és családi életre való vonatkozásban szabályozzák, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatóira értelemszerűen vonatkoznak.

9.§² Az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói és az Egyetem lelkésze felett az 1997. évi X. törvény 43.§ a), b), d) és e) pontjában meghatározott fegyelmi vétségek tekintetében a fegyelmi jogokat a Magyarországi Evangélikus Egyház gyakorolja a mindenkor hatályos egyházi törvények szerint. Ha az egyházi bíróság valamely tanárt lelkési jellegétől megfoszt, vagy tisztére alkalmatlannak ítélt, az erre vonatkozó határozatát az Egyetemi Tanáccsal közli, és felkéri az Egyetemi Tanácsot, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után ezt az oktatót mentse fel megbízatása alól.

10.§³ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem vezető testülete az Egyetemi Tanács, amely az Evangélikus Hittudományi Egyetem vezetésének központi feladatait a rektorral együtt látja el. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói és alkalmazottai feletti munkáltatói jogokat a rektor gyakorolja.

11.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem vezetője a rektor. A rektort az egyetemi tanárok közül az Egyetemi Tanács választja meg, a választást a Magyarországi Evan-

gélikus Egyház országos presbitériuma hagyja jóvá és az országos elnökségnek javaslata alapján az illetékes miniszter előterjesztésére a köztársasági elnök nevezi ki, illetve menti fel. A rektor megbízása három évre szól. Az Egyetemi Tanács a rektor megbízatását egyszer további három évre meghosszabbíthatja.

12.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezeti és működési szabályzatát az Egyetemi Tanács állapítja meg és a Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma hagyja jóvá.

13.§⁴ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem hatéves lelkészképzést folytat, amely öt év elméleti képzésből és egy év gyakorlati képzésből áll. Utóbbiban az Evangélikus Hittudományi Egyetem hallgatói mint lelkészjelöltek részesülhetnek.

14.§ (1)⁵ A lelkészképzés lelkészképesítő vizsgával zárul. Az Országos Lelkészképesítő Bizottság öttagú. Társelnökei hivataluknál fogva a rektor és a lelkészjelölt egyházközsége szerint illetékes püspöke, akadályoztatásuk esetén az általuk megbízott teológiai tanár és püspökhelyettes. További egy bizottsági tagot az Egyetemi Tanács, két bizottsági tagot pedig – a megválasztott Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottság tagjai közül – az illetékes egyházkerületi elnökség küld. A lelkészképesítő vizsgát megállott lelkészjelöltek egyetemi diplomát és avatás után lelkési oklevelet kapnak, amelyeket az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője és a bizottság társelnöke ír alá. (2)⁶ Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen vagy annak jogelődjén a korábbi ötéves képzés alapján egyetemi végzettséget szerzők vagy más külföldi intézményekben kiállított teológiai végzettséget igazoló oklevéllel rendelkezők az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottságok előtt tesznek vizsgát.

(3) Az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottság elnöke hivatalánál fogva a püspök, akadályoztatása esetén helyettese. Az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottság öt tagját, valamint három póttagját az illetékes egyházkerületi közgyűlés választja hat évre. A vizsga anyagát és követelményrendszerét az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottságok együttes ülése állapítja meg.

(4) Az 1997. évi II. törvény 14.§-a által előírt megismélt lelkészképesítő vizsga esetében az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottságok illetékesek.

(5) A Magyarországi Evangélikus Egyházban használt nemzetiségi nyelveken leteendő lelkészképesítő vizsgákra az Egyházkerületi Lelkészképesítő Bizottságoknál jelentkezhetnek a lelkészjelöltek vagy lelkészek.

¹ Beiktatta a 2000. évi V. törvény 4.§ (5) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

² Módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (6) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁴ Módosította a 2002. évi II. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2003. évi I. törvény 8.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁶ A (2)-(5) bekezdéseket beiktatta a 2002. évi II. törvény 2.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2002. március 5-től.

15.§¹ A hittantanári nappali képzés ideje öt év. Az ebben a képzésben részesült, zárószigorlatot megállott hallgatóknak az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi végzettséget igazoló hittantanári oklevelet ad. A levelező képzésben és a kihelyezett tagozatokon a képzés ideje legalább négy év, az ebben a képzésben részesül és záróvizsgát tett hallgatóknak az Evangélikus Hittudományi Egyetem főiskolai végzettséget igazoló oklevelet ad.

16.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem fentebbi jogállásának bárminemű megváltoztatására az Egyetemi Tanács meghallgatása után az állami felsőoktatás illetékeseivel egyetértésben a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata illetékes.

II. Cím

A Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiről²

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

17.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház az évszázados gyakorlatnak, hívei igényének és a Magyar Köztársaság lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvényének 17.§-ának megfelelően az állami közoktatási törvényben elismert közoktatási intézményeket alapíthat és tarthat fenn.

18.§ Az evangélikus egyház közoktatási intézményei:

- a) óvodák,
- b) alapfokú nevelési – oktatási intézmények,
- c) középfokú nevelési – oktatási intézmények,
- d) diákotthonok,
- e) speciális nevelési – oktatási intézmények.

A felsőoktatási intézményekről külön törvényrész rendelkezik.

19.§ (1) Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgárává, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezettű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanuló-ját a hatályos állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésnek megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.

(2)³ A hitoktatás az egyházi iskolák pedagógiai programjának szerves részét alkotja, és beépül az intézmény munkarendjébe.

(3) A hitoktatás az egyházi iskolákba felvett tanulók részére kötelező. Ettől helyi sajátosságokat figyelembe véve el lehet térni. Ilyen esetekben az intézmény a szervezeti és működési szabályzatban állapítja meg a hitoktatás helyi rendjét. E szabályzatban szükséges rögzíteni a más felekezettű tanulók hitoktatásával kapcsolatos kérdéseket is.

II. FEJEZET: KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ALAPÍTÁSA, MEGSZÜNTETÉSE, ÁTENGEDÉSE

20.§ (1) Bármelyik evangélikus önkormányzat joga, hogy közoktatási intézményt alapítson és tartson fenn azzal a feltétellel, ha

- a) a megalapítandó intézmény szervezete az egyházi és állami jogszabályoknak megfelel,
- b) rendelkezik a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, valamint érvényes közoktatási megállapodással,
- c) működését az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése és az illetékes közigazgatási hatóság engedélyezi,
- d) az alapító önkormányzati testület az intézmény fenntartásával járó kötelezettségeinek eleget tud tenni,
- e)⁴ elfogadja a Magyarországi Evangélikus Egyház Oktatási és Iskolai Osztálya, valamint az Evangélikus Pedagógiai Központ szakmai irányítását.

(2) Az alapító – fenntartó testület felelőssége az, hogy – saját erejéből vagy más források bevonásával – gondoskodjék az iskola működésének anyagi feltételeiről legalább azon a szinten, amelyen az azonos feladatkört ellátó, azonos képesítést nyújtó állami, illetve önkormányzati közoktatási intézmények működnek.

21.§ (1) Óvoda, alsó fokú oktatási intézmény és diákotthon alapítását a közvetlen felettes, középfokú, valamint speciális nevelési-oktatási intézmény és diákotthon alapítását az országos közgyűlés hagyja jóvá.

(2) Közoktatási intézményeket az egyházi önkormányzati szervek közösen, egyesült erővel is alapíthatnak és tarthatnak fenn.

(3) A fenntartó testületek az intézmény működtetésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeiket szerződésben rögzítik.

(4) Ezen szerződések érvényességéhez a közvetlenül a szerződő felek fölött álló, valamint az országos közgyűlés jóváhagyása is szükséges.

22.§ (1) Közoktatási intézmények alapítása és fenntartása érdekében az evangélikus egyház önkormányzati testületei más egyházzal, állami és világi hatósággal, jogi és magánszeméllyel is köthetnek szerződést.

¹ Módosította a 2000. évi V. törvény 4.§ (8) bekezdése. Hatályos: 2000. április 18-tól.

² Az egységes szerkezetbe foglalt szöveg hatályos: 1997. január 1-től.

³ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

⁴ Beiktatta a 2000. évi VIII. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

(2) A szerződésben meg kell nevezni, mely testület gyakorolja az intézmény felügyeletét. Az intézmény akkor jogosult az evangélikus elnevezés használatára, ha a felügyelő testület az evangélikus egyház valamelyik önkormányzati szerve vagy az általa választott testület. A jelen törvények előírásai az ilyen – közös alapítású és fenntartású – intézményekre is érvényesek.

(3) Ezen szerződések érvényességéhez az országos közgyűlés jóváhagyása is szükséges.

23.§ Az evangélikus egyház bármelyik szintű illetékes önkormányzatának közgyűlése az intézmény működés-képtelensége esetén kezdeményezheti az intézmény működésének beszüntetését, teljes vagy részleges átadását, más intézményekhez csatlakozását. Ezekre az esetekre vonatkozó szerződést csak az országos közgyűlés jóváhagyásával lehet megkötni.

III. FEJEZET: A KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK IRÁNYÍTÁSA ÉS FELÜGYELETE

24.§ A fenntartók az intézmények működtetésére, a nevelési – oktatási kérdésekre vonatkozó hatáskörüket presbitériumaikon keresztül gyakorolják.

25.§¹ Minden közoktatási intézményt fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma bizottságot szervez: óvodák esetében óvodai bizottságot, alsó- középfokú és speciális nevelési-oktatási intézmények, valamint diákotthonok esetében igazgatótanácsot (továbbiakban: igazgatótanács), amely az intézmény irányításával és felügyeletével kapcsolatos feladatait – a munkáltatói feladatok kivételével – e törvény 26-28.§-ában meghatározott rendben és hatáskörrel látja el.

Az igazgatótanács

26.§ (1)² Az igazgatótanács az intézmény munkáját irányító és segítő választott testület. Tevékenységével elősegíti az intézmény rendeltetésszerű működését; gyakorolja a fenntartó önkormányzati testület által ráruházott jogokat, közvetítő szerepet tölt be az intézmény, a felhasználók (szülők, tanulók) és a fenntartó között.

(2)³ Az igazgatótanács megválasztásáról a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma gondoskodik. Az igazgatótanács megbízása hat évre szól. A tagokat a küldő szerveknek úgy kell megválasztaniuk, hogy az igazgató-

nács névsorát tudomásulvételre a presbitérium ülésén még a régi igazgatótanács mandátumának lejárta előtt elő lehessen terjeszteni.

(3)⁴ Az igazgatótanács tagjai:

- a) a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának választása alapján 2-3 tag (az egyik képviselő lelkes);
- b) az intézmény vezetője és két főállású, határozatlan időre kinevezett, elsősorban evangélikus pedagógus, a nevelőtestület választása alapján;
- c) a tanulók szüleinek képviselője (közös igazgatású intézmények esetében szervezeti egységenként egy-egy képviselő);
- d) középiskolában az intézmény tanulóinak (diákönkormányzat) képviselőjében egy – a diákok által választott – tanár;
- e) az intézmény gazdasági vezetője;
- f)⁵ az országos egyház által fenntartott intézmények esetében az illetékes egyházkerület és az intézmény vonzáskörzetébe tartozó – legfeljebb három – egyházmegye egy-egy képviselője;
- g) magasabb egyházkormányzati szintű fenntartó esetén a területileg illetékes egyházközségek egy lelkesi és egy nemlelkesi képviselője;
- h) nem az országos egyház által fenntartott középiskola esetén az országos presbitérium által delegált egy képviselő;
- i) a közvetlen felettes egyházi önkormányzati testület képviselője.

(4) Az intézmény sajátos jellege szerint és indokolt esetben ettől eltérő összetételben is megszervezheti az igazgatótanácsot, de azt a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az igazgatótanács ügyrendjében szabályozni kell.

(5) Az igazgatótanács megalakulása után elkészíti ügyrendjét, megválasztja az elnököt. Az intézményben az alkalmazottak nem választhatók meg elnöki tisztségre.⁶ Az ügyrendet a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma hagyja jóvá.

27.§ (1)⁷ Az igazgatótanács az intézmény közvetlen segítségére saját tagjai közül öttagú intézőbizottságot hozhat létre.

(2) Az intézőbizottság feladata az igazgatótanács ülései között közvetlen operatív feladatok ellátása, az igazgatótanács döntéseinek előkészítése.

(3) Jogait, hatáskörét az igazgatótanács határozza meg, és a fenntartó egyházi önkormányzati testület hagyja jóvá.

(4)⁸ Az intézőbizottságnak hivatalból tagja a fenntartó

⁴ Módosította a 2000. évi XIII. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁵ Módosította a 2001. évi II. törvény 1.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2001. augusztus 31-től.

⁶ A második mondatot módosította a 2001. évi II. törvény 1.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2001. augusztus 31-től.

⁷ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 5.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. június 15-től.

⁸ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 5.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. június 15-től.

¹ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

² Módosította a 2000. évi XIII. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

³ Módosította a 2000. évi XIII. törvény 1.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

egyik képviselője, az igazgatótanács elnöke, az intézmény részéről az igazgató és a gazdasági vezető.

28.§¹ Az igazgatótanács feladatai és hatásköre:

- a) Gyakorolja a fenntartó által ráruházott jogokat az intézmény fölött.
- b) Az intézményvezető megbízásánál lefolytatja a pályázati eljárást, és a vezető személyét illetően javaslattevő jogköre van.
- c)² Jóváhagyja az intézmény házirendjét és éves munkarendjét. Az intézmény pedagógiai programját, szervezeti szabályzatát egyetértő javaslatával felterjeszti a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának.
- d) Megtárgyalja és véleményezi az intézmény éves – az országos egyházi gazdasági vezetéssel egyeztetett – költségvetését, zárszámadását, s azt jóváhagyásra előterjeszti a fenntartó egyházi önkormányzatnak.
- e) Az intézmény személyi ügyeiben (álláshelyek kiírása, pályázatok, kinevezések, bérügyek stb.) egyetértési jogköre van.
- f) Figyelemmel kíséri az intézményben folyó nevelő-oktató munkát, különös tekintettel a Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeinek e törvény 19.§ (1) bekezdésében meghatározott céljaira.
- g) Segíti az intézményt az igényes nevelő-oktató munka személyi és tárgyi feltételeinek megteremtésében, fejlesztésében.
- h) Kezdeményezheti az intézményi struktúra átalakítását, fejlesztését, ehhez megteremtheti a feltételeket.
- i) Képviseli az intézmény érdekeit a fenntartó egyházi önkormányzati testület és az országos egyházi főhatóság előtt.
- j) Támogatja az iskola külső kapcsolatainak kialakítását.
- k) Másodfokon dönt az intézmény dolgozóinak fegyelmi ügyeiben.
- l) Kivizsgálja az intézményvezetői vagy nevelőtestületi döntésekkel kapcsolatos panaszokat, és állást foglal ezekben az ügyekben.
- m) Rendszeresen tájékoztatja a megbízó egyházi önkormányzati testületet az intézmény helyzetéről. Az igazgatótanács munkájáról beszámolót készít.

29.§ A közoktatási intézmények gazdasági és szakmai felügyeletének rendjét az országos közgyűlés szabályrendeletben rögzíti. Fokozatok szerint kiépíti az egyházi felügyelet szervezetét.

¹ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 6.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

² Módosította a 2000. évi XIII. törvény 2.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

30.§ (1)³ Az intézmények feletti főhatósági jogosítványokat az országos közgyűlés gyakorolja a Magyarországi Evangélikus Egyház nevelési-oktatási bizottsága, az oktatási és iskolai osztály, valamint az Evangélikus Pedagógiai Központ szakértői közreműködésével.

(2) Az országos nevelési-oktatási bizottság tagjait az országos közgyűlés választja, ügyelve arra, hogy a bizottságban minden intézménytípus képviselve legyen.

(3) Az országos nevelési-oktatási bizottság ellátja mindazon feladatokat, amelyeket az országos közgyűlés szabályrendeletben a hatáskörébe utal.

IV. FEJEZET: A PEDAGÓGUSOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

31.§⁴ Az evangélikus közoktatási intézményekben a pedagógusokat – óvónőket, tanítókat, tanárokat, lelkészeket – főállású munkaviszonyban, határozatlan és határozott idejű, illetve teljes és részfoglalkozású, mellékfoglalkozású, másodállású, valamint megbízásos munkaviszonyban lehet alkalmazni a hatályos állami törvények szerint. A pedagógusok nyugdíjkorhatárának meghatározása és a nyugdíjazás is az állami törvények szerint történik.

32.§ (1)⁵ A főállású pedagógusok nyilvános pályázat útján történő alkalmazásáról az illető intézményt irányító igazgatótanács egyetértésével az intézményvezető dönt.

(2) Az alkalmazás egyéb módozatait az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

33.§ (1)⁶ Pedagógusnak evangélikus vagy református vallású, elkötelezett keresztyén, erkölcsileg feddhetetlen, egyházhoz hű jelöltet lehet megválasztani, aki megfelelő végzettséggel rendelkezik, és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Amennyiben a pályázati szakaszban nincs megfelelő evangélikus vagy református jelentkező, úgy megfelelő minősítésű, más felekezeti pedagógus is felvehető, ha vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

(2) A pedagógus hivatali és magánéletében egyházhoz és a magyar hazához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával és rendezett családi életével mutasson példát tanítványainak és környezetének.

(3) Az intézményben a munkavállalói szerződésben rögzíteni kell, hogy az e paragrafusban, valamint az intézmény alapító okiratában, szervezeti és működési szabály-

³ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 7.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

⁴ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 8.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

⁵ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 9.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

⁶ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 10.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

zatában, pedagógiai programjában foglaltak megszegése fegyelmi vétség.

(4)¹ Az intézmény pedagógusa határozatlan idejű kinevezése alkalmából hivatali esküt tesz.

34.§ (1) Az evangélikus nevelési-oktatási intézmény főállású hittanára, hitoktatója a nevelőtestület teljes jogú tagja. Felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Alkalmazásához és felmentéséhez az illetékes egyházi önkormányzat presbitériumának hozzájárulása szükséges.

(2) A hittanárnak, hitoktatónak valláserkölcsi-hitéleti kérdésben javaslattevő és véleményezési joga van. Az igazgató mellett elsősorban az ő kötelessége az intézmény keresztyén szellemiségének biztosítása.

(3)² Evangélikus hittan érettségien csak diplomás, lelkészvizsgával rendelkező evangélikus lelkész, illetve egyetemi végzettségű hittanár vizsgáztathat.

35.§ Az evangélikus közoktatási intézményekben működő pedagógusok illetménye nem lehet kevesebb a Magyar Köztársaság közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényében előírt juttatásoknál.

36.§ Az egyes intézménytípusokra előírt képesítési feltételeket a Magyar Köztársaság mindenkor hatályos közoktatási törvénye írja elő. A hitoktatók, hittanárok képesítési feltételeit az 1997. évi V. törvény 15-20.§-ai tartalmazzák.

37.§ A pedagógusok jogai és kötelezettségei

(1) A pedagógus joga, hogy

- a) az iskolában elfogadott tanterv és pedagógiai program alapján megválassza a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit,
- b) egyházi, szakmai testületek, egyesületek, kamarák, érdekvédelmi szervezetek tagja legyen, képviselőként részt vehessen a helyi, regionális és országos egyházi és közoktatással foglalkozó testületek munkájában,
- c) részt vegyen szervezett továbbképzésben.

(2) A pedagógusok joga és egyben kötelessége, hogy

- a) irányítsa és értékelje a tanulók munkáját,
- b) minősítse tudásukat.

(3) A pedagógus kötelessége, hogy

- a) a rábízott tanítványokat keresztyén szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket önálló keresztyén életre,
- b) tiszteletben tartsa az általános emberi jogokat, be-

leértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,

- c) az egyházi előírásokat, az intézmény tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze,
- d) a tanulók szüleivel a szükséges kapcsolatot fenntartsa.

A pedagógusok munkájára vonatkozó részletesebb rendelkezéseket az adott intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

V. FEJEZET: A TANULÓ ÉS A SZÜLŐ JOGA ÉS KÖTELESSÉGE

38.§ A tanuló joga és kötelessége

(1) A tanuló joga, hogy

- a) az egyházi közoktatási intézmények hagyományaihoz és szelleméhez méltó, igényes, személyre szóló testi, lelki és szellemi nevelésben és oktatásban részesüljön,
- b) emberi méltóságát, személyiségi jogait, családi, gyülekezeti és baráti kapcsolatait tiszteletben tartsák,
- c) véleményét és javaslatait – elsősorban a diákönkormányzaton keresztül – érvényesíthesse.

(2) A tanuló kötelessége, hogy

- a) egyháza, hazája, iskolája törvényeit és rendelkezéseit, hagyományait, ünnepeit tiszteletben tartsa és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék,
- b) képességeit fejlessze és ismereteit legjobb tudása szerint gyarapítsa,
- c) tiszteletet, megbecsülést tanúsítson egyháza, nemzete, hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az intézmény valamennyi dolgozója iránt,
- d) rendszeresen részt vegyen az intézmény közösségi életében, az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon,
- e) óvja környezetét, saját és társai testi épségét.

39.§ A szülő joga és kötelessége

(1) A szülő joga, hogy

- a) megismerje az intézmény pedagógiai programját, tantervét és házirendjét,
- b) rendszeres tájékoztatást kapjon a gyermekét érintő kérdésekről, tanulmányi előmeneteléről,
- c) javaslataival segítse az intézmény jobb működését, és részt vegyen a szülői közösség vagy az igazgatótanács munkájában.

(2) A szülő kötelessége, hogy

- a) biztosítsa gyermeke rendszeres iskolába járását, elősegítse szellemi, testi, lelki fejlődését,
- b) elfogadjon az intézmény keresztyén értékrendjét, s gyermeke nevelésével példamutató módon együttműködjék az iskolával,
- c) lehetőségei szerint vállaljon részt az intézmény feladatainak megoldásában.

¹ Beiktatta a 2000. évi XIII. törvény 3.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Beiktatta a 2000. évi XIII. törvény 4.§-a. Hatályos: 2000. december 1-től.

VI. FEJEZET: A KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSÉRE
VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

40.§ Az evangélikus közoktatási intézmény (a továbbiakban: intézmény) önálló jogi személy, amely egy vagy több nevelési-oktatási egységből (óvoda, alap- és közép fokú iskola, diákotthon, speciális nevelési – oktatási intézmény) állhat.

41.§ Az intézmény anyagi eszközeivel – a fenntartó által elfogadott költségvetés keretében – önálló felelősséggel és elszámolási kötelezettséggel gazdálkodik.

42.§ (1)¹ Az intézmény maga alakítja ki – a hatályos egyházi és állami közoktatási törvénnyel összhangban – pedagógia programját, helyi tantervét, szervezeti és működési szabályzatát, munkarendjét, melyet az igazgatótanács egyetértő javaslatára a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma hagy jóvá.

(2) A fenti szabályzatok felett az országos közgyűlés törvényességi felügyeletet gyakorol.

43.§ (1) Az intézmények működési rendjére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

(2) A szabályzatot az intézmény vezetője készíti el, a nevelőtestület véleményezi, az igazgatótanács egyetértő javaslatával a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma hagyja jóvá.

(3) A szervezeti és működési szabályzatban kell megfogalmazni

- az intézmény jogállását, irányítását, szervezeti felépítését, gazdálkodási rendjét (önálló, több intézményt működtet stb.),
- az intézmény munkarendjét, beleértve a hitoktatás helyi szabályozását,
- a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét és formáját, továbbá a feladatok megosztását, a munkaköri leírásokat,
- a tanulók és a szülők jogait és kötelezettségeit,
- a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját,
- a belső ellenőrzés rendjét,
- a pedagógusok alkalmazásának helyi szabályozását,
- az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati rendjét,
- mindazokat a kérdéseket, amelyek meghatározását e törvény, illetve más jogszabály írja elő vagy az intézmény szükségesnek tart.

44.§ Az intézmény belső rendjének szabályozására az intézményvezető a nevelőtestülettel egyetértésben házirendet készít. A házirendet a szülői képviselő véleményezi és – középiskolában a diákönkormányzat egyetértésével – igazgatótanács hagyja jóvá.²

45.§ Az intézmény évente köteles elkészíteni munkarendjét, költségvetését és zárszámadását. Az éves munkarendet az igazgatótanács fogadja el. A költségvetést és a zárszámadást az igazgatótanács véleményezése után a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma hagyja jóvá.

46.§ Az intézmény köteles vezetni a vonatkozó jogszabályokban a számára előírt statisztikai nyilvántartásokat, valamint a tanulói nyilvántartásokat, s azokat a fenntartó és az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani. Köteles a tanulók munkáját és saját értékelő tevékenységét a jogszabályok szerint dokumentálni.

VII. FEJEZET: A KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK IGAZGATÁSA

47.§ Az intézmény élén felelős vezető – óvodában óvodavezető, más intézményekben igazgató áll. Az intézmény – nevelési-oktatási kérdésekben illetékes – önkormányzati testülete a nevelőtestület.

A nevelési-oktatási intézmény vezetője és annak megbízása

48.§³ (1) Az intézményvezetői munkakört nyilvános pályázat útján kell betölteni. A pályázat szabályait e törvény melléklete tartalmazza.

(2) A vezetői alkalmasság feltételei:

- A pályázó evangélikus vallású pedagógus, konfirmált, aki az egyházközi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel, egyházának hűséges tagja, aki munkáját hosszabb ideje kiemelkedően végzi, erkölcsileg feddhetetlen, magánélete rendezett, vezetői képességekkel rendelkezik.
- Képesítése megfelel az általa vezetett intézményben a szaktárgyában a legmagasabb évfolyamra előírt képesítési feltételeknek.
- ⁴ Legalább ötéves pedagógusi, illetőleg felsőoktatási intézményben oktatói munkakörben szerzett gyakorlat.

(3) A vezetői kinevezés hat tanévre szól.

(4)⁵ Pályázhat még evangélikus lelkész is, legalább 5 éves hitoktatói és/vagy hittudományi egyetemi oktatói gyakorlattal.

(5)⁶ A vezető munkáltatója a fenntartó egyházi önkor-

² A második mondatot módosította a 2001. évi II. törvény 2.§-a. Hatályos: 2001. augusztus 31-től.

³ Módosította az 1998. évi II. törvény 1§-a. EK. 1. évf. 1. szám.

⁴ Módosította a 2001. évi II. törvény 3.§-a. Hatályos: 2001. augusztus 31-től.

⁵ Módosította a 2001. évi II. törvény 3.§-a. Hatályos: 2001. augusztus 31-től.

⁶ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 12.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

¹ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 11.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

mányzat presbitériuma. Kinevezésével az intézmény határozatlan időre alkalmazott, főállású pedagógusa lesz.

(6) Az intézményvezető az első kinevezés alkalmából hivatali esküt tesz.

Az intézményvezető felelőssége és hatásköre

49.§ (1) Az intézményvezető felelőssége, hogy az általa vezetett intézmény a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényei szerint és erkölcsi értékrendjének szellemében, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és az állam törvényei alapján működjék.

(2)¹ Felelős

- a) az intézmény működésére vonatkozó törvényes előírások, rendeletek megtartásáért, az iskolai ügykezelés pontosságáért,
- b) az intézmény ingó és ingatlan vagyonának gondos kezeléséért, az intézmény rendelkezésére bocsátott pénzeszközök takarékos és célszerű felhasználásáért,
- c) intézményének rendjéért, a növendékek keresztyén szellemű neveléséért,
- d) a pedagógiai tevékenység szakszerűségéért, az elfogadott pedagógiai program és tanterv megvalósításáért.

(3)² Felügyeli a pedagógusok és más beosztású dolgozók tevékenységét. Dönt a pedagógiai munka szakszerűségét segítő külső pedagógiai szolgáltatások – szaktanácsadás, szakértők bevonása, továbbképzés – igénybevételéről.

(4) Meghatározza a szükséges munkaköröket, elkészíti az intézmény éves munka-erőgazdálkodási tervét, szervezi és irányítja az intézményben folyó munkát, kidolgozza a szervezeti és működési szabályzatot.

(5) Dönt a tanulók felvételéről.

(6) Előkészíti a nevelőtestület, illetve az igazgatótanács döntéseit.

(7) Munkáltatói jogkört gyakorol az intézmény dolgozói felett, s egyben a dolgozók első fokú fegyelmi hatósága.

(8) Felelősséggel tartozik az intézmény fenntartójának, mint munkáltatójának.

50.§ (1) A vezetőhelyettes(ek)e)t az igazgatótanács egyetértésével és a tantestület meghallgatásával az intézményvezető választja és nevezi ki.

(2) A vezetőhelyettes(ek) megbízása határozott időre, legfeljebb az intézményvezetői megbízás időtartamára szól, eredményes munka esetén meghosszabbítható.

(3) Az intézményvezető munkaköri leírásban rögzíti azokat a feladat- és hatásköröket, amelyeket helyettesé/ei/re átruház.

¹ Módosította a 2000. évi VIII. törvény 13.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

² Módosította a 2000. évi VIII. törvény 13.§-a. Hatályos: 2000. június 15-től.

A nevelőtestület

51.§ (1) Az evangélikus nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete önkormányzati testület.

(2) Szavazati joggal bíró tagjai:

- a) azok az aktív pedagógus munkakörben alkalmazott dolgozók, akik 12 hónapnál hosszabb szerződéssel, legalább 51%-os munkaidejű alkalmazásban állnak,
- b) az intézményben evangélikus hitoktatást végző személyek (lelkészek, hitoktatók, hittantanárok).

(3) A nevelőtestület döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza.

(4) A nevelőtestület jogai és kötelességei:

- a) az intézmény pedagógiai programjainak a kidolgozása,
- b) a helyi tanterv választása, illetve elkészítése, adaptálása,
- c) az éves munkaterv, a tanév munkarendjének véleményezése,
- d) az intézmény házirendjének kidolgozása,
- e) a tanulók munkájának és előmenetelének folyamatos értékelése,
- f) az intézményben vagy mellette működő diákszervezet patronálása,
- g) az igazgatótanácsba, illetve más szervezetbe delegált tagok megválasztása,
- h) az intézményvezetői és pedagógus pályázatok, az intézmény szervezeti és működési szabályzata, valamint az éves költségvetés és zárszámadás véleményezése,
- i) az intézmény egész munkáját érintő programmódosítás, fejlesztés kezdeményezése,
- j) döntés a tanulók jutalmazása, segélyezése (ideértve a különféle szociális és tanulmányi jogon odaítélt kedvezményeket) elveiről, felosztásának feltételeiről,
- k) döntés a tanulók egyes fegyelmi ügyeiben,
- l) a tanulók (pótló, osztályozó, érettségi) vizsgára bocsátása,
- m) a nevelőtestület joga továbbá, hogy érdemi információkat kapjon és testületi véleményt alkosson az iskola belső életét és külső kapcsolatait érintő minden fontos kérdésben.

52.§¹

53.§

54.§

⁹⁸Az 52-54.§-okat hatályon kívül helyezte a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

III. Cím Az egyházi gyűjtemények

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZI GYŰJTEMÉNYEKRŐL ÁLTALÁBAN

A Gyűjteményi Tanács

55.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati szervei, intézményei és egyesületei (a továbbiakban egyházi szervezetek) a hatályos állami jogszabályokkal összhangban könyvtárat, levéltárat, múzeumot, egyházművészeti és egyháztörténeti gyűjteményt (a továbbiakban gyűjtemények) alapíthatnak és tarthatnak fenn.

56.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházban a gyűjteményeket az országos közgyűlés által létrehozott Gyűjteményi Tanács szakmailag felügyeli és munkájukat összehangolja. A Gyűjteményi Tanács országos bizottsággént működik. Elnökét és tagjait az országos közgyűlés választja, felügyeli és rendszeresen beszámoltatja.

57.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Evangélikus Országos Könyvtárat, Evangélikus Országos Levéltárat és Evangélikus Országos Múzeumot tart fenn (a továbbiakban országos gyűjtemények). Ezek az intézmények az országos egyházi költségvetésen belül működnek, vezetőiket pályázat alapján, a Gyűjteményi Tanács ajánlásával az országos közgyűlés választ, a beosztottakat az országos közgyűlés által meghatározott álláshelyre a vezető alkalmazza. Az országos gyűjtemények vezetői hivatalból tagjai a Gyűjteményi Tanácsnak, ezen felül ellátják szakterületük országos gondozását és szakmai felügyeletét. Az ágazatvezetők munkáját az egyházmegyei gyűjteményi előadók segítik.

58.§ Egyházi szervezetek összevonása, társítása, megszűnése esetén a jogutód szervezet köteles gondoskodni a gyűjtemények elhelyezéséről és gondozásáról. Ilyen esetekben, valamint a gyűjtemények vezetőjének változása esetén a gyűjteményi anyagok átadása a felettes egyházi vezetés szakszerű felügyelete mellett történik.

59.§ Az egyházi gyűjtemények szervezeti felépítését, feladatait, működésük rendjét ágazatonként országos szabályrendelet rögzíti.

60.§ Az egyház számára különösen jelentős gyűjtemények esetében a Gyűjteményi Tanács javaslatára az országos közgyűlés kezdeményezheti az országos főhatóságnál a szakgyűjteménnyé minősítést. Ez vonatkozik az értékes és jelentős tárgyak, illetve gyűjtemények egy részének védetté nyilvánítására is. A szakgyűjteményekre, védett tárgyakra vonatkozó kérdéseket (kezelés, megőrzés, selejtezési, elidegenítési tilalom, a hozzáférhetőség biztosítása stb.) országos szabályrendelet határozza meg.

61.§ A gyűjtemények működtetéséről a fenntartó egyházi szervezet gondoskodik.

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK

62.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház könyvtári ágazatát az egyházi szervezetek által fenntartott és működtetett könyvtárak képezik.

63.§ Az egyházi könyvtárak fő feladatai: gyűjtik, őrzik, gondozzák, feltárják és hozzáférhetővé teszik a magyar evangélikusság múltjára és jelenére, általában a keresztyén és különösen a lutheránus egyházakra és az egyetemes protestantizmusra vonatkozó – elsősorban nyomtatásban megjelent – irodalmat.

64.§ Az egyházi intézmények állományukat (könyvek és egyéb ismerethordozók) profiljuknak és az egyházi érdekeknek megfelelően gyarapítják.

65.§ Az evangélikus könyvtárak szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Könyvtár igazgatója, mint könyvtári ágazatvezető látja el. Javaslatára – indokolt esetben – egy-egy fenntartó szerv könyvtárának szükségleteire központi anyagi támogatást kaphat.

66.§ Az evangélikus könyvtárak működésük során együttműködnek a többi hazai könyvtárral, és tekintetbe veszik a hatályos rendeleteket, az ágazati minisztérium könyvtári kezdeményezéseit és javaslatait.

III. FEJEZET: AZ EGYHÁZI LEVÉLTÁRAK

67.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház szervezetei egyházi levéltárakban gyűjtik, őrzik, gondozzák és a kutatás számára hozzáférhetővé teszik azokat az egyházi és más eredetű, és az egyházi történetírás szempontjából fontos forrásanyagokat, amelyek az egyes egyházi szervezetekben keletkeztek, illetve amelyeket egyházi vagy magán-személyek az egyház számára irathagyatékként átadtak.

68.§ A fenti céllal a Magyarországi Evangélikus Egyház országos feladatkörrel központi levéltárat – Evangélikus Országos Levéltár – tart fenn. Az országos levéltár gyűjtőköre az országos egyház, az egyházkerületek, egyházmegye hivatalsainak, az egyházi oktatási és más intézmények, valamint az egyházi tisztségviselők és más személyek iratainak gyűjteménye.

69.§ Az evangélikus levéltárak szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Levéltár igazgatója, mint levéltári ágazatvezető látja el. Javaslatára – indokolt esetben – egy-egy fenntartó szervezet a levéltár működtetésére a Ma-

gyarországi Evangélikus Egyháztól anyagi támogatást kaphat.

70.§ Az evangélikus egyházi levéltárak munkájuk során együttműködnek a többi hazai levéltárral, és tekintetbe veszik a hatályos jogszabályokat, az ágazati minisztérium levéltári kezdeményezéseit és javaslatait.

IV. FEJEZET: AZ EGYHÁZI MÚZEUMOK

71.§ Az Evangélikus Országos Múzeum a Magyarországi Evangélikus Egyház egész területére kiterjedő illetékeséggel rendelkező tudományos intézmény. Gyűjtőkörét a magyar és egyetemes egyháztörténet, a szakrális művészet és a művelődéstörténet tárgyi, írásos, nyomtatott és audiovizuális emlékei képezik.

72.§ A nagyobb és értékesebb – a múzeumi feltételeknek megfelelő – egyházi gyűjtemények az illetékes minisztérium engedélyével múzeummá fejleszthetők.

73.§ Az Evangélikus Országos Múzeum feladata a gyűlekezetek, az országos egyház, az oktatási és más intézmények vagy a saját tulajdonában és őrzésében lévő kultikus és egyéb jellegű műtárgyak regisztrálása, feldolgozása, karbantartásának szakmai felügyelete, valamint azok egy részének állandó vagy időszaki kiállításon való bemutatása.

74.§ A muzeális értékű gyűjtemények szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója, mint múzeumi ágazatvezető látja el.

75.§ Az Evangélikus Országos Múzeum az értékes gyűjteményekkel rendelkező egyházi szervezetekben központi támogatással is elősegítheti helytörténeti egyházi értékek gondozását, bővítését és a nyilvánosság számára kiállításon való bemutatását.

V. FEJEZET: AZ EGYHÁZI MŰEMLÉKI ÉS ÉPÍTÉSZETI GYŰJTEMÉNYRŐL

76.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház különleges feladatokkal Evangélikus Országos Műemléki és Építészeti Gyűjteményt tart fenn.

77.§ Az Evangélikus Országos Műemléki és Építészeti Gyűjtemény a Magyarországi Evangélikus Egyház egész területére kiterjedő illetékeséggel rendelkező intézmény.

78.§ A gyűjtemény anyaga kiterjed az államilag is nyilvántartott egyházi műemlékekre, az egyházi védettségű épületekre, minden egyéb további – az egyházi önkor-

mányzati szervezetek és intézmények tulajdonában lévő – épületekre és építményre, temetőkre és díszkertekre.

79.§ Az Evangélikus Országos Műemléki és Építészeti Gyűjtemény feladata

- a) az egyházi önkormányzati szervezetek és intézmények tulajdonában levő műemlékek, építészeti emlékek és egyéb épületek, építmények jegyzékbe vétele,
- b) tervdokumentációk, írásos és audiovizuális dokumentumok szakszerű gyűjtése, őrzése és hozzáférhetőségük biztosítása,
- c) az épületek védelmének, karbantartásának szakmai felügyelete.

80. §¹ Az Evangélikus Országos Műemléki és Építészeti Gyűjtemény szakgyűjtemény. Szakmai felügyeletét az országos építészeti és egyházművészeti bizottság látja el

IV. Cím

A lelkészi munkaközösségekről

81.§ A lelkészi hivatás betöltése érdekében a lelkészek munkaközösséget alkotnak, amely szervezett formában és rendszeresen gondoskodik a teológiai és egyéb ismeretekben nélkülözhetetlen továbbképzésről, a személyes hit ápolásáról, a kölcsönös tájékoztatásról és az egymás iránti felelős testvéri szeretet gyakorlásáról.

82.§ A lelkészi munkaközösség (továbbiakban: LMK) elsősorban egyházmegyénként végzi munkáját. Az egyházmegyei munkaközösségek a regionális és országos alkalmak szervezésére, az egyházmegyei lelkészi munkaközösségek tevékenységének összehangolására a lelkészi munkaközösségek országos szövetségét alkotják. Az egyházmegyei lelkészi munkaközösség tagjai az egyházmegye területén élő lelkészek és lelkészjelöltek, akiknek joga és kötelessége a munkaközösség alkalmain való részvétel. A nyugdíjas lelkészek is teljes jogú tagjai maradnak a lelkészi munkaközösségnek. A munkaközösség más szolgáltatásokat, szakértőket és vendégeket is meghívhat.

83.§ Az egyes lelkészi munkaközösségek maguk alakítják ki évi munkatervüket, határozzák meg összejöveteleik helyét és számát, amely általában havi egy összejövetelt jelent, és döntenek más egyházmegyei lelkészi munkaközösségeivel, más szolgáltatásokkal, szakértőkkel és vendégekkel tartandó kapcsolataikról. Az összejövetelekről az egyházmegyei levéltár számára az LMK-jegyző emlékeztetőt ír. Az elfogadott munkatervük alapján elvégzett évi munkáról az LMK-elnök jelentést tesz, illetve az egy-

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

házmegyei lelkési munkaközösség témákat javasol a lelkési munkaközösségek országos szövetségének.

84.§ A lelkési munkaközösség a maga köréből titkos szavazáson a három legtöbb szavazatot kapott jelölt közül választja meg a munkáját irányító és szervező elnököt, illetve elnökhelyetteset. Elnökké, illetve elnökhelyettesé választható az egyházmegyében szolgálatban álló minden lelkész.

85.§ Minden egyházmegyei lelkési munkaközösséget az elnöke, illetve az elnökhelyettese képviseli a lelkési munkaközösségek országos szövetségében. A lelkési munkaközösségek országos szövetsége a három legtöbb szavazatot kapott jelölt közül megválasztja elnökét, valamint elnökhelyettesét a szolgálatban álló lelkészek közül.

86.§ A lelkési munkaközösségek országos szövetsége az év vége előtt megadja a következő évre javasolt témákat és az országos lelkészkonferenciákat az illetékes egyházkormányzati szervekkel egyetértésben szervezi. Meghallgatja az egyházmegyei lelkési munkaközösségek munkaterveiről és elvégzett munkájáról szóló jelentést, és szükség esetén intézkedéseket tesz a munka jobb és hatékonyabb végzése érdekében a megfelelő egyházkormányzati szerv segítségével. A lelkési munkaközösségek országos szövetsége szakértők segítségét veheti igénybe, akik szavazati jog nélkül vesznek részt munkájában.

87.§ A lelkési munkaközösségek országos szövetségének elnöke vagy akadályoztatása esetén az elnökhelyettese felügyeli a lelkési munkaközösségek munkáját, összehívja a lelkési munkaközösségek országos szövetsége üléseit és jelentést tesz a lelkési munkaközösségek országos szövetségének. Képviseli a lelkési munkaközösségeket az országos egyházi önkormányzati testületekben és a belföldi, valamint külföldi társintézményeknél.

V. Cím

Az egyesületekről, egyletekről

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZI EGYESÜLETEK ÉS EGYLETEK

88.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjai, valamint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetei közös feladataik szolgálatára, közös érdekeik védelmére evangélikus egyházi egyesületeket, illetve evangélikus egyházi egyleteket hozhatnak létre. Ezek működési céljuk, munkaterületük és működési feltételeik tekintetében az egyházzal, annak szerveivel szoros kapcsolatban tevékenykednek.

89.§ Az evangélikus egyházi egyesületek a hatályos állami törvényekben előírt feltételek mellett jönnek létre és működnek, önálló jogi személyiséggel és alapszabállyal

rendelkeznek, melyben az egyházhoz való tartozásukat kinyilvánítják.

90.§ Egyházi egyletnek tekintendő minden egyházi célú tömörülés, amely egyházi önkormányzat keretében működik, jogi személyiséggel nem, de működési szabályzattal rendelkezik. Az egylet működési szabályzatát az illetékes egyházi önkormányzat hagyja jóvá.

II. FEJEZET: AZ EVANGÉLIKUS EGYHÁZI EGYESÜLETEK

91.§ Valamely egyesület evangélikus egyházi egyesületként való elismerése úgy történik, hogy az elismerést kívánó egyesület, illetve annak alapítói beadvánnyal fordulnak ahhoz az egyházi önkormányzati testülethez, amelynek illetékességi területén működnek, illetve működni kívánnak. A beadvány tartalmazza az egyesület alapszabályát, valamint az egyházi szervezet szolgálatával való összehangjának és együttműködésének módját. Az evangélikus egyházi egyesületként való elismerést az illetékes önkormányzati szerv ügyészeinek állásfoglalása és a presbitérium javaslata alapján a közgyűlés adja meg.

92.§ Az illetékes egyházi önkormányzati szervek és ezek jelentései alapján az Országos Egyházi Iroda az egyesületekről, azok képviselőiről és a kialakított kapcsolatokról nyilvántartást vezetnek.

93.§ Az egyházi egyesület megszűnését köteles az egyesület, illetve képviselője az illetékes egyházi önkormányzati szervnek két hónapon belül bejelenteni.

94.§ A már létező egyesületek evangélikus jellegük elismerését a törvény rendelkezései alapján a hatálybalépés után kérhetik.

95.§ Az „evangélikus” jelzőt saját megnevezésükben kizárólag az evangélikus egyházi egyesületek használhatják.

96.§ Az egyházi egyesületek az illetékes egyházi önkormányzati szerv jóváhagyásával egyesületi lelkészt alkalmazhatnak.

III. FEJEZET: A NEM EVANGÉLIKUS EGYHÁZI, ILLETVE NEM EGYHÁZI EGYESÜLETEK

97.§ Az egyház, illetve szervei a nem evangélikus egyházi, illetve a nem egyházi egyesületekkel a bármelyik fél részéről kezdeményezett együttműködés kölcsönös feltételeit rögzítő, külön megállapodásban rendezik kapcsolataikat.

98.§ Ökumenikus jellegű egyesületnél ennek ökumenikus egyházi elkötelezettségét az írásos megállapodásban rögzíteni kell.

MELLÉKLET¹

Az intézményvezetői pályázati eljárás szabályai a Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiben

I. A pályázat kiírása

1. Az intézményvezetői nyilvános pályázat kiírása, az intézményvezető megválasztása az intézményt fenntartó egyházi önkormányzati testület presbitériumának feladata és hatásköre.
2. A pályázati eljárást a fenntartó által megbízott igazgatótanács bonyolítja le.
- 3.² Az intézményvezetői állásra vonatkozó pályázati felhívást közzé kell tenni a közoktatást felügyelő minisztérium hivatalos lapjában és az egyházi sajtóban.
4. A pályázati eljárásnak tartalmaznia kell
 - a) a munkahely és munkakör pontos megjelölését,
 - b) az állás betöltésének feltételeit (48.§ (2) és (4) bekezdés),
 - c) az állás betöltéséhez kapcsolódó juttatásokat,
 - d) a megbízás kezdő időpontját,
 - e) a pályázat benyújtásának helyét és határidejét.
- 5.³ A pályázat benyújtására meghatározott idő a közoktatást felügyelő minisztérium hivatalos lapjában való megjelenéstől számított 30 napnál rövidebb nem lehet.
6. A pályázat kiírójának biztosítania kell, hogy a pályázat iránt érdeklődők a pályázat elkészítéséhez szükséges tájékoztatást megkapják, betekintést nyerhessenek az intézmény munkájába.

II. A pályázat tartalma

A pályázatnak tartalmaznia kell

- a) a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát,
- b) a pályázó legmagasabb iskolai végzettségét igazoló okiratot vagy annak hitelesített másolatát,
- c) az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programot,

- d) szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléseket,
- e) lelkeszi ajánlást gyülekezeti lelkészétől.

III. A pályázat elbírálása

- 1) Az igazgatótanács a pályázatok beérkezése után megvizsgálja, hogy a pályázók megfelel-e az adott intézménytípusra előírt képesítési és egyéb feltételeknek.
- 2) Személyesen meghallgatja a pályázókat.
- 3) Pedagógiai szempontból minősíti a pályázat szakmai és fejlesztési elképzeléseit.
- 4) A pályázatokat átadja véleményezésre a nevelőtestületnek.

A nevelőtestület véleményezési jogkörét az alábbiak szerint gyakorolja:

- a) Az igazgatótanács tájékoztatja a nevelőtestületet a beérkezett pályáza(tok)ról. Gondoskodnak arról, hogy a pedagógusok előre megismerhessék a pályázato(ka)t.
- b) Az igazgatótanács összehívja a nevelőtestületi értekezletet, ahová meghívja a pályázókat is személyes meghallgatásra.
- c) A nevelőtestület személyenkénti titkos szavazással nyilvánítja véleményét a pályázók személyével kapcsolatban, az eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és továbbítja az igazgatótanácsnak.
- 5) Az igazgatótanács az előzetes vizsgálatot, valamint a nevelőtestület véleményét figyelembe véve alakítja ki állásfoglalását az intézményvezető személyével kapcsolatban. A javaslatot előterjeszti döntésre a fenntartó önkormányzat presbitériuma elé. Amennyiben a fenntartó nem az országos egyház, középfokú intézmény esetében jóváhagyásra az országos presbitérium elé terjeszti a javaslatot. Az igazgatótanács a döntés, illetve a jóváhagyás után kinevezi a vezetőt az e törvényben foglalt rendelkezések szerint (48. § (3) és (5) bekezdés).
- 6) Sikertelen pályázati eljárás esetén a pályázatot egy éven belül meg kell ismételni. A megismételt vagy rendkívüli pályázati eljárás idejére az intézmény vezetését a fenntartó egyházi önkormányzati testület presbitériuma által megbízott vezető látja el.

¹ Beiktatta az 1998. évi II. törvény 1§-a. Hatályos: EK. 1. évf. 1. szám.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 51.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Módosította a 2002. évi III. törvény 51.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

1997. ÉVI X. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL¹

I. Cím

Általános rendelkezések

1.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház az egyházi igazságszolgáltatást az egyházi bíróságok útján gyakorolja.
(2) Az egyházi bíróságok az e törvényben meghatározott eljárási szabályok szerint járnak el az e törvényben meghatározott hatáskörükbe tartozó ügyekben.

(3) Az egyházi bíróságok előtti eljárások illetékmentesek.

(4) Illetékes bíróságtól senki nem vonható el.

(5)² Az egyházi bírósági eljárás kétfokú, a másodfokú jogerős döntést követően további rendes jogorvoslatnak helye nincs.

2.§ Az egyházi bíróságok tagjai e tisztségükben eljárva kizárólag a törvényeknek és a Szentírás szerinti jó erkölcs előírásainak vannak alárendelve.

3.§ Az egyházi bíróságok tagjai első megválasztásuk alkalmával az illetékes egyházi elnökség előtt esküt tesznek.

4.§ Az egyházi bíróságok hatáskörébe tartoznak:

- a fegyelmi vétségek,
- a választási panaszok feletti döntések,
- az egyházi hatóságok jogerős rendelkezései elleni keresetek elbírálása,
- a vagonjogi keresetek.

5.§ Az egyház bíróságai:

- az Egyházmegyei Bíróságok,
- az Egyházkerületi Bíróságok,
- az Országos Egyházi Bíróság.

6.§ (1)³ Az egyházmegyei presbitériumok, egyházkerületi és az országos közgyűlések tagjai, továbbá az országos egyházi tisztségviselők egyházi bírák nem lehetnek.

(2)⁴ Az egyházi bíróságok bíráit – az adott szinten – a közgyűlés választja titkos szavazással hat évre a lelkészek és a nemlelkészi egyházközségi tagok közül azonos számban azzal, hogy a nemlelkészi tag jogvégzett legyen.

(3)⁵ Az egyházi bíróságok tanácsban járnak el. A tanácsokat – az erre megválasztott bírák közül – az illetékes bíróság elnöksége jelöli ki, figyelembe véve, hogy az eljáró ta-

nácsban mind a lelkészi, mind pedig a nemlelkészi tagok képviselve legyenek.⁶

(4) Az Egyházmegyei Bíróság 6, az Egyházkerületi Bíróság 12, az Országos Egyházi Bíróság pedig 16 bíróból áll.

(5)⁷ Magasabb szintű bíróságba való megválasztás esetén az alacsonyabb szintű bírósági tagság automatikusan megszűnik.

7.§ (1) A bíróság tárgyalásáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvvezetőt az erre a tisztségre választott személyek közül a bíróság elnöksége jelöli ki.

(3) A jegyzőkönyvvezetőt – az adott szinten két-két főt – a közgyűlés az egyháztagok közül, titkos szavazással, egyszerű többséggel hat évre választja.

II. Cím

Az egyházi bíróságok szervezete, hatásköre

I. FEJEZET: AZ EGYHÁZMEGYEI BÍRÓSÁG

8.§ (1) Az Egyházmegyei Bíróságot az egyházmegyei bírák alkotják.

(2)⁸ Az Egyházmegyei Bíróság tagjait az egyházmegyei közgyűlés választja meg.

(3) Az Egyházmegyei Bíróság lelkészi és nemlelkészi társelnökét (továbbiakban: elnökség) a bíróság tagjai közül, titkos szavazással, egyszerű többséggel a bíróság tagjai maguk választják.

(4) Több egyházmegye közgyűlésének egybehangzó felterjesztése alapján az országos presbitérium az érintett egyházmegyék illetékességi területére közös Egyházmegyei Bíróságot alakíthat. Ebben az esetben az érintett egyházmegyék a közös bíróság bíráit közösen jelölik és választják.
(5)⁹ Az Egyházmegyei Bíróságnak címzett bejelentések és panaszok a felettes Egyházkerületi Bíróság székhelyén nyújthatók be. Az Egyházkerületi Bíróság elnöksége

a) a beérkezett keresetet 5 munkanapon belül megküldi az első fokon eljárni illetékes Egyházmegyei Bírósághoz, vagy

b) illetékes Egyházmegyei Bíróság hiányában felszólítja az egyházmegye elnökségét az Egyházmegyei Bíróság megalakításával kapcsolatos kötelezettségének haladéktalan teljesítésére, és értesíti a panaszost és a panaszlottat, hogy az Egyházkerületi Bíróság jár el első fokon.

9.§ Az Egyházmegyei Bíróság az elnökség által kijelölt 3 tagú tanácsban jár el és határoz. A tanács elnökét és tagjait az elnökség jelöli ki.

¹ Hatályos: 1994. szeptember 1-től. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Beiktatta a 2001. évi V. törvény 1.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

³ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 2.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁴ Módosította a 2001. évi V. törvény 2.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁵ Áthelyezte a 2001. évi V. törvény 2.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁶ A második mondatot módosította a 2001. évi V. törvény 2.§ (4) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁷ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 2.§ (5) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁸ Beiktatta a 2000. évi II. törvény 32.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁹ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 3.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

10.§ Az Egyházmegyei Bíróság első fokon határoz:

- a) Az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek lelkeszi és nemlelkeszi tisztségviselőinek, egyéb alkalmazottainak, önkéntes egyházi munkásainak és presbitereinek fegyelmi ügyeiben.
- b) Az egyházmegye lelkeszi és nemlelkeszi tisztségviselőinek, egyéb alkalmazottainak, önkéntes egyházi munkásainak, az egyházmegyei közgyűlés és presbitérium tagjainak fegyelmi ügyeiben.
- c) Az egyházmegye területén lakó, nem egyházközségi vagy egyházmegyei szolgálatban álló lelkeszek fegyelmi ügyeiben.
- d) Az egyházmegye területén lévő egyházi nem iskolarendszerű oktatási- és szeretetintézmények alkalmazottainak fegyelmi ügyeiben.
- e) Az egyházmegye és az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek jogerős rendelkezései elleni keresetek ügyeiben.
- f) Az egyházmegye és az egyházmegyéhez tartozó egyházközségeket érintő választási panaszok feletti ügyekben.
- g) A vagyonjogi keresetek ügyeiben.

II. FEJEZET: AZ EGYHÁZKERÜLETI BÍRÓSÁG

11.§ (1) Az Egyházkerületi Bíróságot az egyházkerületi bírák alkotják.

(2)¹ Az Egyházkerületi Bíróság tagjait az egyházkerületi közgyűlés választja meg.

(3) Az Egyházkerületi Bíróság lelkeszi és nemlelkeszi társelnökét a bíróság tagjai köréből, titkos szavazással, egyszerű többséggel maga választja.

(4)² Az Egyházkerületi Bíróság székhelye, amennyiben a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos közlönyében más címet nem tesz közzé, azonos az adott egyházkerület székhelyével. Iratait elkülönítetten kell kezelni.

12.§ Az Egyházkerületi Bíróság az elnökség által kijelölt 3 tagú tanácsban jár el, és határoz. A tanács elnökét és tagjait az elnökség jelöli ki.

13.§³ (1) Az Egyházkerületi Bíróság első fokon határoz:

- a) az egyházkerület és az országos egyház lelkesz és nemlelkesz tisztségviselőinek, egyéb alkalmazottainak, önkéntes egyházi munkásainak, az egyházkerületi és az országos közgyűlés és presbitérium tagjainak fegyelmi ügyeiben,
- b) az egyházkerületi hatóságok jogerős rendelkezései elleni keresetek ügyében,
- c) az egyházkerületi választási panaszok felett.

(2) Az országos egyház lelkesz és nemlelkeszi tisztségvi-

¹ Beiktatta a 2000. évi II. törvény 33.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

² Beiktatta a 2001. évi V. törvény 4.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

³ A módosítás hatályos: 1996. március 20-tól.

selőinek, egyéb alkalmazottainak, önkéntes egyházi munkásainak, az országos közgyűlés és presbitérium tagjainak fegyelmi ügyeiben az országos egyház székhelye szerint illetékes Egyházkerületi Bíróság jár el.

(3) Az Egyházkerületi Bíróság másodfokon, mint fellebbezési bíróság határoz az Egyházmegyei Bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezések ügyében.

III. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS EGYHÁZI BÍRÓSÁG

14.§ (1) Az Országos Egyházi Bíróságot az országos egyházi bírák alkotják.

(2) Az Országos Egyházi Bíróság tagjául kiemelkedő elméleti felkészültséggel és gyakorlati tapasztalatokkal bíró lelkeszeket, teológiai tanárokat és a jogtudomány művelésében számottevő tevékenységet folytató egyháztagokat lehet jelölni.

(3) A jelöltek közül az országos közgyűlés titkos szavazással, egyszerű többséggel választja meg az országos bíróság bírát hat évre.

(4) Az Országos Egyházi Bíróság lelkeszi és nemlelkeszi társelnökét a bíróság tagjai köréből titkos szavazással, egyszerű többséggel maga választja.

(5) Az Országos Egyházi Bíróság 5 tagú tanácsban jár el. A tanács elnökét és tagjait az Országos Egyházi Bíróság elnöksége jelöli ki.

15.§ (1) Az Országos Egyházi Bíróság első fokon határoz:

- a) az országos elnökség tagjainak fegyelmi ügyében,
- b) az országos egyházat érintő választási panaszok feletti ügyekben,
- c) az országos elnökség, valamint az országos közgyűlés, illetve presbitérium által hozott rendelkezések elleni keresetek ügyében.

(2) Az Országos Egyházi Bíróság másodfokon, mint fellebbezési bíróság határoz az Egyházkerületi Bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezések ügyében.

(3) Az Országos Egyházi Bíróság elsőfokú határozata ellen benyújtott fellebbezéseket az Országos Egyházi Bíróság teljes ülése bírálja el.

16.§ (1) Az Országos Egyházi Bíróság az egyházi bíráskodásban vitás, elvi jelentőségű kérdésekben a jogegység biztosítása céljából Elvi Döntést hozhat.

(2) Az Elvi Döntés meghozatala az Országos Egyházi Bíróság teljes ülésén történhet.

(3) Az Elvi Döntés meghozatalát kezdeményezheti:

- a) az Országos Egyházi Bíróság elnöksége, az országos ügyész, ha ugyanazon elvi jelentőségű kérdésekben az egyházi bíróságok eltérő gyakorlatát észleli,
- b) az Egyházkerületi Bíróság elnöksége vagy az egyházkerületi ügyész, ugyancsak az (1) bekezdésében meghatározott okból.

(4)¹ Az Elvi Döntést az indokolással együtt az egyház hivatalos lapjában nyomban közzé kell tenni. A közzétételről az Országos Egyházi Bíróság elnöksége gondoskodik.

(5) Az Országos Egyházi Bíróság Elvi Döntései az egyházi bíróságok ítélkezési gyakorlatára nézve kötelező érvényűek.

17.§² Az Országos Egyházi Bíróság teljes ülése határozatképes, ha az esküt tett, az adott ügyben első fokon el nem járt vagy abból ki nem zárt tagjainak több mint a fele jelen van. A teljes ülés a döntéseit szótöbbséggel hozza.

IV. FEJEZET: A BÍRÓSÁGOK ILLETÉKESÉGE

18.§ (1) Fegyelmi ügyekben az az Egyházmegyei, Egyházkerületi Bíróság illetékes eljárni, amelynek területén van az az egyházköztség, amelynek a panaszlott a tagja.

(2) Választási panaszok feletti döntés ügyében az a bíróság illetékes eljárni, amelynek illetékességi területét a választás érinti.

(3) Az egyházi hatóságok jogerős rendelkezései elleni keresetek elbírálására az egyházi hatósággal azonos szinten működő, területileg illetékes bíróság jár el.

(4) Vagyonjogi keresetek elbírálására az az Egyházmegyei Bíróság illetékes:

- a) amelynek illetékességi területén van az alperes lakó- vagy székhelye,
- b) a felperes választásától függően, amelynek illetékességi területén van a per tárgyát képező vagyontárgy,
- c) melynek kizárólagos illetékességét perindítás előtt a felek kikötötték.

(5) Ha ugyanabban az ügyben más-más, azonos fokú egyházi bíróság hivatott első fokon eljárni, annak van elsőbbsége, amelyik előtt az eljárás előbb megindult.

(6) Az eljáró bíróságok között felmerült hatásköri és illetékességi összeütközés esetén az eljáró bíróságot az Országos Egyházi Bíróság elnöksége jelöli ki. A kijelölés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

V. FEJEZET: A KÉPVISELET

19.§ (1) Az egyházi bíróság előtt a fél személyesen vagy meghatalmazottja útján járhat el.

(2) Meghatalmazott csak ügyvéd vagy a félnek a Magyar Köztársaság Polgári Perrendtartásában meghatározott hozzátartozója lehet.

(3) Nem lehet meghatalmazott:

- a) aki a 18. életévét még nem töltötte be,
- b) akit a közügyek gyakorlásától jogerősen eltiltottak,
- c) aki cselekvőképességét érintő jogerős bírói ítélet hatálya alatt áll,
- d)³ egyházi bíró vagy ügyész az egyházi igazságszolgáltatásban betöltött megbízatásának időtartama alatt.

(4) A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni. Ügyvédnek adott meghatalmazáshoz tanúk közreműködése nem szükséges.

VI. FEJEZET: A BÍRÁK KIZÁRÁSA

20.§ (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva, s abban, mint bíró nem vehet részt:

- a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy,
- b) az a) pont alá eső személy képviselője vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár,
- c) az a) vagy a b) pont alá eső személy egyeneságbeli rokona és annak házastársa, az örökbefogadó és nevelőszülő, az örökbefogadott és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa,
- d) akit az ügyben tanúként kihallgattak, vagy akinek tanúkénti vagy szakértőkénti kihallgatását a bíróság elrendelte,
- e)⁴ a határozat felülbírálásában az a személy, aki a határozat meghozatalában részt vett,
- f) az, akitől az ügy tárgyilagosa megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság).

(2) Az a)–e) pontokban felsorolt eseteket az eljárás bármely szakában a bíróság hivatalból köteles figyelembe venni.

(3) Az f) pontban írt kizárási okot a tárgyalás megkezdése után a fél csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ezt nyomban bejelentette.

21.§⁵ (1) Ha a kizárára irányuló bejelentést nem maga a bíró tette, úgy nyilatkozatát a döntés előtt be kell szerezni.

(2) Ha a bíró kizárását maga kezdeményezte, vagy kizárásához maga is hozzájárult, más bíró kijelöléséről az adott bíróság elnöksége dönt.

(3) Ha kizárásához a bíró nem járult hozzá, a bejelentést a bíróságnak egy másik tanácsa bírálja el.

22.§ (1) Ha a kizárási ok az egész bíróságra, illetve a bíróság elnökségére fennáll, vagy annyi tagját érinti, hogy a bírói tanács nem alakítható meg, más bíróság kijelöléséről kell intézkedni.

¹ A (4)-(5) bekezdést áthelyezte a 2001. évi V. törvény 5.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től.

² Módosította a 2001. évi V. törvény 5.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től. Megjegyzés: folyamatban lévő ügyben is alkalmazandó azzal, hogy felülvizsgálat csak e törvény hatálybalépését megelőző 60 napon belül meghozott ítéletben kérhető.

³ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 6.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁴ Módosította a 2001. évi V. törvény 7.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁵ Módosította a 2001. évi V. törvény 8.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

(2) A bíróság kijelölése iránt az Országos Egyházi Bíróság elnöksége intézkedik.

(3) Az Országos Egyházi Bíróság társelnökei ellen kizárási indítványt előterjeszteni nem lehet.

23.§ (1) A kizárást kimondó határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

(2) A kizárást megtagadása miatt az ügy érdemében hozott határozat elleni fellebbezésben lehet panasszal élni.

III. Cím

A bírósági eljárás

I. FEJEZET: AZ ELJÁRÁS MEGINDULÁSA, ELŐKÉSZÍTÉS

24.§ (1) Bármely egyházi szervnél vagy egyházi hatóságánál tett bejelentést vagy panaszt 5 munkanapon belül az illetékes egyházi bíróság elnökségéhez kell áttenni, és erről a panaszost, bejelentőt értesíteni.

(2) Az illetékes egyházi bíróság elnöksége a panaszt 5 munkanapon belül köteles megvizsgálni.

(3) A szabályszerűen benyújtott panaszt a bíróság elnöksége megküldi a panaszlottnak, és felhívja, hogy a kézhezvételtől számított 5 munkanapon belül az ezzel kapcsolatos álláspontját az esetleges bizonyítékok megjelölésével terjessze elő.

(4) Amennyiben a benyújtott panasz hiányos, úgy ennek feltüntetésével a panaszost fel kell hívni, hogy 5 munkanapon belül a hiányok megszüntetésével panaszát újra benyújthatja. E határidő elmulasztása esetén a bíróság elnöksége a panaszt – érdemi vizsgálat nélkül – elutasítja.

25.§ (1) A nyilvánvalóan alaptalan panaszt, bejelentést a bíróság elnöksége indokolt határozattal elutasítja.

(2) A határozatot a panaszosnak, bejelentőnek írásban kell kézbesíteni, aki a kézhezvételtől számított 15 napon belül a határozat ellen fellebbezést terjeszthet elő.

26.§ (1) A megalapozottnak látszó panaszt a bíróság elnöksége az illetékes ügyésznek adja ki, aki gondoskodik az előkészítő eljárás lefolytatásáról.

(2) Az ügyész az előkészítő eljárás során az ügy felderítéséhez szükséges bizonyítékokat beszerzi, a panaszost és a panaszlottat – a szükséghez képest – meghallgatja, illetve tanúkat hallgat meg.

(3) A panasz kivizsgálásának befejezése után az összes iratot az illetékes bíróság elnökségének küldi meg összefoglaló indítványával együtt. Az összefoglaló indítványban vagy az eljárás lefolytatásának elrendelését, vagy az eljárás megszüntetését kell indítványozni.

27.§ (1) A bíróság elnöksége – az ügyész összefoglaló indítványában előadottakra figyelemmel – a fegyelmi eljárás elrendelését megtagadja, és az eljárást megszünteti, ha

a) a panasz tárgyát képező magatartás nem fegyelmi vétség,

b) a fegyelmi vétséget képező magatartás már elévült,

c) a fegyelmi eljárás lefolytatásának egyéb akadálya van.

(2) Az eljárás elrendelését megtagadó határozat ellen – annak kézbesítésétől számított 15 napon belül – a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a fellebbezés elbírálására hivatott bírósághoz címzett fellebbezésnek van helye.

28.§ Ha az ügyész összefoglaló indítványa alapján az eljárás megindításának van helye, a bíróság elnöksége az eljárás lefolytatását rendeli el, és az eljáró bírói tanácsot kijelöli.

II. FEJEZET: A TÁRGYALÁS

29.§ (1)¹ A tanács elnöke a tárgyalási határnapot az ügy érkezését követő 15 napon belül tűzi ki 30 napon belüli időre, melyre az ügyészt, a panaszost, a panaszlottat, és az esetleges képviselőt írásban idézi meg oly módon, hogy a kézbesítés és a tárgyalási határnap között legalább 8 nap legyen.

(2) A panaszlottnak (és képviselőjének) az idézéssel együtt kézbesíti a panaszt és az ügyész összefoglaló indítványát.

(3) A tanúkat és a szakértőket – amennyiben meghallgatásuk szükséges – a tárgyalási határnapra írásban idézni kell.

(4) Az egyházi bíróságok tárgyalása nyilvános. Amennyiben a panaszlott szabályszerű idézés ellenére a tárgyaláson nem jelenik meg, s távolmaradását a tárgyalás megkezdéséig írásban ki nem menti, a tárgyalás távollétében is megtartható.

(5) A tanács elnöke a nyilvánosságot indokolt esetben – közérdek vagy nyomós egyházi érdek fennforgásakor – a tárgyalásról vagy annak meghatározott részéről kizárhatja. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

(6) A bíróság az ügy érdemében hozott határozatát azonban akkor is nyilvánosan hirdeti ki, ha korábban a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosságot kizárta.

30.§ (1) A tárgyalást a tanács elnöke az ügy rövid megjelölésével nyitja meg, majd a megidézetteket, megjelenteket veszi számba. Amennyiben a megidézettek megjelentek, és a tárgyalás megtartásának törvényes akadálya nincs, a tárgyalást megkezdi.

(2) A tanács elnöke nyilatkoztatja a feleket és képviselőiket, hogy az eljáró bírói tanács összetétele ellen van-e kifogásuk.

(3) Ezt követően a tanács elnöke ismerteti a panaszt, majd felhívja az ügyészt az összefoglaló indítvány szóbeli előterjesztésére.

(4) Ezután a panaszlottat nyilatkoztatja, majd a szükséges bizonyítás felvételét foganatosítja.

¹ Módosította a 2001. évi V. törvény 9.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től. Megjegyzés: a folyamatban lévő ügyekben a határnapokat e törvény hatálybalépésének időpontjától kell számítani.

(5) A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyész előterjeszti végindítványát.

(6) Ezt követően a felszólalás joga a panaszlottat, illetve képviselőjét illeti meg, aki érdemben nyilatkozik a végindítványban előadottakra.

31.§ (1) A bírósági tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet az erre a tisztségre választott jegyzőkönyvvezető vezet, és aláírásával hitelesít.

(2) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a bíróság megjelölését, az ügy számát, az ügy megjelölését, a felek, valamint a tárgyaláson meghallgatott személyek (a tanúk, a szakértők) nevét, személyi adatait. A meghallgatott személyek vallomásának lényegét, valamint az eljárási cselekményeket és ezek sorrendjét.

(3) A jegyzőkönyv fej részében fel kell tüntetni a tárgyalás helyét, idejét, valamint azt, hogy a tárgyalás nyilvános vagy zárt volt-e.

32.§ (1) A bíróság az ügy érdemében ítélettel, minden egyéb kérdésben végzéssel határoz.

(2) A bíróság ügydöntő határozatát zárt tanácskozásban hozza meg, majd a tanács elnöke nyilvánosan hirdeti ki.

(3) Az érdemi határozat rendelkező részét a jelenlévők állva hallgatják.

(4) Ha a bíróság határozatát nem egyhangúan hozta meg, a tanácskozásról külön jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a szavazásban kisebbségben maradt bíró különvéleményét. A tanácskozási jegyzőkönyvet az iratoknál zártan, külön kell kezelni. Azt csak a jogorvoslat tárgyában eljáró fellebbviteli bíróság vagy az újrafelvétel (perújítás) során eljáró bíróság tagjai ismerhetik meg.

33.§ (1) A felek az egyházi hatóságok rendelkezései elleni, továbbá a vagyoni jogi keresetek ügyeiben az eljárás bármely szakában egyezségeket köthetnek.

(2) A fegyelmi ügyekben és a választási panaszokkal összefüggő ügyekben egyezségkötésnek helye nincs.

34.§ (1) A bíróság az ügy érdemében hozott határozatát a kihirdetéstől számított 15 napon belül írásban közli a felekkel.

(2) Az írásbeli határozatnak tartalmaznia kell a bíróság megnevezését, az ügyszámot, a tárgyalás helyét és idejét, a felek, képviselőik és az ügy tárgyának megjelölését. A határozat rendelkező részéből és indokolásból áll. A határozat rendelkező részében utalni kell a fellebbezés lehetőségére, annak határidejére is.

(3) A határozatban a bíróság dönt az eljárási költségekről, azok viseléséről.

(4) Eljárási költségek: a bíróság tagjainak, a jegyzőkönyvvezetőnek, az ügyésznek, a tanuknak, szakértőknek az útiköltségei, napidíjai és az eljárás során felmerült összes egyéb költség.

(5) Fegyelmi ügyekben a bíróság a panaszlottat kötelezi

az eljárási költségek megfizetésére, amennyiben őt vették kesnek mondja ki és elmarasztalja.

(6) Felmentés vagy az eljárás megszüntetése esetén a felmerült költségek az egyházat terhelik.

III. FEJEZET: A FELLEBBEZÉS

35.§ A bíróság határozata ellen fellebbezésnek van helye, ha azt a törvény nem zárja ki.

36.§ (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a határozatot hozó bíróság elnökségénél kell írásban benyújtani.

(2) A határidőn túl benyújtott (elkésett) fellebbezést az első fokon eljáró bíróság elnöksége elutasítja. Ha a fél vagy képviselője valamely határnapon hibáján kívül nem jelent meg, vagy valamely határidőt hibáján kívül mulasztott el, a mulasztás következményei orvosolhatók.

(3) A fellebbezést elutasító határozat ellen 8 napon belül fellebbezésnek van helye a másodfokon eljáró bírósághoz.

(4) Ha a másodfokon eljáró bíróság a fellebbezésnek helyt ad, erről a felet, képviselőt, illetve az első fokon eljáró bíróságot értesíti. Egyben az első fokon eljáró bíróságot utasítja az iratok felterjesztésére.

(5) A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

37.§ (1) A fellebbezéssel támadott határozat ügyének iratait a fellebbezési határidő lejártát követő 8 napon belül köteles az első fokon eljáró bíróság a fellebbezési bíróság elnökségéhez felterjeszteni.

(2)¹ A másodfokon eljáró tanács elnöke az ügyet a fellebbviteli bírósághoz történő beérkezést követő 15 napon belül köteles kitézni 30 napon belüli határnapra.

(3)² A fellebbezési eljárásban a tárgyalásra, a jegyzőkönyvvezetésre és az érdemi határozatra vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a fellebbezési tárgyalás határnapjáról az első fokon eljáró bíróság mellett működő ügyészt is értesíteni kell,

b) a fellebbezési tárgyaláson a tanács egyik tagja, az előadó bíró ismerteti az ügyet, a fellebbezéssel megtámadott határozat tartalmát. Az ügy előadóját a tanács elnöke jelöli ki. Az ügy előadása után a fellebbezés alapján eljárni illetékes ügyész, majd a panaszlott, illetve képviselője teszi meg észrevételeit.

38.§ A fellebbezési bíróság határozatában az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyja, megváltoztatja, az eljárás

¹ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 9.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től. Megjegyzés: a folyamatban lévő ügyekben a határnapokat e törvény hatálybalépésének időpontjától kell számítani.

² Számozását módosította a 2001. évi V. törvény 9.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2001. október 22-től

rást megszünteti, vagy az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

39.§ Amennyiben a tényállás tisztázatlansága folytán a fellebbezés érdemben nem bírálható el, úgy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot – megfelelő iránymutatással – új eljárás lefolytatására utasítja.

IV. FEJEZET: HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSI OKOK

40.§¹ (1) A fellebbezési bíróság az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, ha

- a) az eljárás alá vont személy meghalt,
- b) az ügy elévült,
- c) az elsőfokú bíróság az eljárás lefolytatásához szükséges panasz, bejelentés hiányában hozott határozatot,
- d) a cselekményt már jogerősen elbírálták.

(2) A fellebbezési bíróság az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezi, és a hatáskörrel rendelkező elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha

- a) az elsőfokú bíróság nem volt törvényesen megalakítva,
- b) a határozat meghozatalában a törvény szerint kizárt vagy olyan bíró vett részt, aki nem volt mindvégig jelen a tárgyaláson,
- c) az elsőfokú bíróság hatáskör hiányában járt el.

(3) A fellebbezési bíróság az (1)-(2) bekezdésben felsorolt okok meglétét az eljárás során hivatalból vizsgálja, és azokat köteles figyelembe venni.

V. FEJEZET: A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK KÉZBESÍTÉSE

41.§² (1) A fellebbezési bíróság határozatát a kihirdetéstől számított 15 napon belül írásba foglalja, és az indokolt határozatot – az ügy irataival együtt – az első fokon eljáró bíróság elnökségének küldi meg, amely gondoskodik a határozatok 8 napon belüli kézbesítéséről a felek és képviselőik részére.

(2) A jogerős döntésekről – azok rendelkező részének megküldésével – a bíróságok haladéktalanul jelentést tesznek az Országos Egyházi Bíróság Elnökségének, mely köteles negyedévenként azokat megküldeni az országos elnökségnek. Az országos elnökség gondoskodik arról, hogy a döntés ténye megjelenjen az egyház hivatalos lapjának legközelebbi számában.³

¹ Módosította a 2001. évi V. törvény 10.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től

² Módosította a 2001. évi V. törvény 11.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től. Megjegyzés: a folyamatban lévő ügyekben a határnapokat e törvény hatálybalépésének időpontjától kell számítani.

³ Módosította a 2002. évi IV. törvény 2.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2002.június 5-től

VI. FEJEZET: PERÚJÍTÁS

42.§ (1)³ Perújításnak van helye, ha

- a) az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy fegyelmi ügyekben az eljárás alá vont személy
 - fel kell menteni, vagy lényegesen enyhébb büntetést kell vele szemben kiszabni, illetve vele szemben az eljárást meg kell szüntetni; vagy
 - vagy éppen bűnösségét meg kell állapítani, vagy vele szemben lényegesen súlyosabb büntetést kell kiszabni.

- b) az elkövetővel szemben ugyanazon cselekmény miatt már hoztak ítéletet,

- c) az alapügyben hamis vagy hamisított bizonyítékot használtak fel,

- d) az alapügyben eljáró bíróság kötelességét e törvénybe ütköző módon megszegte.

(2) A perújrafelvételi eljárás az ügyész indítványára, illetve valamelyik fél kérelmére rendelhető el.

(3) A jogerős határozat szabályszerű kézbesítésétől számított 2 év elteltével (objektív határidő) perújrafelvételi eljárás elrendelésének nincs helye.

(4) A perújrafelvételi eljárás elrendelésének a jogerős bírósági határozat végrehajtására halasztó hatálya van, amennyiben erről a perújrafelvételt elrendelő bíróság kifejezetten rendelkezik.

(5) A perújrafelvételi eljárásban a jelen törvényben szabályozott eljárási szabályok az irányadók azzal, hogy a perújrafelvételi eljárásban az adott bíróság másik tanácsa jár el.

(6) A perújítási eljárásból ki van zárva, és abban, mint bíró nem vehet részt az alapeljárástban eljáró bíró.

(7) A választási panaszok tárgyában meghozott bírói határozatok ellen perújítási eljárás nem kezdeményezhető.

VI/A. FEJEZET: FELÜLVIZSGÁLAT⁴

42/A.§ (1) Ha a törvény másként nem rendelkezik, a jogerős ítélet felülvizsgálatát az Országos Egyházi Bíróságtól – jogszabálysértésre való hivatkozással – az országos ügyész, valamint az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) A felülvizsgálati kérelmet az Országos Egyházi Bíróság elnöksége által kijelölt tanács bírálja el. Amennyiben a megtámadott határozatot az Országos Egyházi Bíróság hozta, a kérelmet az Országos Egyházi Bíróság teljes ülése bírálja el.

³ Módosította a 2001. évi V. törvény 12.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től

⁴ A fejezetet beiktatta a 2001. évi V. törvény 13.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től. Megjegyzés: Felülvizsgálat folyamatban lévő ügyekben, csak e törvény hatálybalépéstől kezdődő 60 napon belül kérhető. A folyamatban lévő ügyekben a határnapokat e törvény hatálybalépésének időpontjától kell számítani.

(3) Nincs helye felülvizsgálatnak, ha a fél nem élt fellebezési jogával, illetve ha azt a törvény kizárja.

(4) Nincs helye további felülvizsgálatnak az Országos Egyházi Bíróság teljes ülése által hozott jogerős ítéletek ellen, valamint ha az Országos Egyházi Bíróság a határozatot felülvizsgálati eljárásban hozta.

(5) Nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyekben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték a 100 000 Ft-ot nem haladja meg.

42/B.§ (1) A felülvizsgálati kérelmet a jogerős döntést hozó bíróságnál, a határozat közzétételétől számított 60 napon belül kell benyújtani. A felülvizsgálati kérelem benyújtására előírt határidő jogvesztő, annak elmulasztása miatt akkor sem lehet igazolást benyújtani, ha a mulasztás csak később jutott a felek tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg.

(2) A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a kérelem irányul, továbbá elő kell adni, hogy a kérelmet benyújtó fél, a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja.

(3) Ha a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő valamennyi féllel szemben lejárt, illetve ha a felülvizsgálati kérelmet valamennyi fél benyújtotta, azt a jogerős döntést hozó bíróság a per irataival együtt haladéktalanul felterjeszti az Országos Egyházi Bíróság elnökségéhez.

(4) A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, de a határozat végrehajtását az Országos Egyházi Bíróság felfüggesztheti.

42/C.§ (1) A felülvizsgálati kérelmet az Országos Egyházi Bíróság az eljárás bármelyik szakaszában hivatalból elutasítja, ha

- a) a felülvizsgálati kérelemnek nincs helye,
- b) azt nem az arra jogosult nyújtotta be.

(2) A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, a kérelem mindaddig visszavonható, amíg az Országos Egyházi Bíróság határozatát meg nem hozza. Az ezzel kapcsolatosan felmerült költségekről a Bíróság határoz.

(3) A felülvizsgálati kérelemről az Országos Egyházi Bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján zárt tárgyaláson dönt.

(4) Az Országos Egyházi Bíróság a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretein belül vizsgálhatja felül, kivéve ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve ha a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

42/D.§ (1) Ha a felülvizsgálni kért határozat a szabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, az Országos Egyházi Bíróság a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

(2) Ha a határozat törvényt vagy szabályrendeletet sért,

és a rendelkezésre álló iratokból megállapítható az új tényállás, ennek megfelelően az Országos Egyházi Bíróság új határozatot hoz, egyébként a jogerős döntést részben vagy egészben hatályon kívül helyezi, és kijelöli az első fokon vagy másodfokon eljáró bíróságot, egyben új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítja, mely végzésében az új eljárás lefolytatására vonatkozó kötelező utasításokat adhat.

(3) Az Országos Egyházi Bíróság végzéséről haladéktalanul értesíti az érintett feleket, illetve az új eljárás meghozatalára kijelölt bíróságot is.

(4) Ha a törvény másként nem rendelkezik, a felülvizsgálati eljárás során az Országos Egyházi Bíróság az általános szabályok szerint jár el.

IV. Cím

Fegyelmi vétségek, fegyelmi büntetések

43.§ A fegyelmi vétségek:

- a)¹ a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinati Hitvallásában felsorolt hitvallási iratoktól eltérő tanok hirdetése és terjesztése,
- b) a hatalmi helyzettel, illetve az egyházi tekintéllyel való visszaélés,
- c) a hivatás gyakorlásából folyó kötelezettségek szándékos vagy súlyos gondatlanságból eredő megszegése,
- d) az olyan magatartás, amely a Szentírás szerinti jó erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztséghez méltatlan,
- e) ellenszegülés az egyház törvényes rendjével, valamely egyházi hatóság vagy bíróság törvényes rendelkezésével, határozatával,
- f) egyházi javak hűtlen kezelése, kárt okozó gondatlanság,
- g)² szándékos bűncselekmény elkövetése.

44.§ Fegyelmi büntetések:

- a) a megrovás,
- b) a választás vagy választhatóság jogától való eltiltás meghatározott időre (1-6 évig),
- c) a próbára bocsátás meghatározott időre (1-3 évig),
- d) a pénzbírság (5.000 – 20.000 Ft-ig),
- e) a javadalmazás meghatározott hányadának (5-25%) meghatározott időre (6 hónaptól 2 évig) történő megvonása,
- f) áthelyezés (csak lelkész esetében) kisebb javadalmazással bíró állásba, amely értelemszerűen csak kinevezett lelkészi állásra vonatkozhat,
- g) elmozdítás a viselt tisztségéből,
- h) lelkészi jellegtől való megfosztás (hivatalvesztés).

¹ Módosította az 1998. évi VIII. törvény 1.§-a. Hatályos: EK. I.évf. I.sz.

² Módosította a 2001. évi V. törvény 14.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

A felfüggesztés

45.§¹ (1) A bíróság a fegyelmi eljárás alá vontat szolgáltatából – ügyészi előterjesztés alapján vagy hivatalból – felfüggesztheti, ha

- a) a felfüggesztés a fegyelmi vétség súlyára vagy természetére figyelemmel szükséges – a fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig,
- b) az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatában a 44.§ f), g) vagy h) pontjában írt fegyelmi büntetéseket alkalmazta – a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időre.

(2) A felfüggesztés tárgyában az (1) bekezdés a) pontja esetében a bíróság 15 napon belül köteles dönteni, és indokolt határozatot hozni.

(3) A felfüggesztés tárgyában hozott határozat ellen használati hatállyal nem bíró fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül köteles elbírálni.

(4) Az egyházkerület elnöksége saját hatáskörében eljárva rendkívüli esetben amennyiben szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény alapos gyanújára vagy egyébként is a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabására lehet következtetni a rendelkezésre álló adatokból a fegyelmi eljárás egyidejű kezdeményezése mellett a panaszlottat szolgálatából ideiglenes hatállyal felfüggeszti. Az ideiglenes hatályú felfüggesztés az illetékes bíróság (1) bekezdés a. pontjában megjelölt döntésig, de legfeljebb 30 napig tart. Az ideiglenes hatályú felfüggesztés ellen önálló fellebbezésnek helye nincs.

46.§ (1) A felfüggesztett tisztségviselő részére a természetbeni javadalmán és a családi pótlékon kívül illetményének 80 %-át kell folyósítani.

(2) A felfüggesztés tárgyában meghozott határozattal egy időben a felfüggesztett személy helyettesítéséről a közvetlen felettes egyházi hatóság soron kívül köteles intézkedni.

47.§² A felfüggesztés megszűnik, ha

- a) az ideiglenes hatályú felfüggesztés kapcsán az eljáró bíróság nem hozott e törvény 45.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatot,
- b) a bíróság az eljárást jogerős határozattal megszüntette,
- c) a marasztaló határozat nem áthelyezés, elmozdítás vagy hivatalvesztés büntetést mondott ki.

48.§ (1) A fegyelmi eljárás megszűnik, ha a panaszlott a bíróság jogerős érdemi határozatának meghozatala előtt tisztségéről – lelkész esetében a lelkészi jellegéről is – és az ahhoz fűződő minden igényéről – beleértve az újabb választhatóságra való jogát is – lemond.

¹ A módosítás hatályos: 1996. március 20-tól.

² A módosítás hatályos: 1996. március 20-tól.

(2) A fegyelmi vétegből származó kárigény érvényesítését sem a lemondás, sem az eljárás megszüntetése nem érinti.

(3) A fegyelmi eljárást meg kell szüntetni:

- a) a panaszlott halála,
- b) elévülés esetén.

Az elévülés

49.§ (1) Az egyházi fegyelmi vétség az elkövetéstől számított 2 éven túl elévül.

(2) A bűncselekmény elkövetésére a mindenkor hatályos büntető törvénykönyv ide vonatkozó rendelkezései az irányadók.

(3) Az egyházi hatóságok rendelkezései elleni, és a vagyoni jogi kereseti igények 3 év alatt évülnek el.

(4)³ Az elévülést félbeszakítja az ügyész, illetve a bíróság által fogatosított, az eljárás alá vont személy elleni cselekmény. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

VII. FEJEZET: MENTESÜLÉS A FEGYELMI BÜNTETÉS
HÁTRÁNYOS KÖVETKEZMÉNYEI ALÓL

50.§ A fegyelmi büntetéssel sújtott személy a törvény erejénél fogva mentesül a fegyelmi büntetés hátrányos jogkövetkezményei alól:

- a) megrovás büntetés esetén a határozat jogerőre emelkedésével,
- b) próbára bocsátás esetén a határozat jogerőre emelkedésével,
- c) pénzbírság, illetve a javadalmazás meghatározott hányadának meghatározott időre történő megvonása esetén a bírság megfizetésével, illetve a meghatározott idő elteltével,
- d) a választás vagy választhatóság jogától eltiltás büntetés esetén a büntetés időtartamának leteltével,
- e) az áthelyezés fegyelmi büntetés esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 év elteltével,
- f) az elmozdítás, illetve a lelkészi jellegtől való megfosztás (hivatalvesztés) fegyelmi büntetés esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 év, illetve 5 év elteltével.

A bírói mentesítés

51.§ (1) A jogerős határozatot hozó bíróság a fegyelmi eljárásban marasztalt személyt – kérelmére –, ha érdeemes a törvény 50.§ (1) bekezdésének d), e), f) pontjaiban meghatározott várakozási idő feléne eltelte esetén mentesítheti a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól.

³ Beiktatta a 2001. évi V. törvény 15.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

(2) A mentesítésről szóló határozat meghozatala előtt a bíróság az illetékes ügyész indítványát köteles beszerezni.

(3) A bírói mentesítés iránti kérelmet érdemesség hiánya okából elutasító határozat ellen az általános szabályok szerint van helye fellebbezésnek.

(4) A fegyelmi büntetés hátrányos következményei alóli mentesítés nem szolgálhat alapul a fegyelmi eljárást megelőző állapot visszaállítására.

VIII. FEJEZET: A VÁLASZTÁSI PANASZOKKAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

52.§ (1) A választás elleni panasz a panaszlott tényről szerzett tudomástól számított 8 napon belül terjeszthető elő az illetékes bíróság elnökségénél.

(2) A választás megtartásától számított 30 nap eltelte után panasz nem terjeszthető elő, illetve az ilyen panaszt a bíróság elnöksége érdemi vizsgálat nélkül utasítja el.

(3) A választás elleni panaszt az illetékes bíróság soron kívül – legfeljebb 15 napon belül – köteles érdemben elbírálni, és a fellebbezést nyomban felterjeszteni a fellebbezés elbírálására jogosult bírósághoz.

(4) Az ilyen ügyben előterjesztett fellebbezésről a másodfokon eljáró bíróság az iratok megérkezésétől számított 15 napon belül érdemben határoz.

53.§ A bíróság érdemi döntésével a panaszlott választás eredményét:

- a) hatályában fenntartja,
- b) megsemmisíti, és a választást kiíró egyházi hatóságot új választás kiírására utasítja.

IX. FEJEZET: AZ EGYHÁZI HATÓSÁGOK RENDELKEZÉSEI ELLENI KERESetek ELBÍRÁLÁSA

54.§ (1) Az egyházi hatóságok jogerős rendelkezései ellen az, akire a rendelkezés kihat, a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül az illetékes bíróságnál keresettel élhet. A határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem terjeszthető elő. Az időben előterjesztett keresetindításnak halasztó hatálya van.

(2) Az egyházi hatóság döntésének meghozatalát követő 90 nap elteltével kereset nem terjeszthető elő, illetve az így előterjesztett keresetet az illetékes bíróság érdemi vizsgálat nélkül utasítja el.

(3) Az eljáró bíróság a kereset felől érdemben határozva:

- a) a határozatot hatályában tartja,
- b) a határozatot megsemmisíti, és az eljárást megszünteti,
- c) a határozatot megsemmisíti, és a megsemmisített határozatot hozó egyházi hatóságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

(4) A fellebbezési határidő elmulasztása miatt a határozat meghozatalát követő 90 napon belül igazolási kérelem terjeszthető elő.

X. FEJEZET: VAGYONJOGI KERESetek ELBÍRÁLÁSA

55.§ (1) Az e törvényben meghatározott vagyoni jogi keresetekről az alperes székhelye (lakóhelye) szerint illetékes Egyházmegyei Bíróság dönt első fokon.

- a) anya-, leány- és társegyházak és szórványok egymáshoz való viszonyából egymással szemben fennálló követelések;
 - b) egyházközségeknek vagy más egyházi önkormányzati testületeknek vagyoni közösségéből vagy más közösségi jogviszonyból vagy annak megszűntetéséből egymással szemben felmerülő vagyoni követelések;
 - c) leány- vagy társegyháznak vagy szórványnak az egyházközségből, egyházközségnek az egyházmegyéből, egyházmegyének az egyházkerületből s általában bármely egyházi intézetnek valamely egyházi önkormányzati testületből kiválásával kapcsolatban felmerülő követelések;
 - d) újonnan alakuló egyházközségnek az egyházi vagyon megosztására irányuló követelése;
 - e) egyházi tisztviselőnek s más egyházi alkalmazottnak vagy megbízottnak, úgyszintén ezek örökösének a hívány vagy általában a szolgálati vagy a hivatali viszony alapján az egyházi önkormányzati testület vagy intézet ellen fennálló követelése, kivéve a csupán polgári jogi szerződésen alapuló jogviszonyból eredő követelések, melyek a rendes (állami) bíróságok elé tartoznak;
 - f) a javadalomhoz tartozó épületek, lakás vagy más vagyontárgy kezeléséből, fenntartásából vagy átadásából az egyházközségnek vagy más egyházi önkormányzati testületnek vagy intézetnek a javadalmas vagy örökös (özvegye) ellen, úgyszintén a hivatali elődnek a hivatali utód ellen, és viszont a hivatali utódnak a hivatali előd ellen e minőségben fennálló követelése;
 - g) egyházi tisztviselő vagy más egyházi alkalmazott vagy megbízott által hivatali köteletségének szándékos vagy gondatlan megsértésével okozott kár megtérítése iránti követelés, kivéve ha a károsult a kárt jogorvoslattal elháríthatta volna s ezt szándékosan vagy gondatlanul elmulasztotta (nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének);
 - h) a költség megtérítése iránti követelés az ellen, aki a választás érvénytelenségében vétkes.
- (2) Több alperes perlése esetén az eljáró egyházmegyei bíróság illetékességét bármelyik alperes székhelye (lakóhelye) megalapozza.
- (3) Több alperes perlése esetén több Egyházmegyei Bíró-

ság előtt megindított azonos tárgyú ügyek elbírálására az az Egyházmegyei Bíróság illetékes, amelyikhez a keresetet előbb benyújtották.

(4) A vagyoni jogi igények elévülési ideje 3 év. Vizontkeresetként és beszámítási kifogásként azonban az ilyen igények az elévülési időn túl is érvényesíthetők, amennyiben elévülésük a keresettel érvényesített jog keletkezésekor még nem következett be.

XI. FEJEZET: A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA

56.§ (1) A jogerős bírósági határozatokat az ügyben első fokon eljáró bíróság hajtja végre.

(2) Végrehajtási eljárás kérelemre, illetve hivatalból kezdeményezhető.

(3) Kérelemre indul a végrehajtási eljárás a vagyoni jogi keresetek ügyében.

(4) Hivatalból indul a végrehajtási eljárás:

- a) a fegyelmi ügyekben,
- b) a választási panaszok ügyében és
- c) az egyházi hatóságok rendelkezései elleni ügyekben.

(5) Végrehajtási eljárás nem indítható addig, amíg az önkéntes teljesítésre nyitva álló határidő le nem telt. Erről a tényről az elsőfokú bíróság hivatalból köteles meggyőződni.

(6) Végrehajtási eljárás ennek nyilvántartásba-vételével, illetve a kötelezethez intézett – értelemszerűen rövid határidőt tartalmazó – bírósági felhívással indul.

(7) A kötelezett részéről a végrehajtás megtagadása, illetve meghíúsítása önálló fegyelmi vétségként vehető figyelembe, amivel kapcsolatos eljárás az általános szabályok szerint folytatandó le.

(8) A végrehajtás során netán befolyó és nem a feleket illető pénzüsszegek az egyház költségvetését gyarapítják.

(9) Felhatalmazást kap az országos közgyűlés, hogy a végrehajtási eljárás részletes szabályait e törvény rendelkezései között saját hatáskörében eljárva állapítsa meg.

XII. FEJEZET: AZ 1938 ÉS 1990 KÖZÖTT TÖRVÉNYSÉRTŐEN ALKALMAZOTT JOGHÁTRÁNYOK SEMMISSÉ NYILVÁNÍTÁSÁRÓL

57.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata mély fájdalommal emlékezik meg arról – hasonlóan a Magyar Köztársaság Országgyűlésének megállapításához –, hogy a második világháborúval összefüggésben létrejött diktatórikus államhatalmak – megfosztva az országot függetlenségétől, megcsúfolva az emberiséget, az igazságot és a jogot – ártatlan állampolgárok tömegeitől vették el a szabadságukat, sokaktól az életüket is. A börtönökből és különböző rabtáborokból szabadultak számkivetettként éltek saját hazájukban. A törvénytelenül üldözöttek ügyeiben gyakorolt bármilyen kegyelmi elhatározások al-

kalmatlanok voltak a sérelmek orvoslására, mert az el nem követett bűnök nem szorulnak bocsánatra.

A félelem légköre uralkodott egyházunkban is, csakúgy, mint a társadalom egészében. Számos testvérünket, akik nem vállalták a megalkuvást, törvénytől lépésekkel korlátozták szolgálatukban.

Egyházunk tagjainak üldözésében sajnos nemcsak az egykori diktatórikus államhatalmak vettek részt, de egyházunk vezetői és egyes tagjai közül többen – megfélekezve a rájuk ruházott szolgálatról – számos keresztyén testvérünket üldözték, megalázták.

A Zsinat megköveti az Egyház népét és alázattal hajtja fejet a törvénytörések valamennyi áldozata előtt, kinyilvánítva, hogy a bűnöket nem ők, az üldözöttek, hanem a diktatórikus államhatalmak és az azokkal együttműködő egyházi személyek követték el.

Mindezekért a bűnökért, és azokért is, amelyeket csak a szíveket vizsgáló Úr ismer, a Zsinat – átérzve felelősségét – kéri Isten bocsánatát.

Ezért a Zsinat az elmúlt évtizedek bűneinek jóvátétele és a forrón óhajtott egyházi megbékélés előmozdítása érdekében e törvényt alkotja.

58.§ (1) Az 1938. június 28. és 1990. május 2. között megszületett minden olyan egyházkormányzati döntés, amely joghátrányt alkalmazott a Magyarországi Evangélikus Egyház bármely tagjával szemben annak származása, társadalmi helyzete, politikai nézete, erkölcsi meggyőződése, illetve keresztyén hite megvallása miatt, törvénytől, alaptalan, s ezért semmis.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott okból alkalmazott minden egyházkormányzati döntés, és az ahhoz kapcsolódó összes joghátrány e törvény erejénél fogva érvénytelen.

59.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház bármely tagja, mint felperes, keresettel kérheti annak ítéleti megállapítását, hogy a vele szemben alkalmazott joghátrány az 58.§ (1) bekezdés hatálya alá esik.

(2) A keresetet az illetékes Egyházkerületi Bíróságnál lehet előterjeszteni. Eljárásra az az Egyházkerületi Bíróság illetékes, melynek területéhez tartozik vagy tartozott az az egyházközösség, melynek a felperes az (1) bekezdés hatálya alá eső joghátrány alkalmazásakor tagja volt.

(3) A keresetet az ellen az egyházkormányzati szerv, illetve annak jogutódja, mint alperes, ellen lehet előterjeszteni, amelyik a joghátrányt alkalmazta.

(4) Amennyiben a joghátrány alkalmazása egyházi bírósági ítélet kiszabásával történt, úgy a keresetet az ellen az egyházkormányzati szerv, illetve annak jogutódja, mint alperes, ellen lehet előterjeszteni, amely mellett a jogerős ítéletet meghozó egyházi bíróság működött.

60.§ (1) Az 58.§-ban meghatározott, semmisség megállapítása iránti keresetet az egyházi bíróságról szóló törvény eljárási szabályai szerint kell elbírálni.

(2) A semmisség megállapítása iránti peres eljárás minden költsége a per kimenetelétől függetlenül az alperest terheli.

(3) Az eljáró bíróság belátása szerint kötelezheti az alperest a költségek előlegezésére.

61.§ (1) Az 58.§ hatálya alá tartozó joghátrányt elszenvető életében a semmisség megállapítása iránti keresetet kizárólag saját maga terjesztheti elő.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott személy már nem él, úgy a semmisség megállapítása iránti keresetet a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvében meghatározott hozzátartozója, továbbá az az egyházközség, illetve annak jogutódja is előterjesztheti, amelyiknek a nevezett személy a joghátrány elszenvedésekor tagja volt.

(3) Semmisség megállapítása iránti keresetet 1998. decem-

ber 31-ig lehet előterjeszteni. A határidő jogvesztő, elmulasztása miatt igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

(4) A határidőn túl előterjesztett keresetet az illetékes bíróság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

(5) Ha az 58.§ hatálya alá tartozó joghátrányt elszenvető személy a törvény hatálybalépését követően a (3) bekezdésben rögzített határidő előtt úgy halálozik el, hogy semmisség megállapítása iránt keresetet nem terjesztett elő, a (2) bekezdésben meghatározottak a keresetet a halálozást követő egy éven belül joghatályosan előterjeszthetik.

62.§ (1) A semmisséget megállapító jogerős ítéletet az egyházi sajtóban a felperes engedélyével – a meghozatalt követően – soron kívül közzé kell tenni.

(2) A közzététel költsége az egyházat terheli.

1997. ÉVI XI. TÖRVÉNY
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
TÖRVÉNYEINEK HATÁLYBALÉPTETÉSÉRŐL
ÉS AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL¹

1.§ A Zsinat az 1966. évi Egyházi Törvényeket hatályon kívül helyezi.

2.§² A Zsinat a Magyarországi Evangélikus Egyház Törvényeit hatályba lépteti azzal, hogy az egyházkerületek számával, területi beosztásával és új szervezeti felépítésével összefüggő törvényi szabályozások 2000. október hó 15-én lépnek hatályba, utána a megszűnt egyházkerületekre vonatkozó ügyekben a területileg illetékes új egyházkerület, vitatott esetben az Országos Egyház tekintendő jogfolytonosnak.

3.§ A szabályrendeletek megalkotásáról és az új egyházi szervezet bevezetésének folyamatos előkészületeiről az országos elnökség rendszeresen tájékoztatja a Zsinatot.

4.§³ (1) Az e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő két püspök tisztsége a törvény szerinti nyugdíjba vonulásukig tart. A Déli Egyházkerület püspökének új szolgálati területe a létrejövő Déli Egyházkerület, az Északi Egyházkerület püspökének új szolgálati területe a létrejövő Északi Egyházkerület.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő két egyházkerületi felügyelő tisztsége 2000. október 15-én, az országos felügyelőé 2000. december 15-én szűnik meg.

(3) Az Országos Elnökség tagjai

- a) 2000. október 15-ig a két kerületi elnökség és az országos felügyelő;
- b) 2000. október 16-tól 2000. december 15-ig a három megalakult új kerület elnöksége és az országos felügyelő;

5.§⁴ Az 1997. június 6-án folyamatban lévő ügyekre az 1966. évi Egyházi Törvények szabályozása az irányadó.

6.§ A jelen törvény rendelkezései az egyes korábbi hatálybaléptetéseket nem érintik.

7.§⁵ Az általános tisztújítást a Magyarországi Evangélikus Egyházban az 1997. évi VII. törvény rendelkezései alapján első ízben a 2000. évben kell végrehajtani Minden egyházi önkormányzati szint választással betöltött tisztségének mandátuma az általános tisztújításig meghosszabbodik. Ezen határidőig minden ilyen tisztségre csak rendkívüli választás írható ki az 1997. évi VII. törvény rendelkezései szerint.

8.§⁶ A 2000. október 15-ig esedékes egyházkerületi választásokra az 1997. évi VII. törvény 52.§ (1) bekezdésben az egyházkerületi presbitériumra, mint végrehajtóra vonatkozó rendelkezés, valamint az 54.§ (2) bekezdés első mondata nem érvényes.

9.§⁷ (1) A 2000. év során megválasztandó egyházkerületi elnökségi tagok megválasztása, valamint az új püspöki székhelyek kijelölése érdekében egyházkerületenként előkészítő tanácskozást kell tartani.

(2) Az előkészítő tanácskozásokon az egyházmegyék elnökségei, valamint a választott egyházkerületi közgyűlési küldöttek vesznek részt az új területi beosztásnak megfelelően.

(3) Az előkészítő tanácskozások ülését legkésőbb 1999. május 31-ig, a továbbiakban szükség szerint, az új egyházkerülethez tartozó egyházmegyék jogfolytonos püspöke, illetve hivatalára nézve legidősebb esperese, valamint hivatalára nézve legidősebb felügyelője hívja össze. Az üléseken ők elnökölnek.

(4) Az első ülésen bizottságot kell kiküldeni, amely javaslatot készít elő a püspöki székhelyre vonatkozóan. A püspöki székhelyet széleskörű egyeztetés után az előkészítő tanácskozások jelölik ki 1999. október 15-ig.

(5) Az előkészítő ülésen jelölő és szavazatbontó bizottságot kell kiküldeni az egyházkerületi választások lebonyolítására. A bizottság megalakulására és működésére vonatkozóan a továbbiakban az 1997. évi VII. törvény 52. § alkalmazandó.

10.§⁸ Ezen törvény 1997. június 6-án lép hatályba.

¹ Hatályos: 1997. június 6-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította az 1999. évi II. törvény 2.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

³ Módosította az 1999. évi II. törvény 3.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

⁴ Módosította az 1999. évi II. törvény 4.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

¹³⁷ Lásd az 1998. évi I. törvényt, valamint az 1999. évi II. törvény 1.§-át. A jelenleg hatályos szöveget az 1999. évi II. törvény 5. §-a állapította meg. Hatályos: 1999. áprilistól.

¹³⁸ Módosította az 1999. évi II. törvény 6.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

¹³⁹ Beiktatta az 1999. évi II. törvény 7.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

¹⁴⁰ Számozását megállapította az 1999. évi II. törvény 6.§-a. Hatályos: 1999. áprilistól.

2000. ÉVI I. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ HÁZTARTÁSÁRÓL¹

Preambulum

A Magyarországi Evangélikus Egyház háztartását Isten gondviselő szeretetére alapozza, anyagi erejét az evangélium hirdetésére és a szeretet gyakorlására fordítja. Hívei az egyházat hitből és egyházszerepetből tartják fenn. Anyagi hozzájárulásuk is segíti az egyházat küldetésének betöltésében. Az egyház valamennyi önkormányzattal rendelkező szervezeti egységének és intézményének önálló háztartása van, tehát a maga terhét hordozza, de ugyanakkor hordozza a többiek terhét is, anyagilag is támogatva a segítségre szorulókat és az egyház egészének szolgálatát.

I. Cím

Általános rendelkezések

I. FEJEZET: GAZDÁLKODÁS AZ EGYHÁZ VAGYONÁVAL

1.§ (1) Minden egyházi és egyház által alapított jogi személy, valamint önálló jogi személyiséggel nem rendelkező egyházmegye és egyházkerületek és ezek minden önálló képvisellel rendelkező szervezete vagyonaival, a világi és egyházi törvények keretei között önállóan rendelkezik.

(2) Vagyon fenntartásáról, bevételei előteremtéséről, gazdálkodásáról és ezek ellenőrzéséről a kölcsönös teherviselés elvének érvényesítése mellett szabadon és felelősséggel dönt.

(3) Minden, a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott összehatárokat meghaladó ingó és ingatlan vagyont értékesítése előtt a felettes egyházi önkormányzati testület jóváhagyását kell kérni.

(4) Egy adott egyházi önkormányzati szint illetékes testülete egy beruházás indításához szükséges döntését csak abban az esetben hozhatja meg, ha rendelkezik a beruházási szabályrendeletben megjelölt illetékes egyházi gazdasági és szakmai hozzájárulásokkal.

(5) Az egyházi ingatlanok és ingóságok védelme érdekében minden egyházi önkormányzati szinten, fegyelmi felelősség terhe mellett gondoskodni kell a vagyontbiztosításról.

2.§ (1) Minden egyházi jogi személy köteles ingó- és ingatlan vagyonát számon tartani és azokban a változásokat folyamatosan átvezetni.

(2) A vagyon nyilvántartására leltárt kell készíteni. A vagyonnyilvántartás alapján

- a) az ingatlan vagyont négyévenként,
- b) az ingó vagyont évenként leltározni kell.

¹ Kihirdette az EK. II. évf. 3. sz. Hatályos: 2000. április 18-tól. Egyes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

II. FEJEZET: KÖLTSÉGVETÉS ÉS ZÁRSZÁMADÁS

3.§ (1) Az egyház minden önállóan gazdálkodó szervezetének évenként az összes bevételt és kiadást részletesen tartalmazó költségvetést kell készítenie, amely alapján gazdálkodását végzi.

(2)² A költségvetést a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig kell az illetékes presbitériumnak elfogadnia.

(3) A kiadási oldalon várható 20%-ot meghaladó túllépés esetén pótköltségvetést kell készíteni.

(4) A pótköltségvetést az illetékes presbitérium jóváhagyása után azonnal fel kell terjeszteni az illetékes egyházi önkormányzathoz.

4.§³ (1) Az egyház minden önállóan gazdálkodó szervezetének évenként zárszámadást és zárómérleget kell készítenie gazdálkodásáról.

(2)⁴ A zárszámadást és a zárómérleget a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig kell az illetékes presbitériumnak elfogadnia.

(3) A zárszámadás elkészítésekor minden esetben szöveges kiértékelést is kell készíteni, ahol a költségvetéstől való eltéréseket és a rendkívüli eseményeket indokolni, dokumentálni kell.

5.§⁵ (1) Az elfogadott költségvetést, valamint zárszámadást (a zárómérleggel együtt) haladéktalanul kell megküldeni jóváhagyásra a felsőbb egyházi önkormányzatnak.

(2) Ha a jóváhagyó formai vagy tartalmi hiányosságot észlel, felhívja a készítőt hiánypótlásra, javításra.

(3) Súlyosnak minősíthető hibánál (pl.: ellentmondás az egyházi vagy állami törvényekkel, közegyházi tartozás) a betérés nem hagyható jóvá.

(4)⁶ Amennyiben a költségvetés vagy a zárszámadás jóváhagyását az arra illetékes testület elutasítja, úgy erről az érintett presbitériumot, valamint az Országos Irodát írásban értesíteni kell.

(5) Amennyiben 30 napon belül a jelzett hiányosságok pótlása nem történik meg, úgy a felettes egyházi önkormányzat javaslatára az Országos Egyházi Iroda felfüggeszti a központi támogatások folyósítását.

(6) A gyülekezetek és intézményeik költségvetését és zárszámadását az illetékes egyházmegye a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig hagyja jóvá.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 14.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2003. évi II. törvény 15.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁵ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁶ Módosította a 2001. évi IV. törvény 1.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

6.§¹ (1)² A költségvetés, a zárszámadás és a zárómérleg formai követelményeit, és ezek elfogadásának, jóváhagyásának határidejét tartalmazó szabályrendeletet az Országos Egyházi Iroda – figyelemmel a hatályos állami és egyházi jogszabályokra – készíti el, az országos közgyűlés hagyja jóvá és küldi meg az egyházi szervezeteknek.

(2) Minden egyházi önkormányzat elnöksége félévenként köteles beszámolni a presbitériumnak a költségvetés időarányos teljesítéséről.

(3) Az elfogadott és jóváhagyott költségvetést, valamint zárszámadást az e törvényben szabályozott módon nyilvánosságra kell hozni.

III. FEJEZET: AZ EGYHÁZI GAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

7.§ (1) Az egyház önkormányzati testületei számvevőszék útján gondoskodnak saját, illetve intézményeik gazdálkodásának belső ellenőrzéséről és alávetik magukat a felsőbb szintű egyházi ellenőrzésnek.

(2) A számvevőszék taglétszáma 3–7 fő, elnöke gazdasági végzettségű egyháztag. Egyházközségekben, ahol ez a követelmény nem biztosítható, ott gazdasági munkakörben tapasztalatot szerzett egyháztag is lehet az elnök.

(3)³ Az adott egyházkormányzati szint számvevőszéke félévente legalább egyszer köteles – de mindenkor jogosult – megvizsgálni az illetékességi területén működő szervezeti egységek, gazdálkodó szervezetek és intézmények könyveit és számadását. A magasabb egyházkormányzati szint legalább három évenként köteles a felügyeletre bízott szervezeti egységek, gazdálkodó szervezetek és intézmények gazdálkodását ellenőrizni. Az ellenőrzés során a számvevőszék vizsgálja, hogy a szervezeti egység, gazdálkodó szervezet, illetve intézmény gazdálkodása megfelel-e a költségvetésnek és a pénzügyi előírásoknak.

(4) A számvevőszék munkáját teljes ülésen vagy kiküldöttei útján végzi. Megállapításairól minden esetben írásos jelentés készül a presbitérium részére, megjelölve a javasolt intézkedést. Ha határidőn belül az intézkedésre nem kerül sor, jelenti a közvetlen felettes egyházkormányzati szint elnökségének.

(5) Hűtlen kezelés esetén a számvevőszék haladéktalanul javaslatot tesz az illetékes egyházi vezetőnek az érintett tisztségviselő felfüggesztéséről.

(6) Szükség esetén a számvevőszék külső vizsgálatot is indíthat.

8.§ Ha bárki az állami vagy egyházi jogszabályok megsértését észleli a gazdálkodási folyamat során, köteles azt az

érintettel, majd a felettes egyházi önkormányzati szint elnökségével tudatni. Ha a jogszabálysértést ez után sem orvosolják, az észlelő, illetve az illetékes elnökség eljárást kezdeményez az illetékes egyházi bíróság előtt.

IV. FEJEZET: KÖLCSÖNÖS TEHERHORDOZÁS AZ EGYHÁZBAN

9.§ (1) Az egyház tagjai anyagilag hozzájárulnak egyházközségük fenntartásához.

(2) Minden egyházközség anyagilag hozzájárul a felsőbb önkormányzati szintek működéséhez, az egyházi intézmények fenntartásához, lehetőségei szerint a gazdaságilag erőtlen egyházközségek támogatásához.

(3) Azok a személyek és hozzátartozóik, akik nem vesznek részt a gyülekezet anyagi terheinek rendszeres hordozásában, de egyes esetekben kazuális szolgálatokat kérnek, az illetékes presbitérium által meghatározott összeget tartoznak a gyülekezetnek megfizetni.

(4) Aki valamely egyházi testület megbízásából végez munkát, jogosult megfelelő illetményre, de legalább felmerült költségeinek megtérítésére.

10.§ (1) Az egyházközségek a felsőbb szintek gazdálkodásához éves járulék, kötelező és nem kötelező offertóriumok, valamint adományok révén járulnak hozzá. Az országos járulék összegéről és elosztásának elveiről – a teherbíró képesség figyelembe vételével – az országos gazdasági bizottság javaslata alapján az országos presbitérium dönt.⁴

(2) Bármely önkormányzati szervezet meghatározott céllal és módon adományozásra hívhatja fel az egyháztagokat és az egyházközségeket. Az így befolyt összegeket csak a meghirdetett célra lehet felhasználni. Az esetleges többlet felhasználásáról az illetékes presbitérium dönt.

11.§ (1) Az országos egyház által előírt befizetéseket az egyházmegye gyűjti össze és továbbítja az Országos Egyházi Irodához.

(2) A kötelezően elrendelt offertóriumokat minden egyházközség köteles meghirdetni és a meghatározott módon befolyt összegeket, hiánytalanul – 14 napon belül – továbbítani az egyházmegye felé.

(3) A közegegyházi befizetések elmulasztása fegyelmi vétségnek minősül, amiért az egyházközség elnöksége felel. Az eljárást az egyházmegye elnöksége hivatalból indítja meg.

12.§ (1) A központi támogatások elosztásáról az országos gazdasági bizottság javaslata alapján az országos presbitérium dönt.⁵ A támogatási kérelmek formai követelmé-

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2000. évi II. törvény 36.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

³ Módosította a 2001. évi IV. törvény 2.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 53.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 53.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

nyeit az országos egyház szabályrendeletben határozza meg.

(2) Támogatás csak részletes költségvetéssel alátámasztott, és a felettes önkormányzati szint véleményezésével ellátott írásbeli kérelemre adható.

(3) A kérelmezőnek a döntés meghozatalához valós adatokat kell szolgáltatnia az indoklásban. Valótlan adatok közlése esetén a kérelmező egy évre kizárásra kerül a támogatandók köréből.

(4) A támogatás feltétele, hogy a kérelmező maga is tevékenyen hozzájáruljon a kívánt cél eléréséhez (saját forrás, saját tevékenység).

(5)¹ Nem kaphat támogatást az az egyházi szervezet, amelynek közegyházi tartozása van, illetve költségvetésének, vagy zárszámadásának jóváhagyását a felsőbb egyházi önkormányzat elutasította, és a támogatások megszüntetésére javaslatot tett az Országos Irodának.

13.§ (1) Az országos presbitérium által megítélt támogatásokat az Országos Egyházi Iroda kezeli, utalja, felhasználását rendszeresen ellenőrzi.

(2) A felhasználást követően a támogatottnak a kapott támogatással tételesen el kell számolni. A nem rendeltetésszerűen felhasznált támogatást (vagy annak arányos részét) vissza kell fizetni. El nem fogadott elszámolás a támogatásból való két év kizárást von maga után.

(3) Ha az ellenőrzés vagy elszámolás során jogszabály-sértésre derül fény, az ellenőrző, illetve elszámoltató – egyeztetés után – köteles eljárást kezdeményezni az illetékes egyházi, indokolt esetben a világi hatóság előtt.

V. FEJEZET: A GAZDÁLKODÁS ELJÁRÁSI RENDJE

14.§ (1) Az egyházi szervezetek kifizetéseket – a jóváhagyott költségvetések keretein belül – csak utalványozásra teljesíthetnek.

(2) Saját személyére szóló utalványozást senki nem végezhet. Utalványozásra jogosultak:

- egyházközségeknél: az elnökség egyik tagja,
- egyházmegyéknél: az elnökség egyik tagja,
- egyházkerületeknél: az elnökség egyik tagja,
- országos egyháznál: az Országos Egyházi Iroda igazgatója vagy távollétében helyettese,
- intézményeknél: a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személyek.

(3)² Az egyházkerületek kifizetéseivel kapcsolatos utalványozási rendet országos szabályrendelet a (2) bekezdés d) pontjától eltérően is meghatározhatja.

(4)³ Az országos egyháznál és intézményeknél az utalványozás csak ellenjegyzés mellett történhet. Az országos egyháznál az országos gazdasági igazgató, intézményeknél a gazdasági vezető jogosult az ellenjegyzésre.

15.§ (1) Minden egyházi önkormányzatnak és intézménynek rendelkeznie kell elfogadott és jóváhagyott

- szervezeti és működési szabályzattal,
- iratkezelési szabályzattal,
- pénzkezelési szabályzattal,
- leltározási, értékelési és selejtezési szabályzattal.

(2)⁴ Az elkészítendő szabályzatok elveit az országos közgyűlés szabályrendelet formájában határozza meg, és ezeket egészítik ki az egyes egyházi szervezetek.

(3) Minden, intézménnyel rendelkező egyházi önkormányzat saját szervezeti és működési szabályzatában rögzíti azt, hogy milyen fenntartói jogokat ad át intézménye igazgató tanácsának.

(4) Az elkészített és elfogadott szabályzatokat a közvetlen felettes testület hagyja jóvá.

VI. FEJEZET: EGYÉB RENDELKEZÉSEK

16.§⁵ (1) Bármely egyházi önkormányzat közgyűlése alapítványt, gazdálkodó szervezetet, intézményt hozhat létre, amennyiben ez nem veszélyezteti a létrehozó önkormányzat működését.

(2) A létrehozáshoz a felsőbb egyházkormányzati szint presbitériumának előzetes engedélye szükséges.

(3) Ezen szervezetek vezetője csak szakirányú végzettségű szakember lehet.

(4) A gazdálkodási tevékenységbe bevont vagyontárgyak köre az alapító okiratban szigorúan elhatárolandó.

(5) Az alapító okiratban szabályozni kell az alap, kiegészítő és vállalkozási tevékenységek megnevezését, gazdálkodási jogkörét, a keletkező nyereség felhasználási módját, az esetleges veszteség kezelésének kérdéseit, a megszüntetés módját és eseteit. Az alapító okiratban biztosítani kell, hogy az alapító egyházi önkormányzat legalább évenként egyszer információkat kapjon a gazdálkodás eredményéről.

17.§ (1) Az egyházi szervezetek által alapított vagy az egyház tagjai által egyházi célok megvalósítására létrehozott alapítványok támogatása egyházi költségvetés terhére abban az esetben történhet, ha az alapítvány alapító okirata alapján biztosított, hogy a létrejövő vagyontárgyak az egyház érdekét szolgálják és legkésőbb az alapít-

³ Számozását módosította a 2001. évi IV. törvény 4.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁴ Módosította a 2000. évi II. törvény 37.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

⁵ A 16-17.§-t módosította a 2003. évi II. törvény 16.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

¹ Módosította a 2001. évi IV. törvény 3.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

² Módosította a 2001. évi IV. törvény 4.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

vány megszűnésekor valamelyik evangélikus egyházi önkormányzat tulajdonába kerülnek át.

(2) Az egyházi célú alapítványok támogatásának további feltétele, hogy az alapítvány és az illetékes egyházi önkormányzat között együttműködési megállapodás jöjjön létre.

II. Cím

Az egyházközségek gazdálkodása

18.§ (1)¹ Az egyházközség és intézményei az e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján az éves gazdálkodását meghatározó költségvetést készítene, melyet az egyházközség presbitériuma fogad el a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig.

(2) Az elfogadott költségvetést az egyházközség elnöksége jóváhagyásra haladéktalanul megküldi az illetékes egyházmegye presbitériumának.

(3) A költségvetés elfogadásáig a gyülekezet és intézményei az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodnak.

19.§² (1) Az egyházközség és intézményei éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatározott – zárszámadását, valamint zárómérlegét az egyházközség presbitériuma fogadja el a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig.

(2) Az elfogadott zárszámadást (a zárómérleggel együtt) jóváhagyásra haladéktalanul meg kell küldeni az illetékes egyházmegye presbitériumának.

20.§³ Az egyházközség és intézményei jóváhagyott költségvetéseit és zárszámadásait, valamint zárómérlegeit nyilvános hirdetésben, gyülekezeti közgyűlésen, esetleg gyülekezeti újságban kell nyilvánosságra hozni.

21.§ (1) Az egyházközség vagyonleltárának összeállításáért az egyházközség elnöksége, az intézmény vagyonleltárának összeállításáért az intézmény vezetője felelős.

(2)⁴ Az összeállított vagyonleltárt az egyházközség presbitériuma hagyja jóvá, jóváhagyás után a vagyonleltár egy példányát az éves zárszámadás mellékleteként továbbítani kell az illetékes egyházmegyének.

22.§ (1) Az egyházfenntartási hozzájárulás fizetésének rendjére és mértékére az országos egyház közgyűlése, illetve az egyházmegye közgyűlése ad ajánlásokat.

(2) Az egyházközség – az ajánlások alapulvételével – ma-

ga határozza meg az egyházfenntartási hozzájárulás mértékét, melynél figyelembe veszi tagjainak jövedelmi és anyagi viszonyait.

(3) Az egyházközség az egyházfenntartói hozzájárulás mértékét évente köteles felülvizsgálni és aktualizálni.

(4) Az egyházközség az egyházfenntartói hozzájárulást egyes tagjaival szemben méltányosságból, esetenkénti elbírálással mérsékelheti.

23.§ (1)⁵ Az egyházfenntartási hozzájárulás rendszeres beszedéséért a felügyelő és a gondnok felel.

(2) Az egyházközség pénztárosa anyagi és büntetőjogi felelősség terhe mellett végzi az egyházközség pénztárának kezelését.

(3) Az elnökség tagjai önállóan, a presbitérium a számvevőszék útján ellenőrzik a pénzkezelés rendjét, annak törvényességét.

24.§ (1) Az egyházközség a törvények által előírt keretek között vagyont szerezhet, elidegeníthet, új épületeket létesíthet, épületeket alakíthat át.

(2)⁶ Az egyházközség az egyházmegye elnökségének előzetes engedélye alapján jogosult hitelek felvételére, ha a hitelek törlesztetősége biztosított.

25.§ Az egyházközségi számvevőszék illetékességi körébe tartozik

- a) az egyházközség gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése,
- b) az egyházközségek által alapított, illetve tulajdonában lévő intézmények, vagy gazdálkodási egységek gazdálkodásának ellenőrzése.

III. Cím

Az egyházmegyék gazdálkodása

26.§ (1) Az egyházmegye az e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján éves gazdálkodását meghatározó költségvetést készít, melyet az egyházmegye presbitériuma a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogad el.

(2) Az elfogadott költségvetést az egyházmegye elnöksége haladéktalanul megküldi jóváhagyásra az országos presbitériumnak.

(3) A költségvetés elfogadásáig az egyházmegye az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

27.§⁷ (1) Az egyházmegye éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatá-

¹ Módosította a 2003. évi II. törvény 17.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 18.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (6) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁵ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (8) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁶ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (9) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁷ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (10) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

rozott – zárszámadást és zárómérleget az egyházmegye presbitériuma a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogadja el.

(2) Az elfogadott zárszámadást haladéktalanul meg kell küldeni jóváhagyásra az országos presbitériumnak.

28.§ (1) Az egyházmegye vagyoni és pénzügyi természetű ügyeinek előkészítésére gazdasági bizottságot alakít.

(2) Az egyházmegyei elnökség vagyoni és pénzügyi természetű ügyet kizárólag a gazdasági bizottság véleményével együtt terjeszthet a presbitérium elé.

(3) Az egyházmegyei gazdasági bizottság vezetője gazdasági végzettségű egyháztág legyen. A bizottság legalább három tagból áll, amelynek egy tagja lelkész.

(4) Az egyházmegyei gazdasági bizottság döntés-előkészítő jogkörrel rendelkezik. Ezen jogkörön belül:

- a) bármely ügyet önállóan a presbitérium elé terjeszthet, amely az egyházmegye vagyonkezelési körébe, háztartásába tartozik,
- b) az egyházmegyei presbitérium vagy az egyházmegyei közgyűlés napirendjén szereplő gazdasági ügyeket előzetesen véleményezi,
- c) javaslatot készít az egyházmegyei presbitérium részére az országos támogatások egyházmegyei szintű felosztására,
- d) A gyülekezetek országos egyház által elosztható forrásból történő támogatási igényeit véleményezi.

(5) Az egyházmegyei gazdasági bizottság az egyházmegye elnöksége vagy a gyülekezetek kérésére a gyülekezetek vagyoni és pénzügyi természetű ügyei lebonyolításában szakmai tanácsot ad.

29.§ (1) Az egyházközségeknek az egyházmegye gazdálkodásához való rendszeres évi hozzájárulásának mértékét az országos presbitérium és az egyházmegyei gazdasági bizottság javaslatainak figyelembevételével az egyházmegyei presbitérium hagyja jóvá.

(2) A hozzájárulás mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni az egyházközségek teherbíró képességére és tehervállalására, továbbá az arányosság elvére.

30.§¹ (1) Az egyházmegyék költségvetésének és zárómérlegének formai követelményeit az Országos Egyházi Iroda előterjesztése alapján az országos közgyűlés szabályrendeletben határozza meg.

(2)² Az egyházmegye költségvetését és zárszámadását az egyházmegyei presbitérium fogadja el és az országos presbitérium hagyja jóvá.

31.§ (1) Az egyházmegyei számvevőszék illetékességi körébe tartozik

- a) az egyházmegye gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése,
- b) az egyházmegye által alapított, illetve a tulajdonában lévő intézmények és gazdálkodási egységek gazdálkodásának ellenőrzése.

(2)³ Az egyházmegyei számvevőszék ellenőrzi az egyházközségek presbitériumai által elfogadott költségvetéseket és zárszámadásokat, és javaslatot tesz az egyházmegyei presbitérium felé azok elfogadásáról.

IV. Cím

Az egyházkerületek gazdálkodása

32.§⁴ (1) Az egyházkerületek bevételei és kiadásai önálló tételként az országos egyházi költségvetésben és zárszámadásban szerepelnek. Önálló költségvetéssel és zárszámadással az egyházkerületek nem rendelkeznek.

(2) Az egyházkerületek gazdálkodási elveit és formai szabályait az egyházkerületek presbitériumai javaslata alapján az országos közgyűlés által jóváhagyott szabályrendelet szabályozza.

33.§ Az egyházkerület gazdálkodását az országos számvevőszék ellenőrzi.

V. Cím

Az országos egyház gazdálkodása

34.§ (1) Az országos egyház az e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján éves gazdálkodását meghatározó költségvetést készít, melyet az országos presbitérium a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogad el.

(2) Az országos egyház a rendelkezésére álló forrásokból az intézmények biztonságos működése céljából céltartalékot képez, mely fedezetül szolgál

- a) az ingó és ingatlan vagyonban bekövetkező, előre nem látott, üzemelégátló és vis maior tényezők elhárítására, valamint
- b) pályázati úton országos „nagy rendezvények” lebonyolításának anyagi fedezetére.

A céltartalék mértékét és a rendezvények megnevezését az országos egyház évenként szabályrendeletben rögzíti.

(3) A költségvetés elfogadásáig az országos egyház az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

35.§⁵ Az országos egyház éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatáro-

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (12) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2001. évi IV. törvény 6.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁵ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (14) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (11) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

² Módosította a 2001. évi IV. törvény 5.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

zott – zárszámadást az országos presbitérium a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogadja el.

36.§ (1)¹ Az országos egyház vagyoni és pénzügyi természetű ügyeinek előkészítésére döntés-előkészítő jogkörrel rendelkező gazdasági bizottságot alakít.

(2) Az országos gazdasági bizottságot és annak elnökét az országos közgyűlés választja meg.² A gazdasági bizottság tagja hivatalból az Országos Egyházi Iroda Igazgatója, az országos gazdasági igazgató és a missziói osztály vezetője; valamint egyházkerületenként egy lelkészi és két nem lelkész tag, az oktatási intézmények egy és a szertetszolgálati intézmények egy képviselője. A bizottság nem lelkész tagjai lehetőség szerint felsőfokú gazdasági vagy jogi végzettségű egyháztagok legyenek.

(3) A bizottsági ülésekre tanácskozási jogkörrel meg kell hívni az országos elnökség tagjait.

(4) Az országos presbitérium napirendjére kerülő pénzügyi és gazdálkodási jellegű ügyeket az országos gazdasági bizottsággal előzetesen véleményeztetni kell.

37.§ Az országos presbitérium az országos gazdasági bi-

zottság előterjesztése alapján dönt az egyházmegyék éves támogatásáról. Az előterjesztés elkészítéséhez az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a) az egyházközségek száma,
- b) az egyháztagok száma,
- c) a nevesíthető feladatok.

38.§³ (1) Az országos egyház közvetlen irányítása alá tartozó, önálló gazdálkodással rendelkező intézmények és szervezetek költségvetését és zárszámadását az országos presbitérium – az illetékes intézmények igazgatótanácsa véleményének figyelembe vételével – hagyja jóvá.

(2) Ezen intézmények és szervezetek gazdálkodásának ellenőrzését az országos számvevőszék végzi.

39.§⁴ Az országos presbitérium által jóváhagyott valamennyi költségvetés és zárszámadás főbb számait az egyház hivatalos lapjában kell nyilvánosságra hozni.

40.§⁵ Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, egyúttal hatályon kívül helyezi az 1997. évi IX. törvényt.

¹ Módosította a 2002. évi III. törvény 53.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

² Módosította a 2002. évi III. törvény 54.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (15) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴ Módosította a 2002. évi IV. törvény 2.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. június 5-től.

⁵ Hatályos: 2000. április 18-tól.

**2001. ÉVI III. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZI SZEMÉLYEK ÁTVILÁGÍTÁSÁRÓL¹**

1.§ A Magyar Köztársaság 2000. évi XCIII. törvényével módosított 1994. évi XXIII. törvénye (továbbiakban: Átv.) 18.§ (4) bekezdésének alkalmazása során a Magyarországi Evangélikus Egyházban egyházi személynek minősülnek, és kérhetik átvilágításukat:

- a) a lelkészi nyilvántartásban szereplő lelkészek,
- b) az országos, egyházkerületi és egyházmegyei felügyelők,
- c) a zsinat tagjai és póttagjai,
- d) a nemzetközi és ökumenikus szervezetekhez delegált, illetve választott küldöttek,
- e) az Evangélikus Hittudományi Egyetem főállású oktatói,
- f) az országos egyházzal, valamint annak intézményeivel – ide nem értve a közoktatási- és szeretetintézményeket – munkaviszonyban álló felsőfokú végzettségű alkalmazottak,
- g) az egyházi közoktatási intézmények intézményvezetői,
- h) az egyházi szeretetintézmények otthonvezetői,

- i) az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 91.§-a alapján elismert egyházi egyesületek vezetői,
- j) bármely, közgyűlési választással megválasztott tisztségviselő és testületi tag.

2.§ Az 1.§-ban felsorolt személyek számára a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája igazolja, hogy az Átv. szempontjából e törvény alapján egyházi személynek minősülnek.

3.§ Ha valaki önkéntes átvilágításának eredményét nyilvánosságra kívánja hozni, és ezt az Országos Irodánál kéri, akkor az eredményt a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapjában a kérés benyújtásától számított 180 napon belül meg kell jelentetni.² A kérés a nyilvánosságra hozni kívánt irat bemutatásával nyújtandó be.

4.§ Az Országos Iroda e törvény hatálybalépéséről és tartalmáról a hatálybalépést követő 8 napon belül értesíti az Átv. 18.§ (4) bekezdése szerinti igazolások kiállítására jogosult bizottságot.

¹ Kihirdette a 2001. évi III. törvény. Hatályos: 2001. október 22-től, és hatályát veszti az Átv. 18.§-a hatályvesztésének napján.

² Módosította a 2002. évi IV. törvény. Hatályos: 2002. június 5-től.

TARTALOM

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEINEK EGYSÉGES SZERKEZETBEN TÖRTÉNŐ MEGJELENTETÉSÉRŐL SZÓLÓ 2000. ÉVI XIV. TÖRVÉNY	1
ZSINATI HITVALLÁS	2
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI I. TÖRVÉNY	4
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL SZÓLÓ 1997. ÉVI II. TÖRVÉNY	6
<i>ELSŐ RÉSZ: AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT</i>	6
I. Cím: Az egyházi szolgálat és az egyház munkásai	6
II. Cím: A lelkészi szolgálat	6
III. Cím: A nemlelkészi egyházi szolgálat	9
IV. Cím: Felkészítés az egyházi szolgálatra	10
<i>MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYHÁZ SZERVEZETE</i>	12
I. Cím: Az egyházközség	12
II. Cím: Az egyházmegye	14
III. Cím: Az egyházkerület	14
IV. Cím: Az országos egyház	14
AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN VÉGZETT EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI III. TÖRVÉNY	16
I. Cím: Lelkészi szolgálat az egyházközségben	16
II. Cím: Az egyházközség önkormányzata	19
III. Cím: Az egyházközség tisztségviselői	21
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁSÁRÓL A MAGASABB EGYHÁZKORMÁNYZATI SZINTEKEN SZÓLÓ 1997. ÉVI IV. TÖRVÉNY	24
<i>ELSŐ RÉSZ: AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁS AZ EGYHÁZMEGYÉBEN</i>	24
I. Cím: Egyházi szolgálat az egyházmegyében	24
II. Cím: Az egyházmegye önkormányzata	25
III. Cím: Az egyházmegye tisztségviselői	28
<i>MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁS AZ EGYHÁZKERÜLETBEN</i>	29
I. Cím: Az egyházi szolgálat az egyházkerületben	29
II. Cím: Az egyházkerület önkormányzata	30
III. Cím: Az egyházkerület tisztségviselői	33
<i>HARMADIK RÉSZ: AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁS AZ ORSZÁGOS EGYHÁZBAN</i>	34
I. Cím: Az országos egyház önkormányzata	34
II. Cím: Az országos egyház tisztségviselői	38
III. Cím: Az Országos Egyházi Iroda	39
AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT KÜLÖN TERÜLETEIRŐL SZÓLÓ 1997. ÉVI V. TÖRVÉNY	40
I. Cím: Az egyház evangélizáló és missziói munkája	40
II. Cím: Az egyház hitoktatásáról	41
III. Cím: Felkészítés a konfirmációra, illetve a felnőtt-keresztségre	41
IV. Cím: Az egyházi szeretetszolgálat	41
V. Cím: Gusztáv Adolf Segélyszolgálat	43
VI. Cím: Az egyházzenei szolgálat	43
VII. Cím: A kommunikáció eszközei az egyház szolgálatában	45
VIII. Cím: A táborigazgatás	46
AZ EGYHÁZ JOGALKOTÁSÁRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI VI. TÖRVÉNY	48
I. Cím: Az egyházi jogszabályok	48
II. Cím: A Zsinat	48

A VÁLASZTÁSOKRÓL ÉS A SZAVAZÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI VII. TÖRVÉNY	52
I. Cím: Általános rendelkezések	52
II. Cím: A gyülekezeti lelkész választása	55
III. Cím: Az egyházközség nemlelkési tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselőtestületi tagjainak választása	56
IV. Cím: Az egyházmegye tisztségviselőinek és testületeinek választása	57
V. Cím: Az egyházkerület tisztségviselőinek és testületeinek választása	58
VI. Cím: Az országos egyház tisztségviselőinek és testületeinek választása	59
AZ EGYHÁZ INTÉZMÉNYEIRŐL ÉS EGYESÜLETEIRŐL SZÓLÓ 1997. ÉVI VIII. TÖRVÉNY	61
I. Cím: Az Evangélikus Hittudományi Egyetem működéséről	61
II. Cím: A Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiről	63
III. Cím: Az egyházi gyűjtemények	69
IV. Cím: A lelkési munkaközösségekről	70
V. Cím: Az egyesületekről, egyletekről	71
AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI X. TÖRVÉNY	73
I. Cím: Általános rendelkezések	73
II. Cím: Az egyházi bíróságok szervezete, hatásköre	73
III. Cím: A bírósági eljárás	76
IV. Cím: Fegyelmi vétségek, fegyelmi büntetések	79
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEINEK HATÁLYBALÉPTETÉSÉRŐL ÉS AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL SZÓLÓ 1997. ÉVI XI. TÖRVÉNY	84
AZ EGYHÁZ HÁZTARTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2000. ÉVI I. TÖRVÉNY	85
Preambulum	85
I. Cím: Általános rendelkezések	85
II. Cím: Az egyházközségek gazdálkodása	88
III. Cím: Az egyházmegyék gazdálkodása	88
IV. Cím: Az egyházkerületek gazdálkodása	89
V. Cím: Az országos egyház gazdálkodása	89
AZ EGYHÁZI SZEMÉLYEK ÁTVILÁGÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2001. ÉVI III. TÖRVÉNY	91